

Kronobergs län



Titel:	Bostadsmarknadsanalys 2025 – Kronobergs län
Författare:	Gisela Andersson, utredare vid Länsstyrelsen, har tagit fram denna analys i dialog med kollegor på Samhällsutvecklingsavdelningen, enheten för Hållbar samhällsplanering. Avsnitten om samband som påverkar boende, om hur Länsstyrelsen arbetar med råd, stöd och underlag till kommunerna, om hemlöshet och om läget för olika boendeformer för äldre har samhällsplanerare Louise Tullberg sammanställt.
På webben:	Länsstyrelsens rapporter finns på Publikationer Länsstyrelsen Kronoberg (lansstyrelsen.se)
Diarienummer:	405-684-2025
Utgivningsår:	2025
Foton i rapporten:	Leila Aalto, Gisela Andersson, Carin Lamme Lind, Veronica Trygg, Louise Tullberg, Claes Uhnér, Heidi Vassi och Birgitta Warodell, Länsstyrelsen
Omslagsbild:	Foto Heidi Vassi av Bostadsrättsföreningen Sjöparken vid sjön Salen i centrala Alvesta, med design av Gunilla Lindbladh, Länsstyrelsen

Förord

Bostadsmarknadsanalysen ger en aktuell bild av bostadsmarknaden i Kronobergs län. Den bygger på kommunernas svar i Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät om läget på bostadsmarknaden och på diverse statistik, framför allt från Statistiska Centralbyrån. Analysen vänder sig till dig som vill följa utvecklingen av länets bostadsförsörjning och bostadsmarknad.

Kronobergs län har de senaste åren haft en hög byggtakt vilket syns i statistiken och i analysen. Ett tidigare underskott på bostadsmarknaden har i nu vänts till överskott eller balans. Det finns plats i länet för att bo, för dem som vill flytta till en levande landsbygd. Länet har en fortsatt god arbetsmarknad, ett stort antal arbetstillfällen och en hög daglig inpendling av arbetstagare bosatta i andra län. Kronobergs län vill och kan växa, med fler länsbor.

Vi tar nu gemensamt ett fortsatt fokus på ett antal utvecklingsområden inom boende, för ett mer hållbart Kronoberg där människor och företag växer tillsammans. Vi arbetar för att öka attraktiviteten och för att fler ska flytta till länet. Vi ska alla samtidigt trivas i den byggda miljön och tillsammans ta vara på befintliga värden och kulturmiljöer vid om- eller nybyggnation. Att både bygga nytt och bygga om med livsmiljön i fokus, är angeläget. Om vi samtidigt utvecklar boende och byggande utifrån Agenda 2030 tar vi sikte på ett hållbart samhälle för nya generationer av kronobergare.

Vi vill rikta ett tack till länets kommuner för ert engagemang med att besvara bostadsmarknadsenkäten och bidra till analysen. Det är vår förhoppning att kommuner och andra aktörer använder denna analys och dess bilaga som ett underlag i det strategiska och långsiktiga arbetet med bostadsförsörjningen.

Växjö, juni 2025

Maria Arnholm
Landshövding

Leila Aalto
Länsarkitekt

Innehåll

FÖRORD	3
SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER	9
Sammanfattning	9
En bostadsmarknad med överskott	9
Ett stillastående för fler nybyggnationer	9
Behov av fler specialbostäder – men få byggs	10
Faktorer som begränsar bostadsbyggandet	10
Kommunerna arbetar för att förebygga hemlöshet	10
Flera kommuner med äldre riktlinjer	10
Samverkan påverkar bostadsförsörjningen	10
Behov av en långsiktigt hållbar bostadsmarknad	10
Viss oro inför framtiden med fåtal bygglov	11
Slutsatser	11
INLEDNING	13
Bakgrund till denna analys	13
Redovisning av två särskilda uppdrag	14
Boverkets Bostadsmarknadsenkät 2025	14
Länsstyrelsens Bostadsmarknadsanalys 2025	15
HUR UTVECKLAS OCH FÖRÄNDRAS BOSTADSBESTÅNDET?	17
Omvärlden påverkar boendet i länet	17
Bostadsmarknaden i Kronobergs län	18
En bostadsmarknad med överskott	18
Bedömning av länets bostadsmarknadsläge år 2028	19
Olika hinder för att få bostadsbehoven tillgodosedda i länet	21
Fem kommuner ger sin beskrivning av läget på bostadsmarknaden	22
Förändringar av bostadsbeståndet sedan år 2017	23
Så här bor vi i Kronobergs län	24
Fortsatt rekordlåg förväntan på byggande i länet	27
Faktorer som begränsar bostadsbyggandet	28

Få beviljade bygglov de senaste åren	29
Få nybyggda bostäder i länet år 2024	30
Ett överskott på bostadsmarknaden men viss oro för framtiden	32
VEM BOR I LÄNET, VEM FLYTTAR IN OCH VEM FLYTTAR UT?.....	33
Minskat antal invånare i länet.....	33
In- och utflyttningar till och från länet.....	34
SAMBAND SOM PÅVERKAR BOENDET	35
Hur ser sambandet ut mellan arbetsmarknad, kommunikationer och bostadsmarknaden?	35
En nationellt försvagad arbetsmarknad.....	35
Både arbetslöshet och brist på kompetens i länet	35
Ett län med hög inpendling.....	36
FINNS DET BOSTÄDER FÖR ALLA?	39
Olika grupper på bostadsmarknaden.....	39
Låg förväntan på fler specialbostäder – men ökat behov	39
Låg förväntan på fler specialbostäder trots ett underskott på bostadsmarknaden.....	41
Kan bostäder för ungdomar och för studenter växlas med varandra? ..	42
God tillgång till bostäder för självbosatta nyanlända.....	43
Varierande läge för olika boendeformer för äldre	43
Underskott på bostäder för personer med funktionsnedsättning.....	45
Hemlöshetsstrategi	46
Om metoden "Bostad först"	46
Länsstyrelsernas uppdrag i hemlöshetsstrategin.....	47
Kartläggning av hemlöshet	49
Kommunernas arbete med att motverka hemlöshet i länet.....	51
Mänskliga rättigheter i länet.....	52
HUR ARBETAR KOMMUNERNA MED BOSTADSFÖRSÖRJNINGEN?	55
Handlingsplan för planeringen av bostadsförsörjningen	55
Kommuner med riktlinjer/handlingsplan och när de antogs	56
Verktyg i det strategiska arbetet	57
Intern och regional samverkan	57

Allmännyttan	57
Förtur.....	58
Kommunala hyresgarantier.....	60
Hur arbetar Länsstyrelsen med råd, stöd och underlag till kommunerna? ...	61
Länsstyrelsens genomförande av uppdraget.....	62
Tidig dialog och samverkan	63
Utvecklad analys, bilaga med enkätsvar och årlig bostadskonferens.....	63
BME-RESULTAT FÖR RIKET	65
Boverkets BME-resultat för riket jämfört med Kronoberg.....	65
Bostadsmarknaden i regioner och kommuner	65
Bostadsförsörjning för olika grupper	68
Kommunernas verktyg i bostadsförsörjningen	71
REGIONAL SAMVERKAN	75
Så här fungerar samverkan i länet.....	75
Intern och regional samverkan för bostadsförsörjningen.....	75
Samverkan som påverkar bostadsförsörjningen.....	76
RUS 2025–2035 – Framtidens Kronoberg i världen.....	77
Samverkan för att stärka boendeattraktiviteten på en levande landsbygd	78
Ödehus och landsbygdsutveckling – med Agenda 2030 som grund.....	78
MARKNADSFÖRUTSÄTTNINGAR	79
Kronoberg – ett strategiskt placerat län, i mitten av Sydsverige	79
Infrastruktur för att underlätta kommunikationer – internationellt, regionalt och lokalt	79
Ett län med växande besöksnäring.....	80
Matcha kompetens och arbetskraft med bostadsmarknaden	81
Ett län med hög grad av pendling till arbete, skola och fritid	81
Bra arbetsmarknad med möjlighet att öka boendeattraktiviteten	82
Minskad befolkning – utmaning på marknaden och för framtiden	82
Ett stort utbud ger möjligheter för bostadsökande.....	82
Möjlighet till ökad rörlighet på bostadsmarknaden	83
Unga och hemlösa etableras på bostadsmarknaden.....	83

Länet ska vända få bygglov till en utmaning	84
Samverkan mellan kommunerna är en marknadsmässig utmaning	85
Att skapa utrymme för ny bebyggelse	85
Länets boendemiljöer – en viktig marknadsförutsättning	85
Utformning av livsmiljöer och kunskap om den byggda miljön.....	86
SLUTORD	89
Utvecklingsområden inom boende.....	89
Öka attraktiviteten så att fler flyttar till länet	90
Samverkan och samordning.....	90
Bygga nytt, bygga om och nyttja nuvarande bostadsbestånd bättre	90
Metoden "Bostad först" fortsätter att spridas i länet och utvecklas.....	91
Livsmiljö och god gestaltning på alla nivåer i den byggda miljön.....	91
Bostadsutveckling för en levande landsbygd – utifrån Agenda 2030.....	91
Vara i framkant för kvalitet och hållbarhet i bostadsbyggandet.....	92
KÄLLFÖRTECKNING.....	93



Foton:

Översiktsbild av samhället Rävemåla med Älmeboda sockenstuga och flera småhus, Tingsryds kommun (överst). Ljungby centrum, där fastigheter från 1970-talet och äldre bebyggelse samsas (mitten). Centralt villaområde i Lessebo samhälle (nederst).

Sammanfattning och slutsatser

Bra bostäder och goda boendemiljöer är en förutsättning för samhällets tillväxt och välfärd. För kronobergaren ger en bostad trygghet, stabilitet och välbefinnande. Samtidigt attraheras nya länsbor av bra bostäder, av goda och attraktiva boende- och livsmiljöer samt av länets goda arbetsmarknad.

Bostadsförsörjningen är en viktig samhällsfråga för länets utveckling. Länsstyrelsens roll inom bostadsförsörjningen är att verka för att behovet av bostäder tillgodoses. Detta genom att lämna råd, information och underlag för kommunernas planering av bostadsförsörjningen samt att årligen ta fram en regional bostadsmarknadsanalys.

Samtliga länets åtta kommuner har besvarat Boverkets bostadsmarknadsenkät 2025. Denna analys baseras på kommunernas enkätsvar och på olika statistiska underlag som rör eller påverkar länets bostadsmarknad. Analysen är ett regionalt kunskapsunderlag och ger en övergripande bild av bostadsmarknadens utveckling i länet. Den kompletteras för tredje året i rad med en bilaga, där kommunernas svar på bostadsmarknadsenkätens 83 frågor är sammanställda.

I analysen framkommer flera viktiga resultat och vår sammanfattning och i våra slutsatser lyfter vi dem i korthet.

Sammanfattning

En bostadsmarknad med överskott

På ett år har länet gått från en bostadsmarknad i balans till ett läge där sex av länets åtta kommuner har ett överskott på bostäder. Länet har ett stort utbud av disponibla bostäder, såväl av lägenheter i flerbostadshus som i småhus. Länets byggaktörer har lyckats bygga bort den tidigare bostadsbristen i länet.

Ett stillastående för fler nybyggnationer

Åren 2018–2022 hade länet en byggboom, med gott om planerade och nybyggda bostäder. Detta har nu ändrats till en nästan stillastående nybyggnation av flerbostadshus och småhus i flera av länets kommuner. Totalt färdigställdes 729 bostäder i länet i fjol, att jämföras med 1 899 bostäder år 2023.

Behov av fler specialbostäder – men få byggs

Det saknas vissa specialbostäder för att täcka länsbornas olika behov och olika önskemål, där flera kommuner har ett tydligt underskott på olika former av boenden för äldre och för personer med funktionsvariationer. Detta samtidigt som det påbörjade byggandet av specialbostäder i flertalet kommuner är fortsatt lågt eller helt obefintligt.

Faktorer som begränsar bostadsbyggandet

De faktorer som främst begränsar bostadsbyggandet i länet är svårigheter för privatpersoner att få lån, höga produktionskostnader, svårigheter för byggherrar/byggaktörer att få långivare respektive vikande befolkningsunderlag.

Kommunerna arbetar för att förebygga hemlöshet

Sju av länets åtta kommuner arbetar med att förebygga och motverka hemlöshet, bland annat genom uthyrning av bostäder i andra hand, uppsökande verksamhet för att förebygga vräkningar samt hyresgarantier. Alvesta kommun, Ljungby kommun och Växjö kommun tillämpar även metoden "Bostad först" för hemlösa.

Flera kommuner med äldre riktlinjer

Kommunfullmäktige i länets samtliga åtta kommuner har antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen. Två kommuner har riktlinjer som är äldre än år 2018, där Alvesta kommun är på gång med nya riktlinjer/ny handlingsplan som kommer antas i år (2025), vilket även beräknas ske i Tingsryds kommun och i Älmhults kommun.

Samverkan påverkar bostadsförsörjningen

Samtliga kommuner deltar aktivt i den gemensamma regionplaneringen, med det regionala nätverket Samplanering Kronoberg. Trots detta lyfter endast tre av länets åtta kommuner att de samverkar med andra kommuner i planeringen för bostadsförsörjningen. Samtidigt betonar sju kommuner den interna samverkan, med andra förvaltningar i den egna kommunen, i planeringen för bostadsförsörjningen.

Behov av en långsiktig hållbar bostadsmarknad

Det nuvarande läget på bostadsmarknaden, med överskott eller balans på bostäder i förhållande till behovet, verkar vara långsiktigt och hålla i sig de kommande tre åren, till år 2028, trots en nästan helt stillastående nybyggnation. Samtidigt som länets kommuner har en fortsatt rekordlåg förväntan på byggande så gör de bedömningen att länets bostadsmarknad även år 2028 kommer ha ett tillräckligt antal bostäder för att motsvara behoven hos länsborna.

Viss oro inför framtiden med fåtal bygglov

Antalet bygglov i länets kommuner är för andra året i rad på en fortsatt låg nivå. Minskningen jämfört med tidigare år är dessutom markant. Vi ser med viss oro på framtiden när antalet nya bygglov i princip helt har stannat av, och för andra året i rad uppgår till drygt 300 styck. Detta samtidigt som nybyggnationerna är rekordlåga. Här måste vi aktörer gemensamt stimulera att fler bostäder planeras och byggs, så att vi kan säkra en god bostadsmarknad i länet på 2030-talet och framåt. Detta även om länet för närvarande har en minskande befolkning.

Slutsatser

De slutsatser som vi drar baserat på resultaten av denna årliga bostadsmarknadsanalys visar att länet på ett år har gått från en bostadsmarknad i balans till en bostadsmarknad med ett överskott på bostäder. Samtidigt kan vi konstatera att antalet nya bygglov är så pass få att vi i länet in på 2030-talet riskerar en ny bostadsbrist i flera kommuner, om vi inte agerar i tid. Vi aktörer i länet behöver fortsätta att stimulera ett aktivt bostadsbyggande i Kronobergs län, av flerbostadshus, av småhus och av specialbostäder.

Länsstyrelsen arbetar tillsammans med länets kommuner och andra aktörer med de utvecklingsområden inom boende som lyfts i de senaste årens bostadsmarknadsanalyser, områden som hänger nära samman. De områden länet från i år och framåt fokuserar på är:

- Öka attraktiviteten så att fler flyttar till länet
- Samverkan och samordning
- Bygga nytt, bygga om och nyttja nuvarande bostadsbestånd bättre
- Metoden "Bostad först" fortsätter att spridas i länet och utvecklas
- Livsmiljö och god gestaltning på alla nivåer i den byggda miljön
- Bostadsutveckling för en levande landsbygd – utifrån Agenda 2030
- Vara i framkant för kvalitet och hållbarhet i bostadsbyggandet

För att nå dessa utvecklingsområden inom boende behöver länets aktörer fortsätta samverka och samordna sina insatser. När det om ett år är dags för Bostadsmarknadsanalys 2026 är det Länsstyrelsens förhoppning att vi tillsammans har vidareutvecklat den regionala samverkan inom frågor som rör länets bostadsförsörjning, för ett mer hållbart Kronoberg, där människor och företag växer tillsammans.



Foton:

Utsikt från Centrallasarettet över Växjösjön och bebyggelsen runt sjön, såväl nybyggnation som äldre flerbostadshus och småhus, i centrala Växjö stad (överst). Nybyggnation av flerbostadshus i utkanten av Älmhults centralort (mitten). Nybyggnation av småhus centralt i samhället Alstermo, Uppvidinge kommun (nederst).

Inledning

Bra bostäder och goda boendemiljöer är en grundläggande förutsättning för samhällets tillväxt och välfärd. För kronobergaren ger en bostad trygghet, stabilitet och välbefinnande samtidigt som bra bostäder och goda boendemiljöer attraherar arbetskraft och nya invånare till länet.

Bostadsförsörjningen är en av de viktigaste samhällsfrågorna för länets utveckling. Länsstyrelsens roll inom bostadsförsörjningen är att verka för att behovet av bostäder tillgodoses, genom att framför allt lämna råd, information och underlag för kommunernas planering av bostadsförsörjningen samt att årligen ta fram en regional bostadsmarknadsanalys.

Bakgrund till denna analys

Arbetet med bostadsmarknadsanalysen utgår från lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar¹ och förordning om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar². Länsstyrelsen ska lämna kommunerna i länet råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen ska även uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning och verka för att sådan samordning kommer till stånd.

Länsstyrelserna ska enligt förordningen³ årligen i en skriftlig rapport, en bostadsmarknadsanalys, analysera bostadsmarknaden i länet. Utöver en regional bostadsmarknadsanalys ska rapporten i respektive län även redovisa:

- hur kommunerna lever upp till kraven enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar,
- hur Länsstyrelsen lever upp till kraven i 3 § i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, och
- hur planeringen av bostadsförsörjningen samordnas inom kommunen, med andra kommuner och regionalt.

Rapporten ska lämnas till Boverket senast den 15 juni varje år.⁴

¹ Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000).

² Svensk författningssamling, Förordning (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2011).

³ Svensk författningssamling, Förordning (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2011).

⁴ Svensk författningssamling, Förordning (2013:868) om ändring i förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2013).

Redovisning av två särskilda uppdrag

I Länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2024 framgår att Länsstyrelserna i 2025 års bostadsmarknadsanalys ska redogöra för hur kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjningen kan bidra till att främja ett ökat bostadsbyggande. Vidare ska Länsstyrelserna redogöra för om det finns behov av kompetenshöjande insatser för att förbättra eller påskynda kommunernas arbete med att ta fram aktuella riktlinjer som kan möta de behov som finns på bostadsmarknaden i en situation då bostadsbyggandet faller snabbt.⁵

Under åren 2022–2026 har Länsstyrelserna ett särskilt regeringsuppdrag att stödja kommunerna i arbetet mot hemlöshet. Länsstyrelserna ska i bostadsmarknadsanalysen årligen under dessa år redovisa hur arbetet har genomförts.⁶

I denna bostadsmarknadsanalys redovisas bägge dessa uppdrag.

Boverkets Bostadsmarknadsenkät 2025

Årligen skickar Boverket ut en bostadsmarknadsenkät till landets kommuner, med frågor som speglar utvecklingen på bostadsmarknaden. I enkäten får kommunerna även lämna olika bostadsrelaterade bedömningar.

Syftet med bostadsmarknadsenkäten är att bidra till en kontinuerlig uppföljning av utvecklingen på bostadsmarknaden, ge en sammanhållen bild av bostadsmarknaden i landet och i de 21 länen samt att spåra trender och tendenser för framtiden.

Bostadsmarknadsenkäten 2025 nådde landets kommuner den 9 december 2024 och enkäten skulle besvaras senast den 31 januari 2025.⁷

Samtliga kommuner i Kronobergs län har även i år besvarat enkäten, och skickat in sina svar till Boverket. Länsstyrelsen har sammanställt kommunernas svar på enkätfrågorna i en separat publikation och bilaga, se Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 – Kronobergs län.⁸ Bilagan kan läsas fristående från denna analys. Den fungerar även som referens till de bostadsmarknadsanalyser som görs, där någon eller några av bostadsmarknadsenkätens 83 frågor lyfts.

⁵ Länsstyrelsernas regleringsbrev år 2024, uppdrag 3B3 2024, [Ändringsbeslut 2024-06-20 Myndighet länsstyrelserna](#) (hämtad 2025-04-08).

⁶ Länsstyrelsernas regleringsbrev år 2022, uppdrag 3B10 2022, se Ekonomistyrningsverket, [Regleringsbrev 2022 Myndighet länsstyrelserna](#) (hämtad 2025-04-08).

⁷ Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025, s. 1–53.

⁸ Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 – Kronobergs län, diarienummer 405-684-2025.

Länsstyrelsens Bostadsmarknadsanalys 2025

Länsstyrelsens bostadsmarknadsanalys bygger dels på kommunernas svar i Boverkets bostadsmarknadsenkät 2025, dels på ett flertal olika statistiska underlag, framför allt från Statistiska Centralbyrån.

Bostadsmarknadsanalysen är ett regionalt kunskapsunderlag och ger en övergripande bild av bostadsmarknadens utveckling i länet under det senaste året.

Analysen i denna rapport följer Boverkets rekommenderade disposition och modell för sammanställning.



Foton:

I centrala Strömsnäsbruk, Markaryds kommun, finns detta äldreboende med en välkomnande entré (överst vänster), och i centralorten Markaryd byggs flera småhus (överst höger). I centrala Åseda, Uppvidinge kommun, möts äldre småhus av nybyggda flerbostadshus (underst).



Foton:

I centrala Lessebo finns detta särskilda boende (överst). Ett flertal flerbostadshus har byggts i Lessebo de senaste åren, varav detta är en av de tillkomna bostadsfastigheterna (mitten). I centrala Alvesta på Hjortsbergavägen finns dessa radhus ritade av Claes Knutson (nederst).

Hur utvecklas och förändras bostadsbeståndet?

En väl fungerande bostadsmarknad är viktig för en hållbar utveckling i Kronobergs län. En väl fungerande bostadsmarknad är samtidigt en viktig grund för länets ekonomiska tillväxt, med nära kopplingar till läget på länets arbetsmarknad. För att få en bild av nuläget på bostadsmarknaden fick landets 290 kommuner möjlighet att besvara Boverkets bostadsmarknadsenkät, med svar som till stor del skulle basera sig på nuläget år 2025, eller årsskiftet 2024/2025.⁹

Hur ser läget ut i länet när det gäller bostadsmarknaden? Vi blickar i detta kapitel både bakåt och framåt för att beskriva hur bostadsbeståndet utvecklats och förändrats. Vi inleder med ett kort avsnitt om omvärldens påverkan på boendet i länet.

Omvärlden påverkar boendet i länet

Världen, Sverige och länet har de senaste fem åren genomlevt flera stora samhällsutmaningar. 2020-talet inleddes med två år av en världsomfattande pandemi med Covid-19. Sedan år 2022 pågår ett krig i Sveriges närhet, i Ukraina. För ett år sedan, år 2024, blev Sverige medlem i NATO, och under våren 2025 har hela världsekonomin påverkats efter att USA planerat för att inrätta tullar från flertalet övriga länder.

Omvärldssituationen påverkar oss alla, på olika sätt, och påverkar givetvis boendet. I Sverige bidrog pandemin till ett ökat intresse för den egna bostaden, som i sin tur bidrog till att priserna för fastigheter ökade kraftigt när efterfrågan på bostäder var högre än tillgången. Fem år efter pandemins start, och med pågående krig och tullar, osäkerhet kring räntor med mera, är situationen förändrad. Bostadsbyggandet har nästan stannat av. Det råder samtidigt under våren 2025 en lägre efterfrågan på bostäder, med fallande priser som följd. Enligt Svensk Mäklarstatistik har priserna på bostadsrätter gått ner omkring 6,5 procent sedan toppnoteringen i mars 2022. Huspriserna har gått ner drygt 10 procent sedan toppnoteringen i april 2022. Det finns samtidigt från banker och andra marknadsaktörer en tro på att bostadspriserna kommer att stiga i år och nästa år.¹⁰

⁹ Boverket, se [Bostadsmarknadsenkäten - Boverket](#) och [Om bostadsmarknadsenkäten - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

¹⁰ Ekonomifokus, se [Bostadspriser 2025 | Prognoser, statistik, grafer & historik](#) (hämtad 2025-04-15).

Bolåneräntorna, och framtidsförväntningarna på bolåneräntorna, är det som påverkar bostadspriserna allra mest på kort och medellång sikt. Riksbanken är inne i en cykel med sänkningar av styrräntan och marknaden tror just nu på fallande räntor under 2025. Därmed tror marknaden även att bostadspriserna kommer stiga svagt under de kommande sex till tolv månaderna. Om räntorna fortsätter ner, ser vi sannolikt svagt stigande bostadspriser under året, om inget oväntat händer.¹¹

Bostadsmarknaden i Kronobergs län

Bostadsmarknadsenkäten 2025 inleds med frågan om hur kommunen för närvarande bedömer bostadsmarknadsläget. Kommunerna får ge en bedömning av efterfrågan på bostäder i förhållande till utbudet.

En bostadsmarknad med överskott

Resultatet visar att sex av länets åtta kommuner bedömer att det idag finns ett överskott av bostäder i kommunen som helhet, se Figur 1 (samt Bilaga, Figur B1.1).

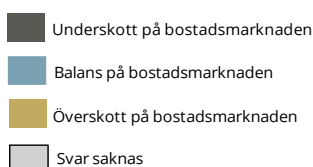
För två år skedde ett trendbrott i länet, när kommunerna gick från underskott till balans på bostadsmarknaden. Nu har balans vänts till överskott i flertalet kommuner. Jämfört med åren före 2020-talet har länet idag en helt omvänd situation på bostadsmarknaden – och har vänt ett underskott till att ha gott om bostäder, med ett överskott på bostadsmarknaden i förhållande till dagens behov.

I varje tidigare bostadsmarknadsenkät sedan år 2013 har minst två av länets kommuner, och som mest samtliga åtta kommuner, gjort bedömningen att det finns ett underskott av bostäder på bostadsmarknaden. Sedan år 2024 gör ingen kommun längre denna bedömning. Kommunernas bedömningar av bostadsmarknadsläget i respektive kommuns centralort(er) och i kommunens övriga delar motsvarar samtidigt i princip bedömningen av bostadsmarknadsläget i kommunen som helhet. Uppvidinge kommun bedömer, i likhet med Ljungby kommun och Tingsryds kommun, att de har en balans på centralort(erna) (se Bilaga, Figur B1.2).

För kommunernas övriga delar anger Alvesta kommun, Tingsryds kommun, Växjö kommun och Älmhults kommun att det finns en balans beträffande efterfrågan på bostäder i förhållande till utbudet. Lessebo kommun, Ljungby kommun, Markaryds kommun och Uppvidinge kommun bedömer att det finns ett överskott (se Bilaga, Figur B1.3).

¹¹ Ekonomifokus, se [Bostadspriser 2025 | Prognoser, statistik, grafer & historik](#) (hämtad 2025-04-15).

BME	Alvesta	Lessebo	Ljungby	Markaryd	Tingsryd	Uppvidinge	Växjö	Älmhult
2025								
2024								
2023								
2022								
2021								
2020								
2019								
2018								
2017								
2016								



Figur 1. Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i kommunen som helhet i respektive kommun, åren 2016–2025. Källor: Bostadsmarknadsanalys 2024 – Kronobergs län samt BME 2025.

Bedömning av länets bostadsmarknadsläge år 2028

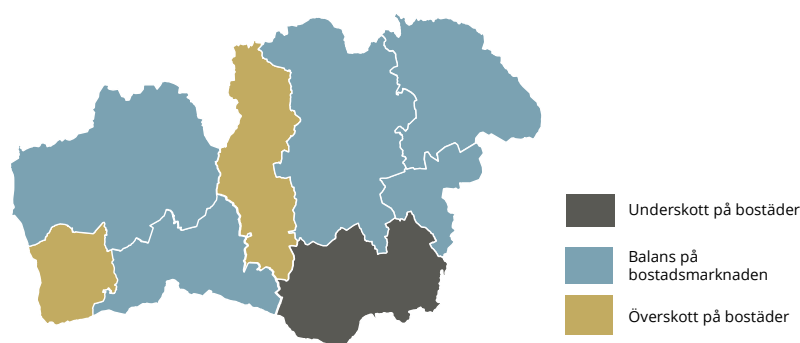
Kommunerna får även blicka framåt, till år 2028, för att göra en framtida bedömning av läget på bostadsmarknaden. Håller nuläget år 2025 i sig även om tre år, år 2028?

Balans eller överskott på länets bostadsmarknad år 2028

Alvesta kommun och Markaryds kommun svarar att det år 2028 kommer vara ett överskott på bostadsmarknaden, både i kommunen som helhet och på centralorten.

Lessebo kommun, Ljungby kommun, Uppvidinge kommun, Växjö kommun och Älmhults kommun anger att bostadsmarknaden år 2028 kommer vara i balans, även här i kommunen som helhet och på centralorten.

Tingsryds kommun lyfter att om tre år kommer bostadsmarknaden vara i balans i kommunen som helhet, men ha ett underskott på bostadsmarknaden i centralorten (se Figur 2 samt Bilaga, Figur B1.4).



Figur 2. Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget om tre år på centralorten. Källa: BME 2025.

Det nuvarande läget på bostadsmarknaden, med balans respektive överskott på bostäder i förhållande till behovet, verkar därmed vara långsiktigt och hålla i sig även år 2028. Kommunerna bedömer här att länets bostadsmarknad går en ljus framtid till mötes, där kommunerna förväntar att det finns ett tillräckligt antal bostäder för att motsvara behoven hos nuvarande länsbor och hos blivande, inflyttade kronobergare.

Tingsryds kommuns befarade underskott på bostadsmarknaden på centralorten Tingsryd år 2028 är det samtidigt angeläget att nå en lösning på. En del av lösningen kan finnas i den kommentar kommunen lämnade i enkäten om vilka bostäder det finns behov av:

- Tingsryds kommun: "Attraktiva bostäder för de som har råd och vill satsa på framför allt en fin tomt och hus i Tingsryds kommun

Bostäder som efterfrågas i kommunerna under kommande tre år

Samtidigt som kommunerna bedömer att det om tre år fortsatt råder en balans eller ett överskott på bostadsmarknaden, lyfter kommunerna hur efterfrågan ser ut på hyresrätter, kooperativa hyresrätter, bostadsrätter och småhus under de kommande tre åren i kommunen, fram till år 2028.

Hälften av kommunerna bedömer att de hyresrätter som främst kommer att efterfrågas de kommande tre åren är lägenheter med två till tre rum och kök. Markaryds kommun och Tingsryds kommun lyfter även efterfrågan på ett rum och kök, medan Alvesta kommun och Växjö kommun bedömer att det finns en efterfrågan på större hyresrätter, med minst fyra till fem rum och kök.

För bostadsrätter gör fem kommuner bedömningen att det är tre rum och kök som främst kommer efterfrågas, följt av fyra rum och kök (se Bilaga, Figur B1.5). Kommunerna bedömer samtidigt att äganderätter (småhus) fortsatt kommer att efterfrågas under de kommande tre åren, framför allt fyra rum och kök eller större (se Bilaga, Figur B1.6).

Det som inte efterfrågas enligt kommunerna är kooperativa hyresrätter, oavsett storlek, tillsammans med ägarlägenheter och andra upplåtelseformer. Dessutom är efterfrågan liten på små hyresrätter, små respektive stora bostadsrätter samt på mindre småhus. Länsstyrelsen menar att denna låga efterfrågan sannolikt beror på att marknaden de senaste åren lyckats fylla behovet av mindre bostäder i länet, tillsammans med stora bostadsrätter, ägarlägenheter och andra upplåtelseformer.

Växjö kommun kommenterar bostadsmarknadsläget år 2028

Hur bostadsmarknadsläget ser ut om tre år, år 2028, lyftes av Växjö kommun:

- Växjö kommun: "I nuläget är bostadsmarknaden mycket svårbedömd. Lägg där till att det under 2023 har tillskapats nästan 1 500 lägenheter samt att byggtakten bromsat in kraftigt under 2024 (knappt 200 färdigställda lägenheter enligt SCB) och är svår att förutsäga under de kommande åren. Under de senaste åren har även kommunens befolkningstillväxt bromsat in vilket minskar behovet av nyproduktion. I nuläget finns en större mängd vakanser, nästan utslutande i Växjö stad, som gör att vår bedömning i nuläget lägger sig på överskott."

Olika hinder för att få bostadsbehoven tillgodosedda i länet

Som länsbo påverkas du av ränteläget och svårigheterna att få banklån för att köpa en bostadsrätt eller ett småhus respektive av hyreshöjningar för din hyresrätt. Samtidigt har byggherrarna fortsatt en utmaning med höga produktionskostnader, dyra inköpspriser och långa leveranstider. Vilka hinder menar kommunerna att det finns för personer att få sina bostadsbehov tillgodosedda i den egna kommunen?

Två kommuner – Lessebo kommun och Markaryds kommun – lyfter att det finns inget som försvårar möjligheten för personer att få sitt bostadsbehov tillgodosett.

Övriga sex kommuner anger ett eller flera hinder, där flest kommuner lyfter att personer saknar ekonomiska förutsättningar att köpa en bostad i kommunen samt att det saknas bostäder av viss hustyp och storlek utifrån de aktuella behoven (se Bilaga, Figur 1.9).

Att de bostäder som finns på marknaden inte alltid matchar de sökandes önskemål har kommunerna lyft i tidigare års bostadsmarknadsenkäter, tillsammans med att det i länet råder brist på bostäder med rimliga boendekostnader.¹² Detta samtidigt som vi i länet i flertalet kommuner

¹² Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2023 – Kronobergs län (juni 2023)

har ett överskott på bostäder i förhållande till behovet. Hur förklarar kommunerna detta? Låt oss se deras beskrivningar av läget på bostadsmarknaden.

Fem kommuner ger sin beskrivning av läget på bostadsmarknaden

Fem av länets kommuner valde att lämna en kommentar och ge en närmare beskrivning av bostadsmarknadsläget i den egna kommunen. Kommunernas citat illustrerar väl den rådande situationen i länet, men ger också en beskrivning av omvärldens påverkan på boende.

- Lessebo kommun: "För närvarande finns lediga lägenheter i samtliga tätorter och relativt många villor till salu. De äldre som planerar en försäljning av sin villa önskar oftast en marklägenhet."
- Ljungby kommun: "Likt andra kommuner och regioner saknas det billigare bostäder. Främst för att bekämpa bostadsbristen för de som är trångbodda och har en ansträngd boendeekonomi. Samtidigt bidrar nyproduktion till flyttkedjor och kan möjliggöra för andra att få en ändamålsenlig bostad. Ökad efterfrågan på trygghetslägenheter och platser på särskilt boende för äldre."
- Tingsryds kommun: "Över tid så har vi sett en hög efterfrågan på attraktiva bostäder i Tingsryds kommun. Det handlar dels om en brist på attraktiva tomter för nybyggnation av småhus som både befintliga kommuninvånare och potentiella inflyttare efterfrågar. Dels ser vi också att det finns yngre par/familjer som skulle vilja flytta till(baka) Tingsryds kommun och kanske sälja sin bostadsrätt eller hus i närliggande städer – dessa människor skulle kunna landa i en attraktiv bostadsrätts- eller hyresrättslösning med sovrum för ett eller två småbarn innan de hittar sitt drömhus att antingen köpa eller bygga. Denna typ av bostad finns det ytterst få av inom kommunen idag. För människor som inte vill eller kan ställa så stora krav på sitt boende finns det i kommunens alla orter hyreslägenheter i varierande storlekar att tillgå idag."
- Växjö kommun: "Under de fem senaste åren har byggnationen av nya lägenheter i Växjö varit stark, vilket nu antas ha skapat ett visst överskott. Ett eventuellt underskott av bostäder skulle i huvudsak ligga i att det saknas prisvärda bostäder till rimliga hyror, vilket påverkar vissa grupper mer än andra (till exempel yngre, äldre som ej tidigare ägt bostad eller personer med lägre betalningsförmåga). Inom det allmännyttiga beståndet har också vakansgraden ökat under de senaste åren. De senaste årens höga ränteläge och höga inflation har

och Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2024 – Kronobergs län (juni 2024).

också minskat köpkraften generellt i befolkningen och då har även efterfrågan på bostäder bland privatpersoner fallit tillbaka. Kostnaderna har också ökat för byggbolagen av samma anledningar vilket tillsammans med den fallande efterfrågan påverkat byggmarknaden. Det syns också tydligt i bedömningarna om kommande byggnation inom kommunen de närmsta åren där de framtida byggplanerna fallit kraftigt både på kort och längre sikt. Det finns också vakanser bland studentlägenheterna inom kommunen.”

- Älmhults kommun: ”För närvarande råder visst överskott av bostäder i Älmhults tätort. Den största delen av bostäder under flera årtionden har byggts i Älmhults tätort. På ren landsbygd är efterfrågan större än utbudet. Däremot står inte andrahandsvärdet i proportion till nybyggnadskostnaden.”

Förändringar av bostadsbeståndet sedan år 2017

Kronobergs län har genomgått en byggboom sedan slutet av 2010-talet och fram till för något år sedan. År 2017 var det första året när samtliga kommuner i länet i bostadsmarknadsenkäten svarade att de hade ett underskott på bostadsmarknaden. Svaren upprepades även i 2018 års bostadsmarknadsenkät.

Går vi tillbaka till år 2017 och ser till det totala antalet bostäder i länet – småhus¹³, flerbostadshus¹⁴, övriga hus¹⁵ och specialbostäder¹⁶ – fanns det detta år 95 031 bostäder. Räknar vi bort ”övriga hus” hade länet totalt 92 734 bostäder. Det större bostadsbyggande som då inletts i länet har resulterat i att antalet bostäder har ökat rejält. Vid årsskiftet 2024/2025 fanns det 101 745 bostäder i länet, exklusive övriga hus. En stor ökning av antalet färdigställda, nya bostäder skedde mellan åren 2020 och 2023, då hela 4 861 nya bostäder tillkom i länet, framför allt i flerbostadshus.¹⁷

¹³ SCB, se [Antal lägenheter efter region och hustyp \(inklusive specialbostäder\). År 2013 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30), där småhus avser friliggande en- och tvåbostadshus samt par-, rad- och kedjehus (exklusive fritidshus).

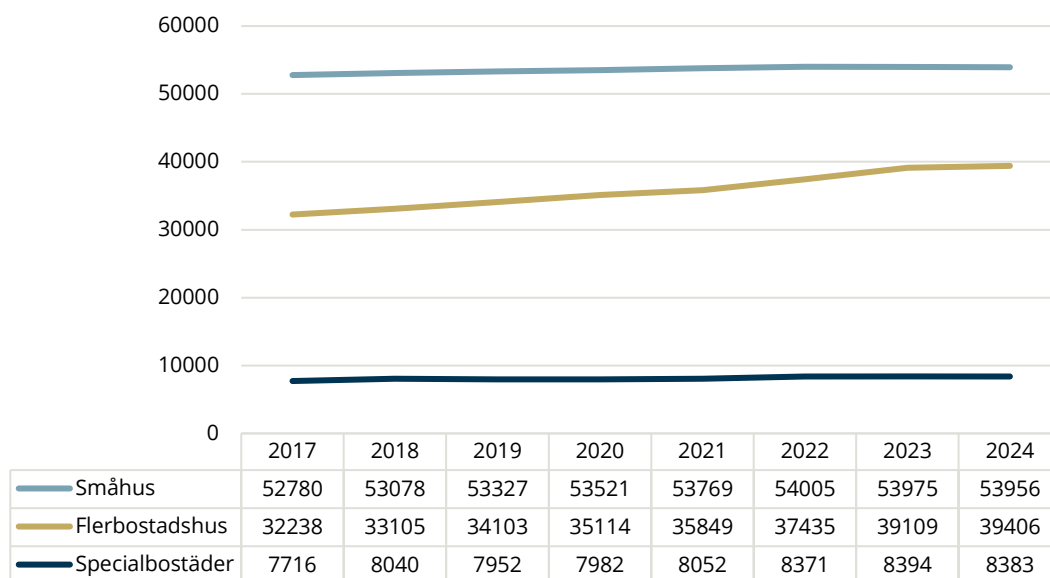
¹⁴ SCB, se [Antal lägenheter efter region och hustyp \(inklusive specialbostäder\). År 2013 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30), där flerbostadshus avser bostadsbyggnader innehållande tre eller flera lägenheter inklusive loftgångshus.

¹⁵ SCB, se [Antal lägenheter, antal efter region, hustyp och år. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30), där övriga hus definieras som byggnader som inte huvudsakligen är avsedda för bostadsändamål men ändå innehåller vanliga bostadslägenheter, till exempel byggnader avsedda för verksamhet eller samhällsfunktion.

¹⁶ SCB, se [Antal lägenheter, antal efter region, hustyp och år. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30), där specialbostäder avser bostäder för äldre/funktionshindrade, studentbostäder och övriga specialbostäder.

¹⁷ SCB, se [Antal lägenheter efter region och hustyp \(inklusive specialbostäder\). År 2013 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30).

Förändringen av antalet bostäder på länets bostadsmarknad åren 2017–2024 illustreras i Figur 3.



Figur 3. Antal bostäder efter hustyperna småhus, flerbostadshus och specialbostäder åren 2017 till 2024 i Kronobergs län. Källa: SCB.

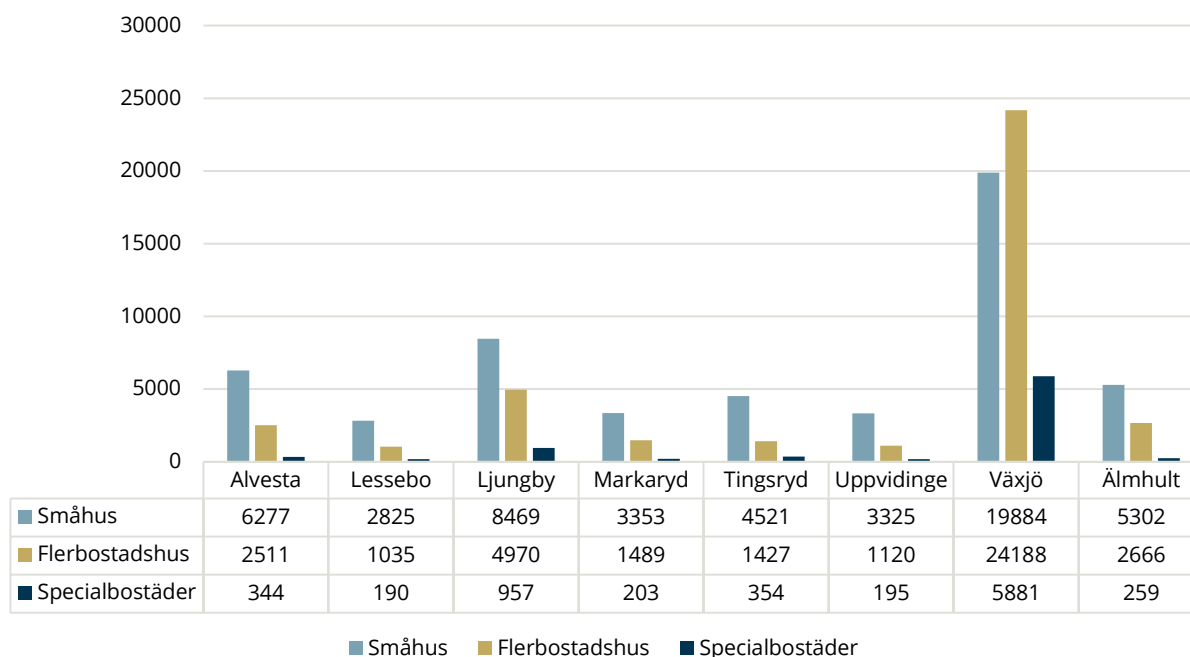
Så här bor vi i Kronobergs län

Länets bostadsmarknad utgörs främst av småhus. Totalt utgör småhus 53 procent av länets bostäder, vilket kan jämföras med 39 procent för flerbostadshus och åtta procent för specialbostäder. Det finns samtidigt stora skillnader mellan länets kommuner i både antal och andel småhus, flerbostadshus och specialbostäder. I länet finns flest antal bostäder i Växjö kommun. Detta gäller samtliga tre hustyper; småhus, flerbostadshus och specialbostäder. I Växjö kommun fanns vid årsskiftet 2024/2025 totalt 49 953 bostäder, en ökning med 198 bostäder på ett år.

I antal bostäder följer härfter Ljungby kommun med 14 396 bostäder, och en ökning med 50 bostäder på ett år. Därefter har vi Alvesta kommun med sammanlagt 9 132 bostäder, en minskning med 17 bostäder sedan årsskiftet 2023/2024.¹⁸

I Figur 4 redovisas de olika hustyperna per kommun i länet, vid årsskiftet 2024/2025.

¹⁸ SCB, se [Antal lägenheter efter region och hustyp \(inklusive specialbostäder\). År 2013 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30).



Figur 4. Antal bostäder per hustyp (småhus, flerbostadshus respektive specialbostäder) och kommun i Kronobergs län år 2024. Källa: SCB.

Många kronobergare bor i småhus

Ser vi närmare på statistiken så kan vi konstatera att andelen småhus i respektive kommun i länet är hög:

- Alvesta kommun: 69 procent småhus
- Lessebo kommun: 70 procent småhus
- Ljungby kommun: 59 procent småhus
- Markaryds kommun: 66 procent småhus
- Tingsryds kommun: 72 procent småhus
- Uppvidinge kommun: 72 procent småhus
- Växjö kommun: 40 procent småhus
- Älmhults kommun: 64 procent småhus

Sammanställningen visar att i Tingsryds kommun och Uppvidinge kommun utgörs 72 procent av bostadsbeståndet av småhus. Växjö kommun har lägst andel småhus i länet, med knappt 40 procent av samtliga bostäder i kommunen. I länet som helhet och i samtliga övriga sju kommuner domineras samtidigt bostadsmarknaden av småhus. Småhus är därmed den vanligaste boendeformen för en kronobergare.

Stora bostadsytor för kronobergarna

Antalet kronobergare per bostad har minskat, från 2,2 personer per bostad det senaste decenniet till i genomsnitt 2,1 personer per bostad

såväl år 2023 som i fjol, år 2024.¹⁹ Samtidigt finns det skillnader mellan länsbor i olika boendeformer. När det i genomsnitt bor 2,1 personer per bostad i länet, visar Figur 5 fördelningen av länsborna per boendeform. Resultaten visar att flest antal personer finns i småhus i länet, både inom äganderätter och bostadsrätter. Minst antal personer finns i specialbostäder.

Småhus, äganderätt	2,5 personer
Småhus, bostadsrätt	2,4 personer
Småhus, hyresrätt	1,9 personer
Flerbostadshus, bostadsrätt	1,6 personer
Flerbostadshus, hyresrätt	1,8 personer
Specialbostad	1,2 personer
Övrigt boende	1,6 personer
Uppgift saknas	1,6 personer
Samtliga boendeformer, genomsnitt i länet	2,1 personer

Figur 5. Fördelningen av antalet länsbor i respektive boendeform. Källa: SCB.

Bostadsytan varierar mellan länsbor i olika hushållstyper

I genomsnitt har en kronobergare en bostadsyta på 47 kvadratmeter. I riket är det tre andra län – Kalmar län, Värmlands län och Västernorrlands län – där länsborna har en större genomsnittlig bostadsarea än dessa 47 kvadratmeter. Förklaringen är att i äganderätter, som de småhus som dominerar länets bostadsmarknad, är det generellt en större bostadsarea. Att Kronoberg placerar sig högt i genomsnittlig bostadsyta beror således på att småhus är den vanligaste upplåtelseformen i länet som helhet.²⁰

Samtidigt som den genomsnittliga bostadsarean i länet är stor, så finns det stora skillnader mellan personer i olika grupper och hushållstyper, se Figur 6.

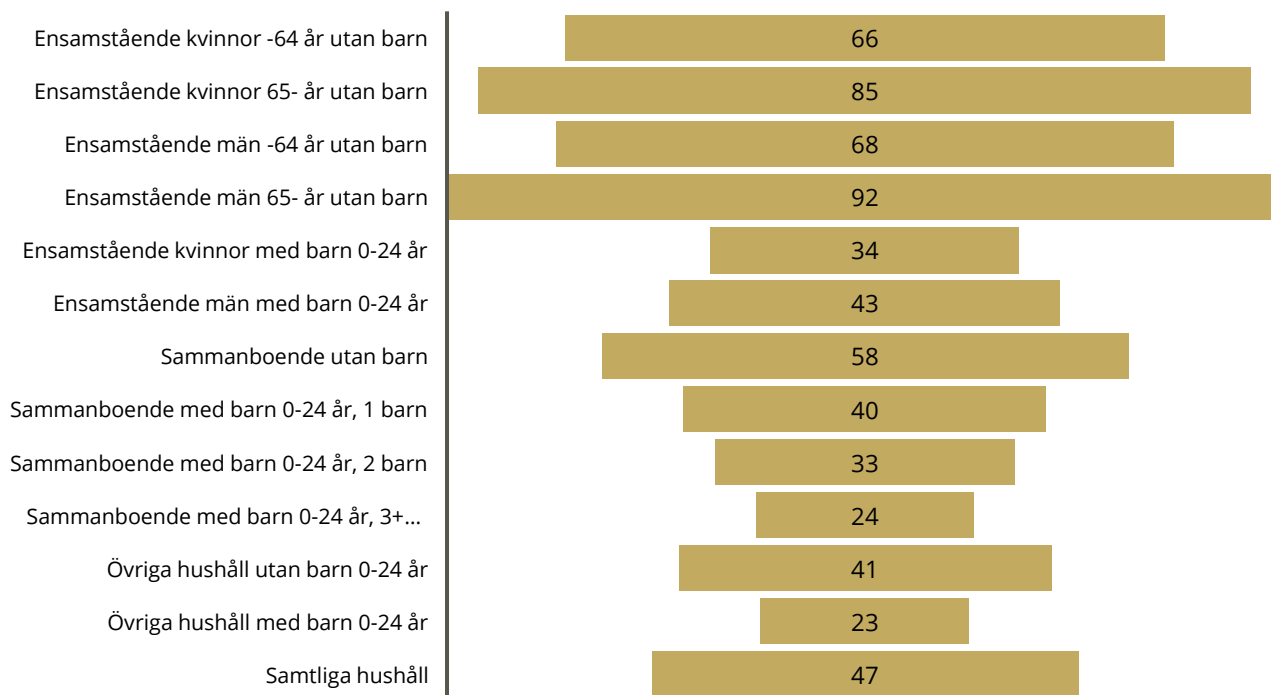
Störst bostadsyta i länet har ensamstående män fyllda 65 år utan barn, med en genomsnittlig bostadsyta på 92 kvadratmeter. Därefter följer ensamstående kvinnor fyllda 65 år utan barn, med en genomsnittlig bostadsyta på 85 kvadratmeter.

Minst bostadsyta har övriga hushåll med barn i åldern 0–24 år, med en genomsnittlig bostadsyta på 23 kvadratmeter. Vi kan konstatera att ju fler barn det finns i familjen, desto mindre bostadsyta per boende.

¹⁹ SCB, se [Antal personer per hushåll efter region och boendeform. År 2012 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30).

²⁰ Region Kronoberg, se [Uppföljning av indikatorerna i den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025](#) (hämtad 2025-04-30).

Bostadsytan för kronobergarna har varit i princip konstant i de olika hushållstyperna sedan mätperiodens början, år 2012.²¹



Figur 6. Genomsnittlig bostadsarea i kvadratmeter per person i Kronobergs län år 2024, per hushållstyp. Källa: SCB.

Fortsatt rekordlåg förväntan på byggande i länet

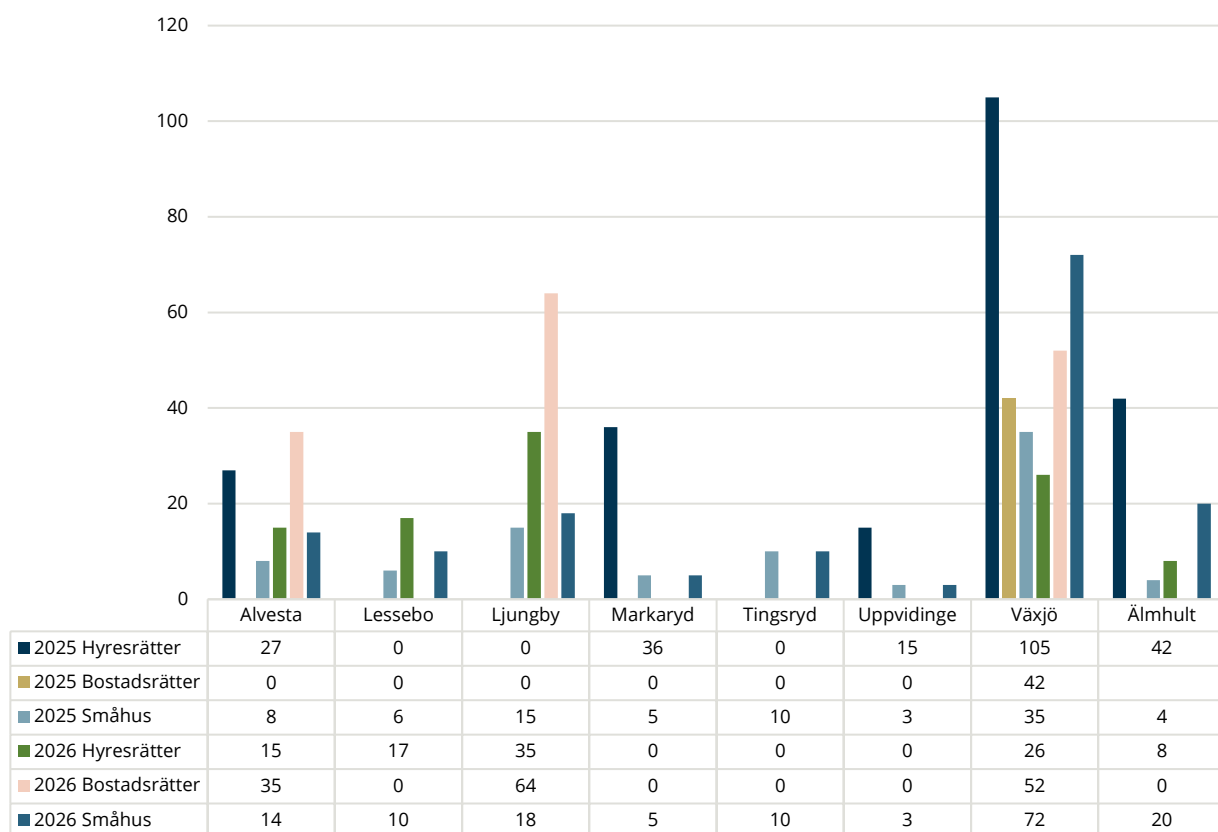
Totalt förväntas 353 bostäder byggas i år, 2025, i länet och 404 bostäder nästa år, 2026 (se Figur 7 samt Bilaga, Figur B2.1).

I 2024 års bostadsmarknadsanalys²² konstaterade vi att de senaste årens högt förväntade byggande hade vänt rejält. I länets kommuner rädde då låga förväntningar på byggandet. En stor förändring hade samtidigt skett sedan året dessförinnan, år 2023. Dessa förväntningar har nu på ett år dalat ytterligare hos länets kommuner. Kommunerna i Kronobergs län har en fortsatt rekordlåg förväntan på byggande. I 2024 års bostadsmarknadsenkät så var det förväntade byggandet 451 bostäder år 2024 och 543 bostäder år 2025. Det innebär att det förväntade byggandet hade

²¹ SCB, se [Antal personer per hushåll efter region, boendeform och år. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30).

²² Länsstyrelsen, Bostadsmarknadsanalys 2024, Kronobergs län (juni 2024).

minskat till omkring en femtedel sedan år 2023. Nu är minskningen förstärkt, och den förväntan som kommunerna hade på byggande i år, 2025, har minskat ytterligare, från rekordlåga 543 bostäder i BME 2024 för år 2025 till de 353 bostäder som kommunerna i BME 2025 förväntar sig ska byggas i år, 2025. En minskning med hela 190 bostäder för år 2025, i en redan rekordlåg förväntan bland kommunerna. När år 2025 summeras kommer det vara angeläget att följa hur många bostäder som faktiskt har byggts, av dessa rekordlåga förväntningar.



Figur 7. Förväntat antal påbörjande av hyresrätter, bostadsrätter och småhus åren 2025 och 2026 i länets åtta kommuner. Älmhults kommun anger inget svar på antalet förväntade bostadsrätter år 2025. Källa: BME 2025.

Faktorer som begränsar bostadsbyggandet

Samtidigt som det förväntade påbörjande av nybyggnationer av bostäder är rekordlåg, efter de senaste årens intensiva byggande, så finns hos sju av kommunerna tydliga förklaringar till varför bostadsbyggandet begränsas i länet.

Lessebo kommun menar att det inte finns några faktorer som begränsar bostadsbyggandet i kommunen, och ger följande kommentar:

- Lessebo kommun: "Efterfrågan är begränsad idag."

Övriga sju kommuner i länet menar att det finns ett flertal faktorer som för närvarande begränsar bostadsbyggandet i respektive kommun. De faktorer som minst tre av dessa sju kommuner lyfter är följande (se Bilaga, Figur B2.2):

- Svårigheter för privatpersoner att få lån (fem svarande kommuner)
- Höga produktionskostnader (fem svarande kommuner)
- Svårigheter för byggherrar att få långivare (fyra svarande kommuner)
- Vikande befolkningsunderlag (fyra svarande kommuner)
- Svag inkomstutveckling för hushållen (tre svarande kommuner)
- Konflikt i relation till allmänna eller nationella intressen enligt PBL (tre svarande kommuner)
- Svårigheter i genomförande av detaljplaner i samband med andra prövningar (tre svarande kommuner)

Den faktor som är helt ny jämfört med svaren i tidigare års bostadsmarknadsenkäter är vikande befolkningsunderlag.

Växjö kommun lämnar även följande kommentar:

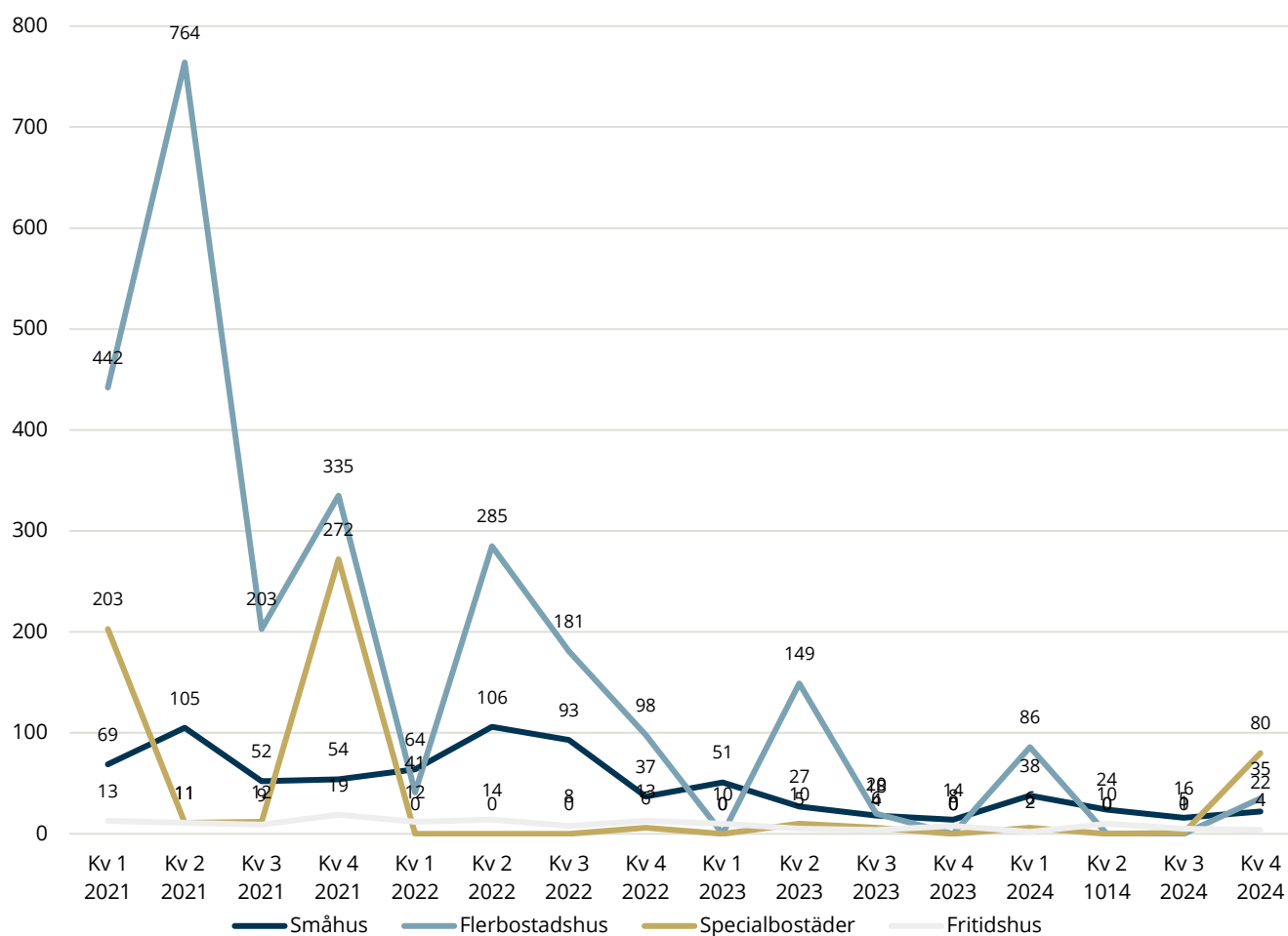
- Växjö kommun: "Hög inflation och stigande räntor samt ett osäkert omvärldsläge har skapat en hög osäkerhet om framtiden vilket påverkat möjligheten att efterfråga en bostad, vilket i sin tur gör att bygg- och investeringsplaner hos byggherrarna faller."

Få beviljade bygglov de senaste åren

Kommunernas förväntningar inför årets bostadsbyggande är rekordlågt, likaså förväntan inför nästa års bostadsbyggande. Kommunerna pekar här på ett flertal faktorer som påverkar bostadsbyggandet negativt, vilket lyftes i det förra avsnittet. Utöver dessa faktorer har vi ett instabilt ränteläge, utmaningar inför bostadsförsäljningar, krig i vår närhet, tullar på byggmaterial med mera som påverkar bostadsbyggandet och länsbornas vilja att flytta.

Om vi ser närmare på bygglov får vi en indikation på läget framåt, såväl för årets som för kommande års bostadsbyggande. Vi kan här konstatera att antalet bygglov visar att dessa är på en fortsatt låg nivå, jämfört med tidigare år. Minskningen är dessutom fortsatt mycket hög, se Figur 8.

Minskningen av antalet bygglov i länet är sedan år 2023 tydlig, såväl för småhus, flerbostadshus (exklusive specialbostäder), specialbostäder som för fritidshus. Även om antalet bygglov för fritidshus är få så märks även nedgången här vad gäller antalet bygglov, från en låg nivå till en mycket marginell nivå.



Figur 8. Antal bygglov för nybyggnad av småhus, flerbostadshus (exklusive specialbostäder), specialbostäder och fritidshus i Kronobergs län per kvartal under åren 2021 till 2024. Källa: SCB.²³

Statistiken visar följande antal beviljade bygglov per år i länet:

- År 2021: 2 574 beviljade bygglov
- År 2022: 958 beviljade bygglov
- År 2023: 322 beviljade bygglov
- År 2024: 329 beviljade bygglov

Få nybyggda bostäder i länet år 2024

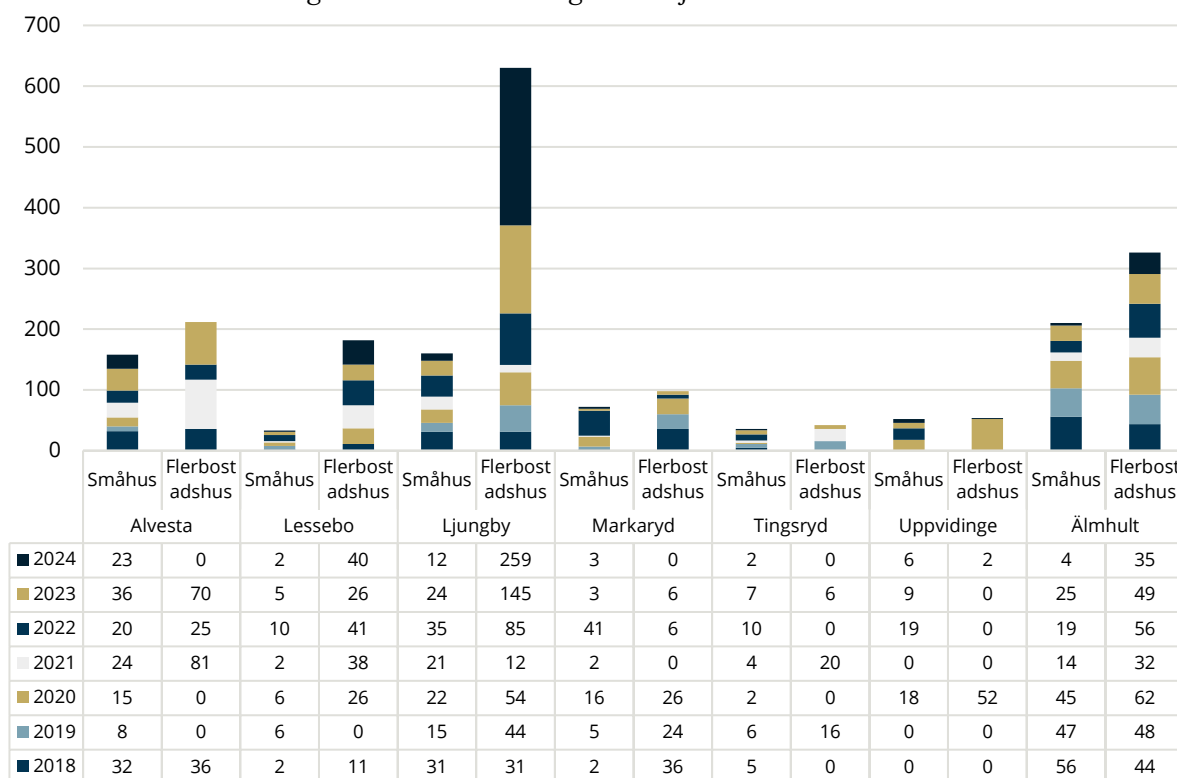
Efter att ett bostadsbygge beviljats bygglov kan processen inledas med att planera för och att bygga bostaden. Hur ser situationen ut här med antalet nybyggda bostäder per kommun i länet? Statistik om färdigställda bostäder från Statistiska Centralbyrån²⁴ visar att allt färre småhus färdig-

²³ SCB, se [Bygglov för nybyggnad, antal lägenheter i bostadshus och fritidshus efter region och hustyp. Kvartal 1996K1 - 2024K4. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-02).

²⁴ SCB, se [Färdigställda lägenheter och rumsenheter i nybyggda hus efter region och hustyp. År 1975 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-09).

ställdes år 2024, jämfört med tidigare år. I Markaryds kommun är minskningen stor, från 41 byggda småhus år 2022 till tre byggda småhus per år under de efterföljande två åren, 2023 och 2024. Ser vi till flerbostadshus så är ökningen stor i Ljungby kommun, från tolv byggda bostäder i flerbostadshus år 2021 till 259 bostäder år 2024.

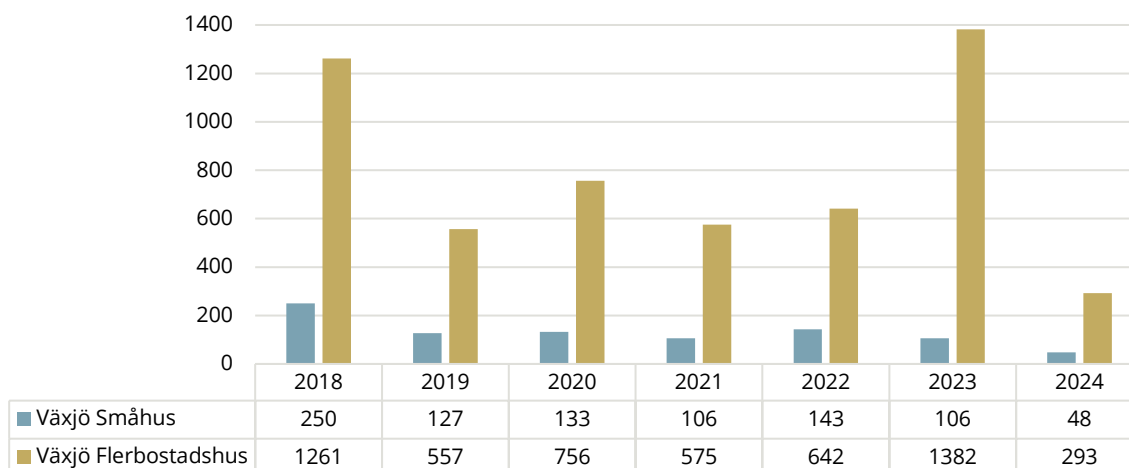
Totalt färdigställdes 729 småhus och flerbostadshus i länet i fjol, att jämföras med 1 899 bostäder år 2023 och 1 152 bostäder år 2022. Figur 9 visar färdigställda småhus och flerbostadshus åren 2018–2024 i sju av länets kommuner. Figur 10 visar utvecklingen i Växjö kommun vid samma tid.



Figur 9. Antal färdigställda bostäder i nybyggda flerbostadshus och småhus åren 2018 till 2024 i sju kommuner i Kronobergs län. Källa: SCB²⁵.

Även om Växjö kommun i antal har fler färdigställda bostäder än övriga sju kommuner i länet, så har antalet minskat rejält på ett år. De fåtalet färdigställda bostäderna i Växjö kommun år 2024 beror sannolikt på de rekordmånga färdigställda bostäderna året dessförinnan, år 2023. Då färdigställdes 1 382 bostäder i flerbostadshus, och 106 småhus. För år 2024 mer än halverades antalet färdigställda småhus, till 48 småhus. För flerbostadshusen var minskningen närmare 80 procent, till 293 bostäder.

²⁵ SCB, se [Färdigställda lägenheter och rumsenheter i nybyggda hus efter region och hustyp. År 1975 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-09).



Figur 10. Antal färdigställda bostäder i nybyggda flerbostadshus och småhus åren 2018 till 2024 i Växjö kommun. Källa: SCB²⁶.

Ett överskott på bostadsmarknaden men viss oro för framtiden

Mot bakgrund av det rådande läget i vår omvärld och det kärva ekonomiska läget har såväl pågående som kommande och förväntade nybyggnationer påverkats. Under flera år hade länet en byggboom, med gott om planerade, påbörjade och nybyggda hyresrätter, bostadsrätter och småhus. Resultaten tyder på att länets byggaktörer under slutet av 2010-talet och i början av 2020-talet har lyckats bygga bort den tidigare bostadsbristen i Kronoberg län.

Bostadsmarknaden har samtidigt ändrats radikalt, där allt färre nya bygglov söks. Länet upplever för närvarande en nästan helt stillastående nybyggnation samtidigt som det finns gott om lediga hyresrätter att hyra respektive bostadsrätter samt småhus till salu, i hela Kronobergs län. I såväl 2023 som 2024 års bostadsmarknadsanalyser konstaterade vi att nybyggnationerna i länet bidrar till en balans på bostadsmarknaden²⁷. Det vi nu kan konstatera är att denna balans i sex av länets åtta kommuner år 2025 har övergått i ett överskott. Samtidigt är såväl antalet nya bygglov som antalet färdigställda nya bostäder så pass få att det finns risk för en bostadsbrist när vi närmar oss 2030-talet, trots en just nu minskande befolkning. Vi återkommer i andra delar av analysen till denna för länet så viktiga fråga, bland dem i vårt Slutord.

²⁶ SCB, se [Färdigställda lägenheter och rumsenheter i nybyggda hus efter region och hustomp. År 1975 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-09).

²⁷ Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2023 – Kronobergs län (juni 2023) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2024 – Kronobergs län (juni 2024).

Vem bor i länet, vem flyttar in och vem flyttar ut?

Vem bor i länet, vem flyttar till länet och vem flyttar från länet? I detta kapitel redovisas antalet invånare i Kronobergs län samt de inflyttningar och utflyttningar som skett det senaste året till och från länet.

Minskat antal invånare i länet

Kronobergarna har de senaste två decennierna blivit fler, men detta förändrades år 2023. Nu har länet en minskande befolkning. I sju av länets åtta kommuner har befolkningen fortsatt att minska under år 2024, och Växjö kommun är den enda kommunen med tillväxt i antal invånare.

Vid årsskiftet 2024/2025 bodde 203 351 personer i Kronobergs län. Detta är en minskning med 649 personer jämfört med antalet invånare för ett år sedan. Den positiva befolkningstillväxt som länet haft under senare år är bruten, vilket sannolikt delvis beror på minskad invandring till länet.

Hur många kvinnor och män som vid årsskiftet 2024/2025 bodde i någon av länets åtta kommuner framgår av Figur 11, tillsammans med den totala förändringen i befolkningsantal i länet jämfört med antalet invånare vid förra årsskiftet, 2023/2024.

	Män	Kvinnor	Totalt antal invånare 2024/2025	Förändring sedan 2023/2024
Alvesta	10 183	9 647	19 830	-210
Lessebo	4 248	4 041	8 289	-53
Ljungby	14 514	13 766	28 280	-24
Markaryd	5 142	4 796	9 938	-138
Tingsryd	6 182	5 784	11 966	-189
Uppvidinge	4 749	4 312	9 061	-202
Växjö	49 765	48 569	98 334	760
Älmhult	8 933	8 720	17 653	-279
Totalt	103 716	99 635	203 351	-649

Figur 11. Totalt antal invånare i länets kommuner, kvinnor och män. Källa: SCB.²⁸

²⁸ Boverket, Kopia av BME 2025 med statistik från SCB, framtaget 2025-02-21 samt SCB, se [Folkmängden efter region, civilstånd, ålder och kön. År 1968 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-02).

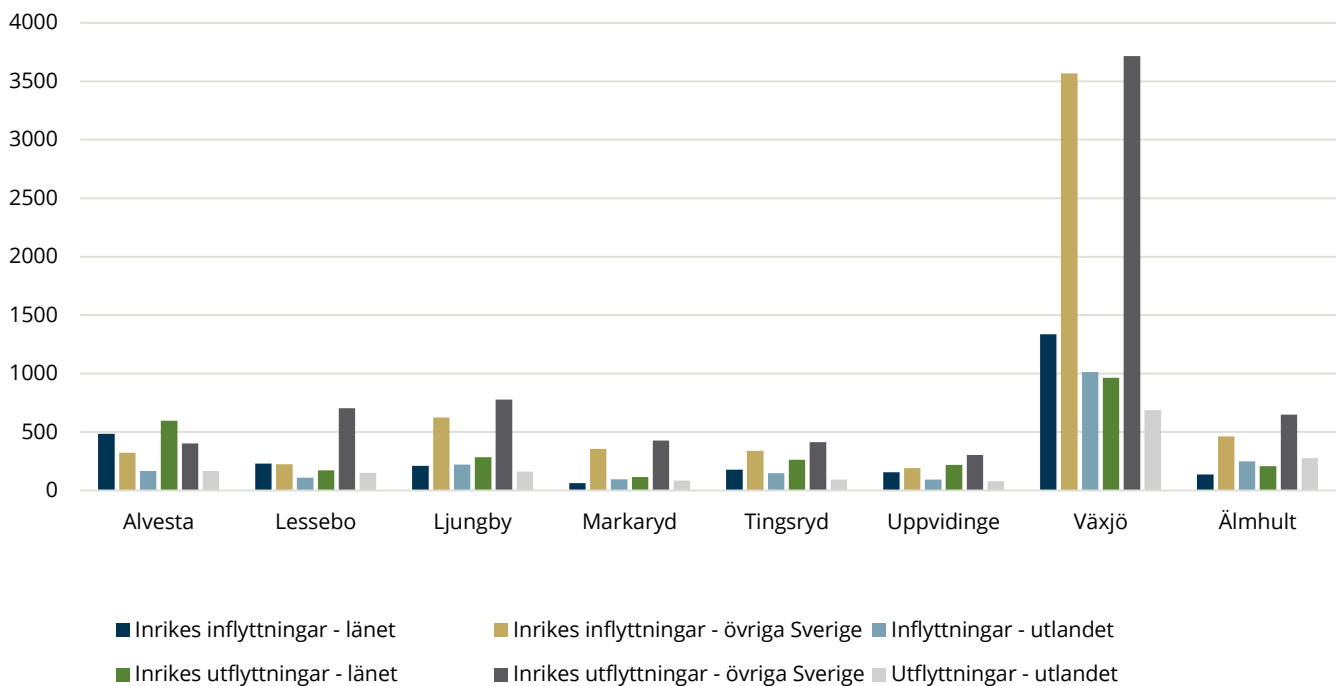
In- och utflyttningar till och från länet

Rörligheten är stor bland kronobergarna, både att flytta inom länet, till övriga Sverige och till utlandet. Även utflyttningarna från länet är påtagliga.

När vi ser på såväl inflyttningar som utflyttningar så visar resultaten för två kommuner – Ljungby kommun och Växjö kommun – ett flyttningsöverskott för år 2024. Ljungby kommuns flyttningsnetto är 29 personer, medan Växjö kommuns flyttningsnetto är 553 personer, det senare närmare åtta gånger fler personer än vid årsskiftet 2023/2024. Ljungby kommuns och Växjö kommuns flyttningsöverskott beror främst på inflyttningar från övriga kommuner i länet samt inflyttningar från utlandet.

Detta innebär samtidigt att sex av länets kommuner har ett negativt flyttningssaldo, där fler invånare flyttat från kommunen än till kommunen. Detta oavsett om det handlar om inrikes flyttningar inom länet, inom Sverige eller till/från utlandet, se Figur 12.

De totala inflyttningarna till och inom länet under år 2024 uppgick till 10 966 personer, medan de totala utflyttningarna inom och från länet uppgick till 11 260 personer. Det innebär ett flyttningsunderskott för Kronobergs län med 294 personer under år 2024.



Figur 12. Inflyttningar till och utflyttningar från länets kommuner år 2024. Källa: Boverket, kopia av BME 2025 med statistik från SCB, framtaget 2025-02-21.

Samband som påverkar boendet

Hur ser sambandet ut mellan arbetsmarknad, kommunikationer och bostadsmarknaden?

Hur ser sambandet ut mellan arbetsmarknad, kommunikationer – det vill säga in- och utpendling – och bostadsmarknaden?

Låt oss se på länets arbetsmarknad samt in- och utpendlingen till länet för att arbeta. Finns det samband som påverkar bostadsmarknaden, samband som vi aktörer i länet bör tänka på i utvecklingsarbetet?

En nationellt försvagad arbetsmarknad

Under första kvartalet 2025 har arbetsmarknaden fortsatt att försvagas och Arbetsförmedlingens bedömning är att den trenden kommer att fortsätta.²⁹ I en rapport från Arbetsförmedlingen hösten 2023 lyfts att lågkonjunkturen förväntas fördjupas under prognosperioden åren 2023–2025 vilket bedöms medföra stigande arbetslöshet. Med den fördjupade lågkonjunkturen blir det svårare för dem som redan innan hade svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, och det riskerar att leda till fler långtidsarbetslösa.

Lågkonjunkturen fortsätter att prägla samhället och bidrar till en långsam återhämtning av arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer fortsätta öka under första halvåret 2025 för att därefter börja minska.³⁰

Både arbetslöshet och brist på kompetens i länet

Antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen fortsätter att öka i Kronobergs län. Under första kvartalet 2025 var i genomsnitt 7 600 personer inskrivna, vilket kan jämföras med samma period år 2024 då 7 300 personer var inskrivna, en ökning med fyra procent. Den relativa arbetslösheten (antalet inskrivna arbetslösa som andel av den registerbaserade arbetskraften) var 7,6 i Kronobergs län, jämfört med 7,1 procent i hela

²⁹ Arbetsförmedlingen, se [Arbetsmarknadsläget kvartal 1 2025 - Arbetsförmedlingen](#) (hämtad 2025-05-16).

³⁰ Arbetsförmedlingen, se [Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2024 - Arbetsförmedlingen](#) (hämtad 2025-05-16).

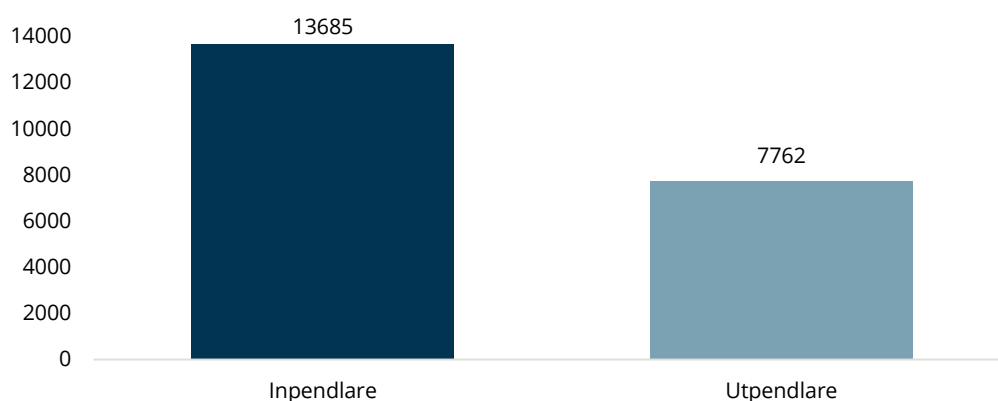
riket. Arbetslöshetsnivån var densamma för både kvinnor och män i länet, jämför med tidigare år då arbetslösheten var högre för kvinnor.³¹

Samtidigt som arbetslösheten ökar har länets näringsliv och företagare ofta en utmaning i att matcha rätt kompetens till en ledig tjänst. "Analys av den regionala tillväxten och näringslivets utveckling i Kronobergs län"³² (2025-04-28) utgör underlag för Region Kronobergs strategiska arbete med näringslivsutveckling och beskriver länets styrkor och utmaningar inom näringslivsområdet. Strukturuomvandlingen i länet är tydlig, från traditionella industrier till tjänstebranscher och övriga avancerade tjänster. Detta ställer krav på kompetensförsörjning, särskilt då många tillväxtbranscher är kunskapsintensiva. Analysens slutsats är att Kronobergs län står starkt i flera avseenden. Den höga specialiseringsgraden och strukturuomvandlingen ställer dock krav på ett proaktivt regionalt tillväxtarbete.

Viktiga insatser framöver inkluderar stöd till kunskapsintensiva sektorer, stärkta kopplingar mellan branscher och strategier för att motverka kompetensbrist och öka företagsamhet i underrepresenterade grupper.

Ett län med hög inpendling

Kronobergs län har ett positivt pendlingsnetto, vilket är kopplat till länets arbetsmarknad. Det är därmed fler personer som pendlar till länet för att arbeta, än personer som pendlar från länet för arbete i andra län. Länet har nästan dubbelt så många inpendlare som utpendlare, enligt den senaste statistiken från år 2021 (se Figur 13).



Figur 13. Antal inpendlare och utpendlare i Kronobergs län år 2021. Källa: SCB³³.

³¹ Arbetsförmedlingen, se [Arbetsmarknadsläget kvartal 1 2025 - Arbetsförmedlingen](#) (hämtad 2025-05-16).

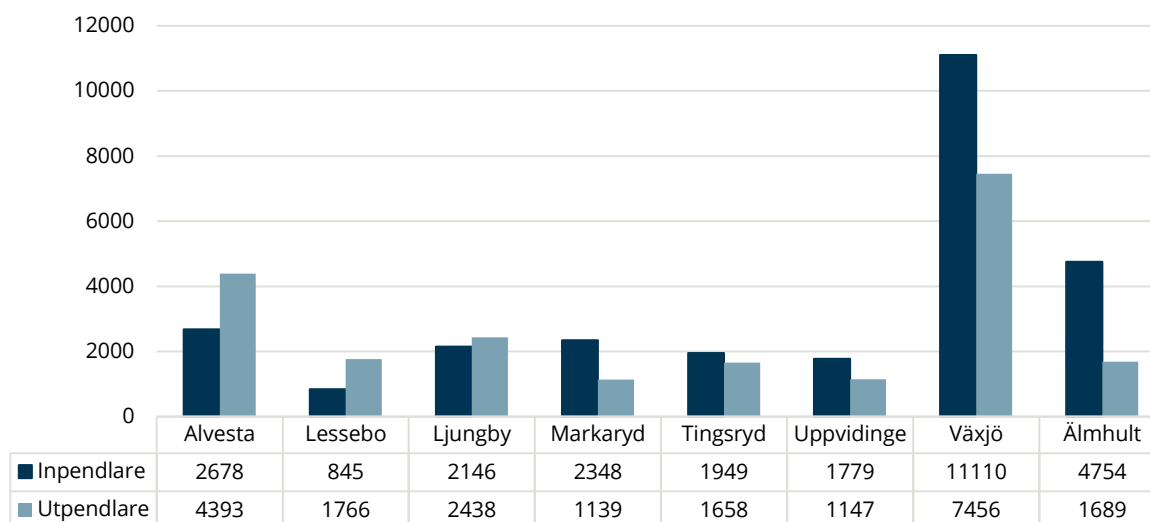
³² Region Kronoberg, se [Region Kronoberg - Rapporter och uppföljning](#) (hämtad 2025-05-23).

³³ SCB, se [Förvärvsarbetande pendlare 16-74 år över kommungräns \(RAMS\) efter](#)

Kronobergs län har, efter Stockholms län, det högsta pendlingsnettot i relation till befolkningen. Länet är därmed beroende av inpendlingen för att klara kompetensmatchning och kompetensförsörjning på arbetsmarknaden. Det är i huvudsak tre kommuner som genererar länets höga pendlingsnetto: Markaryds kommun, Växjö kommun och Älmhults kommun. För Markaryds kommun och Älmhults kommun är inpendlingen av personer bosatta i andra län dessutom högre än inpendlingen av personer bosatta i andra kommuner i Kronobergs län.

80 procent av arbetspendlingen innanför länets gränser sker till Växjö kommun. Sju av länets kommuner, samtliga kommuner förutom Markaryds kommun, har dessutom Växjö kommun som största utpendlingsdestination bland de egna kommuninvånarna. Tre kommuner i länet har fler utpendlare än inpendlare, nämligen Alvesta kommun, Lessebo kommun och Ljungby kommun, se Figur 14.

Den fortsatt höga inpendlingen till länet är bra för länets arbetsmarknad, men samtidigt till viss del oroande för länets boendattraktivitet. Hur kan vi aktörer i länet, kommuner och övriga, tillsammans vända trenden till kommande år? Detta särskilt nu när bostadsmarknadsläget i samtliga kommuner är ljust, där sex av kommunerna har ett överskott på bostäder och två kommuner har en balans på bostadsmarknaden.



Figur 14. Antal inpendlare och utpendlare per kommun i länet år 2021. Källa: SCB³⁴.

[kommun och kön, ny tidsserie. År 2019 - 2021. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-23) samt Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2023 - Kronobergs län (2023).

³⁴ SCB, se [Förvärvsarbetande pendlare 16-74 år över kommungräns \(RAMS\) efter kommun och kön, ny tidsserie. År 2019 - 2021. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-23) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2023 - Kronoberg län (2023).



Foton:

Modulhusbyggnation på produktionsanläggningen VIDA Building (översta tre foton) och modulhusbyggnationen på plats som flerbostadshus i centrala Älmhult (nederst).

Finns det bostäder för alla?

För att uppnå ett socialt hållbart Kronoberg, där det finns bostäder för alla, ska samtliga länsbor inkluderas och involveras. Det är därför angeläget att bostadsmarknaden och bostadsbyggandet idag och i framtiden motsvarar både behovet och efterfrågan, vilket även inkluderar specialbostäder. I bostadsmarknadsenkäten ställs frågor till kommunerna om hur läget ser ut för följande grupper på bostadsmarknaden:

- ungdomar 19–25 år
- studenter
- nyanlända
- äldre
- personer med funktionsnedsättning

Även kommunernas arbete med hemlöshet och särskilda boendelösningar uppmärksammas, där Länsstyrelsens uppdrag i Regleringsbrevet om hemlöshet³⁵ redovisas i ett särskilt avsnitt.

Olika grupper på bostadsmarknaden

I detta avsnitt ser vi närmare på vissa intressanta resultat när det gäller specialbostäder för kronobergarna, innefattandes studentbostäder, seniorbostäder, trygghetsbostäder, särskilda boendeformer för äldre, bostäder för personer med funktionsnedsättning samt övriga bostäder.

Låg förväntan på fler specialbostäder – men ökat behov

Sett till länet som helhet är det förväntade antalet påbörjade byggandet av specialbostäder åren 2025 och 2026 i flertalet kommuner fortsatt lågt eller helt obefintligt, såväl avseende bostäder för ungdomar, studenter, seniorer, trygghetsbostäder, särskilda boendeformer för äldre samt för personer med funktionsnedsättning/-variationer. Den minskning som märktes i 2023 års bostadsmarknadsenkät, och som var påtaglig redan i fjol, vid 2024 års bostadsmarknadsenkät, är idag än tydligare.

Den fråga vi behöver ställa oss är om länet verkligen har det antal specialbostäder som krävs för att täcka länsbornas olika behov och olika önskemål? Låt oss se närmare på vad kommunerna har svarat i 2025 års bostadsmarknadsenkät där de fick fördela antalet specialbostäder som

³⁵ Länsstyrelsernas regleringsbrev år 2022, uppdrag 3B10 2022, se Ekonomistyrningsverket, [Regleringsbrev 2022 Myndighet länsstyrelserna](#) (hämtad 2025-04-08).

enligt deras bedömning kommer att påbörjas under år 2025 och år 2026 med hänsyn till planläge, projektering och marknadsförutsättningar.

Inga nybyggda studentbostäder

Svaren i enkäten visar att det förväntade påbörjade byggandet av studentbostäder i år (2025) och nästa år (2026) är noll bostäder (0) i länet. Ingen av länets åtta kommuner förväntar att det påbörjas byggande av studentbostäder under denna tid.

Fjorton nybyggda seniorbostäder – samtliga i Markaryds kommun

Markaryds kommun förväntar att det påbörjas fjorton seniorbostäder i kommunen år 2025. Övriga sju kommuner anger svaret noll (0) seniorbostäder för i år (2025). År 2026 svarar sju kommuner noll (0).

Ljungby kommun svarar inte på frågan för år 2026.

Inga nybyggda trygghetsbostäder i länet i år

Samtliga kommuner anger svaret noll (0) för år 2025 beträffande förväntad påbörjan av trygghetsbostäder. För nästa år (2026) svarar Alvesta kommun att de har en förväntad påbörjan om 15 trygghetsbostäder.

Övriga sju kommuner i länet anger noll (0).

Lessebo kommun satsar på särskilda boendeformer för äldre år 2026

I år (2025) förväntar Växjö kommun att sex bostäder påbörjas inom särskilda boendeformer för äldre, inklusive biståndsbedömt trygghetsboende.

Övriga sju kommuner anger noll (0).

Nästa år (2026) kommer en kraftig tillbyggnad ske i Lessebo kommun, som förväntar att hela 60 bostäder påbörjas inom denna boendeform för äldre.

Övriga sju kommuner anger noll (0).

Fler bostäder för personer med funktionsnedsättning i Alvesta kommun, Ljungby kommun och Älmhults kommun

Alvesta kommun och Ljungby kommun förväntar ett tillskott i år av bostäder för personer med funktionsnedsättning/-variationer. I Alvesta kommun förväntas tolv bostäder/lägenheter påbörjas, och i Ljungby kommun förväntas sex bostäder för personer med funktionsnedsättning/-variationer påbörjas.

Övriga sex kommuner svarar noll (0).

Nästa år (2026) förväntar Ljungby kommun och Älmhults kommun nybyggnation av bostäder för personer med funktionsnedsättning/-

variationer. I Ljungby kommun kommer tolv bostäder byggas och i Älmhults kommun ska sex bostäder för personer med funktionsnedsättning byggas.

Övriga sex kommuner svarar noll (0).

Nybyggnad övriga bostäder sker i Alvesta kommun och Markaryds kommun

Två kommuner – Alvesta kommun och Markaryds kommun – anger att de förväntar ett påbörjande av övriga bostäder under år 2025 och år 2026. Alvesta kommun förväntar att 23 övriga bostäder påbörjas i år (2025) och 49 övriga bostäder påbörjas nästa år (2026). Markaryds kommun förväntar att 27 övriga bostäder påbörjas i år (2025) och fem övriga bostäder påbörjas nästa år (2026).

Övriga sex kommuner svarar noll (0) för såväl år 2025 som år 2026.

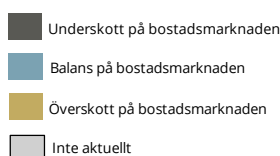
Låg förväntan på fler specialbostäder trots ett underskott på bostadsmarknaden

Om vi ser närmare på bostadsmarknaden för dessa olika grupper (ungdomar, studenter, nyanlända, äldre till personer med funktionsvariationer/-nedsättning) så framkommer en kommunvis bild av läget. Med tanke på kommunernas låga förväntan på fler bostäder i år och nästa år, så borde bostadsmarknaden för specialbostäder i länet vara i balans eller även ha ett överskott. Resultaten ger dock en annan bild (se Figur 15). För samtliga boendeformerna för specialbostäder är det nämligen endast tre kommuner som har en balans på bostadsmarknaden, nämligen Markaryds kommun, Tingsryds kommun och Älmhults kommun. Både Markaryds kommun och Älmhults kommun gav samma svar i fjolårets enkät. Samtidigt kan vi konstatera att hälften av länets kommuner har ett underskott på:

- Särskilda boendeformer för funktionsnedsatta
- Gruppboendestäder för funktionsnedsatta
- Serviceboendestäder för funktionsnedsatta

Alvesta kommun, Lessebo kommun, Uppvidinge kommun och Växjö kommun har ett underskott på tre olika former av specialbostäder. Ljungby kommun har ett underskott på fyra former av specialbostäder. Detta samtidigt som kommunernas förväntan på nybyggnation av specialbostäder är låg. Den ljusa bilden av bostadsmarknaden som framkom när kommunerna gjorde bedömningar av bostadsmarknadsläget generellt har därmed svagheter när det kommer till specialbostäder. Även om redovisningen visar på en genomsnittlig balans för specialbostäder i länet, så har flera kommuner ett tydligt underskott på flera former av boenden, samtidigt som nybyggnationen är låg eller helt obefintlig.

	Alvesta	Lessebo	Ljungby	Markaryd	Tingsryd	Uppvidinge	Växjö	Älmhult
Bostäder för ungdomar 19–25 år	Överskott	Överskott	Balans	Balans	Balans	Underskott	Underskott	Balans
Bostäder för studenter	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Överskott	Inte aktuellt	Balans	Inte aktuellt	Överskott	Inte aktuellt
Bostäder för självbosatta nyanlända	Balans	Överskott	Balans	Balans	Balans	Balans	Överskott	Balans
Särskilt boende för äldre	Balans	Överskott	Balans	Balans	Balans	Överskott	Balans	Balans
Seniorbostäder	Balans	Balans	Inte aktuellt	Balans	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Underskott	Balans
Trygghetsbostäder	Balans	Inte aktuellt	Underskott	Balans	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Underskott	Balans
Särskilda boendeformer för funktionsnedsatta	Underskott	Underskott	Underskott	Balans	Balans	Underskott	Balans	Balans
Gruppboendestäder för funktionsnedsatta	Underskott	Underskott	Underskott	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
Servicebostäder för funktionsnedsatta	Underskott	Underskott	Underskott	Balans	Balans	Underskott	Överskott	Balans
Annan särskilt anpassad bostad	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Överskott	Balans	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Balans	Balans



Figur 15. Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget för olika grupper. Källa: BME 2025.

Låt oss gå närmare in på bostadsmarknadsläget för de olika formerna av specialbostäder. Finns det lösningar som redan används eller planeras för att motverka såväl överskott som underskott?

Kan bostäder för ungdomar och för studenter växlas med varandra?

Flera kommuner arbetar med att underlätta för ungdomar att kunna flytta hemifrån, till en första egen bostad. Tre kommuner ger följande beskrivningar av sina respektive insatser:

- Alvesta kommun: "Nyproduktion av bostäder med överkomliga hyror."
- Lessebo kommun: "Hyresrabatter för ungdomar."
- Växjö kommun: "Omvandling av studentbostäder till ungdomsbostäder succesivt vid omflyttning."

För ungdomar 19–25 år respektive för studenter, som ofta är i samma åldrar, finns i några kommuner ett fortsatt motsatt läge på bostadsmarknaden, något vi konstaterade redan i bostadsmarknadsanalysen 2023. För ungdomar finns alltifrån underskott, balans eller överskott på bostäder, medan bostadsmarknadsläget för studenter visar på ett överskott eller balans, där det är aktuellt.

Ljungby kommun och Växjö kommun kommenterar att det finns många särskilda studentbostäder för uthyrning under hela året. Att gå vidare med frågan om en växling av dessa boendeformer för yngre länsbor – ungdomar och studenter – menar vi är en angelägen väg framåt.

God tillgång till bostäder för självbosatta nyanlända

För självbosatta nyanlända, det vill säga nyanlända personer som på egen hand ordnat en bostad i kommunen samt direktinresta anhöriga till nyanlända personer, har bostadsmarknadssituationen ljusnats de senaste åren. Detta samtidigt som invandringen till länet har minskat.³⁶

Precis som i bostadsmarknadsenkäten 2024 så bedömer Alvesta kommun, Ljungby kommun, Markaryds kommun, Tingsryds kommun, Uppvidinge kommun och Älmhults kommun att det råder en balans på bostadsmarknaden för självbosatta nyanlända. Lessebo kommun och Växjö kommun bedömer att det finns ett överskott på bostadsmarknaden, vilket också är samma svar som kommunerna lämnade i BME 2024. Se även Bilaga, Figur B5.7.

Situationen med balans och även överskott vad gäller bostäder för självbosatta nyanlända är ny för länet, nu för andra året i rad. Kronobergs län hade under ett flertal år, och fram till för bara något år sedan, landets högsta mottagande av självbosatta nyanlända, per capita.³⁷ Nu har mottagandet till länet minskat. Ett minskat mottagande påverkar länet som helhet – och har resulterat i en minskande befolkning. Ett minskat mottagande påverkar samtidigt förhoppningsvis redan mottagna nyanlända och de kommande nyanlända familjernas boendesituation till det bättre, och kan leda till en minskad andel trångbodda, färre utsatta av oseriösa hyresvärdar och där barnperspektivet är i fokus.

Varierande läge för olika boendeformer för äldre

För länets seniora invånare finns ett antal olika definierade boendeformer, med särskilda boendeformer, bistanndsbedömt trygghetsboende, seniorbostäder respektive trygghetsboende.

Särskilda boendeformer

Utbudet av särskilda boendeformer³⁸ är i balans i samtliga kommuner

³⁶ Migrationsverket, se [Statistik om anvisning till kommuner och bosättning – Migrationsverket](#) (hämtad 2025-05-05).

³⁷ Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2022 – Kronobergs län (2022).

³⁸ Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025, s. 45, där Boverket lyfter särskilda boendeformer, SÄBO, och att detta är ett boende för äldre som behöver service och omvårdnad dygnet runt. Där finns personal som kan hjälpa till att underlätta de äldres behov. Det omfattar allt stöd som behövs i vardagen, inklusive sjukvårdsinsatser. Boendet är ofta utformat som en egen lägenhet eller rum, med möjlig-

förutom Uppvidinge kommun och Lessebo kommun där det i år råder överskott.

Biståndsbedömt trygghetsboende

Biståndsbedömt trygghetsboende är en boendeform som är frivillig att inrätta av kommunerna.³⁹

Ingen av länets åtta kommuner har infört boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende. Ingen kommun har heller några planer på att för närvarande införa boendeformen. Växjö kommun och Älmhults kommun anger dock att de inte vet om det finns ett behov av biståndsbedömt trygghetsboende i kommunen, medan resterande sex kommuner bedömer att sådant behov inte finns. Växjö kommun tillägger att en utredning pågår om boendeformen ska införas i kommunen.

Seniorbostäder

Seniorbostäder avser vanliga bostäder inom det ordinarie bostadsbeståndet som är avsedda för personer över en viss ålder.⁴⁰

Fem av åtta kommuner i länet anger att boendeformen seniorbostäder finns i kommunen. Växjö kommun anger även på följdfrågan att det finns ett underskott på seniorbostäder i kommunen.

Trygghetsbostäder

Trygghetsbostäder är den boendeform som har tillkommit för att ge de äldre som så önskar en tillgång till större gemenskap och trygghet.⁴¹

Alvesta kommun, Ljungby kommun, Markaryds kommun, Växjö kommun och Älmhults kommun anger att det finns trygghetsbostäder i kommu-

heter att bo i ett särskilt boende permanent. Även för den som bara behöver bo en kortare tid finns det så kallat korttidsboende.

³⁹ Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025, s. 46–47 där Boverket lyfter att biståndsbedömt trygghetsboende är en boendeform som kan beviljas efter en individuell behovsbedömning och som tar vid när det inte längre fungerar att bo kvar hemma, men när ett boende med heldygnsvård inte heller är nödvändigt. Till skillnad från särskilt boende för äldre så ingår varken mat, service, omvårdnad eller sjukvård och behovet av service- och omsorgsinsatser för de boende tillgodoses i form av hemtjänst och hemsjukvård.

⁴⁰ Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025, s. 48, där Boverket lyfter att tanken med seniorbostäder är att bostäderna ska vara utformade efter äldres behov av tillgänglighet, trygghet och med större möjlighet till gemenskap. För att flytta in i en seniorbostad behövs inget biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Seniorbostäder finns både som hyresrätter, bostadsrätter och ägarlägenheter.

⁴¹ Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025, s. 49, där Boverket lyfter att det finns en stor variation av trygghetsbostäder runt om i landet, även om trygghet, tillgänglighet, gemensamhetsutrymmen och särskild personal är gemensamma nämnare för många. Med trygghetsbostäder i bostadsmarknadsenkäten menas bostäder som tillkommit både med och utan investeringsstöd.

nen. Av dessa fem kommuner har Ljungby kommun och Växjö kommun ett underskott på trygghetsbostäder (se Bilaga, Figur B5.15).

Bland övriga tre kommuner som inte har trygghetsbostäder i dagsläget menar Tingsryd kommun och Uppvidinge kommun att det finns behov av dessa bostäder.

Statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre

Sedan år 2016 har det funnits ett statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer. Stödet kan ges för ny- eller ombyggnad av särskilda boendeformer som ges med stöd av socialtjänstlagen (särskilt boende samt biståndsbedömt trygghetsboende), ny- eller ombyggnad av hyresrätter för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden samt anpassning av gemensamma utrymmen i hyres- eller bostadsrätts-hus. För varje stödkategori följer olika krav i förordningen (2016:848)⁴².

Stödet kan sökas av allmännyttiga bostadsföretag, byggföretag, privata fastighetsägare och kooperativa bostadsföreningar. Anpassningsåtgärder kan även sökas av bostadsrättsföreningar.⁴³ Stödet har främst använts till anpassningsåtgärder, men Länsstyrelsen har sett att stödet även bidragit till ökat bostadsbyggande i de mindre kommunerna i länet. Under år 2024 betalade Länsstyrelsen ut stöd till fyra nybyggnadsprojekt med sammanlagt 197 bostäder för äldre.⁴⁴

I budgetpropositionen för år 2025 har Regeringen uppgett att de har för avsikt att avveckla investeringsstödet för äldre bostäder. Avvecklingen ska ske succesivt genom att medel avsätts för ärenden som beslutas innan årsskiftet, det vill säga före den 31 december 2025.⁴⁵ Vad en eventuell avveckling av stödet har för inverkan på byggandet av bostäder för äldre personer får tiden utvisa.

Underskott på bostäder för personer med funktionsnedsättning

För personer med funktionsnedsättning/-variationer råder det för närvarande i hälften av länets kommuner ett underskott på utbudet av bostäder.

I Alvesta kommun, Lessebo kommun, Ljungby kommun och Uppvidinge kommun finns ett underskott och ett otillräckligt antal bostäder i för-

⁴² Svensk författningssamling, se [Förordning \(2016:848\) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer | Sveriges riksdag](#) (hämtad 2025-05-02)

⁴³ Boverket, se [Stöd till bostäder för äldre - Boverket](#) (hämtad 2025-05-02).

⁴⁴ Länsstyrelsen Kronoberg, se [Årsredovisning 2024 | Länsstyrelsen Kronoberg](#) s. 56. (hämtad 2025-05-02).

⁴⁵ Boverket, [Stöd till bostäder för äldre - Boverket](#) (hämtad 2025-05-02).

hållande till behovet, se Bilaga Figur B5.16. Kommunerna genomför samtidigt insatser för att motverka underskottet, nämligen följande:

- Alvesta kommun: "Planerar för nytt boende."
- Lessebo kommun: "Platser köps externt, inventering och planering pågår för att öka."
- Ljungby kommun: "Det finns en planering för byggnation."

Kommer behovet av särskilda boendeformer för personer med funktionsnedsättning/-variationer att vara täckt om två år i dessa fyra kommuner? Alvesta kommun svarar "ja", medan Lessebo kommun, Ljungby kommun och Uppvidinge kommun svarar "nej", behovet kommer inte vara täckt om två år. Uppvidinge kommun kommenterar sitt svar med:

- Uppvidinge kommun: "Det finns inga planer idag på att bygga ut bostäder för personer med funktionsnedsättningar."

Hemlöshetsstrategi

Vad betyder det egentligen att ha ett hem? De allra flesta personer skulle – om hen hade en utsatthet på bostadsmarknaden, och kanske även blev hemlös – inom några veckor ha svårt att fungera som tidigare. Det skulle påverka ett eventuellt arbete och de sociala relationerna.

Ett hem är en trygg plats, något att relatera till. Om vi som personer ska kunna fungera i samhället, krävs att de grundläggande behoven är tillfredsställda, och bland dessa är boende en faktor. Boende, eller tak över huvudet, tillhör våra grundläggande behov tillsammans med mat och kläder.⁴⁶

Regeringen har för åren 2022–2026 beslutat om en nationell hemlöshetsstrategi. I denna är målsättningen att hemlöshet ska förebyggas. Ingen person ska bo eller leva på gatan. Metoden "Bostad först" bör införas nationellt och det sociala perspektivet i samhällsplaneringen bör stärkas lyfter regeringen. Det är Socialstyrelsen som fått i uppdrag att samordna arbetet inom hemlöshetsstrategin.⁴⁷

Om metoden "Bostad först"

Metoden "Bostad först" utgår från att hemlösa personer först ska få en

⁴⁶ Maslows behovstrappa: är formad som en pyramid. Längst ner i botten finns de grundläggande behoven som mat, kläder och tak över huvudet. Därefter följer behovet av trygghet (2), behovet av kärlek och gemenskap (3) och behovet av uppskattning (4). Överst i pyramiden hittar vi behovet av självförverkligande (5). Källa: Abraham Maslow, 1943 se [Behovshierarki – Wikipedia](#) (hämtad 2025-05-12).

⁴⁷ Regeringen, se [Regeringens strategi för att motverka hemlöshet 2022–2026 - Regeringen.se](#) (hämtad 2025-05-02).

bostad och därefter erbjudas stöd och vård. Det innebär att stöd och vård, som till exempel nykterhet och deltagande i behandling, inte är ett krav för att få bostaden.

Metoden "Bostad först" utgår från följande grundprinciper:

- Bostad är en mänsklig rättighet
- Rätten till val och självbestämmande
- Bostad och behandling ska vara separerade från varandra
- Stöd riktas till återhämtning
- Stöd baseras på skademinskning
- Aktivt engagemang utan tvång och fostran
- Deltagarstyrt stöd utifrån individens styrkor, behov och egna mål
- Flexibelt stöd under så lång tid som personer själv vill och behöver

Vad som ofta betonas i metoden "Bostad först" är att eget boende är en mänsklig rättighet som utgör en grundtrygghet vilken personen behöver för att själv kunna ta makten över sitt liv.

Finland har under de senaste åren använt "Bostad först" i en nationell strategi för att motverka hemlöshet och de har även lyckats minska hemlösheten i landet.⁴⁸ Nu är det Sveriges tur att anamma den gemensamma strategin och nå liknande framgångar som Finland.

Länsstyrelsernas uppdrag i hemlöshetsstrategin

Regeringen har gett Länsstyrelserna i uppdrag att stödja kommunerna i deras arbete för att motverka hemlöshet under hela strategiperioden åren 2022–2026. Detta utifrån att Länsstyrelserna har god kunskap om kommunernas arbete med bostadsförsörjning och vräkningsförebyggande arbete och kan på så sätt stödja kommunerna i syfte att nå målen i strategin. Länsstyrelserna ska bland annat stödja kommunerna i kunskaps- och metodutveckling, främja erfarenhetsutbyte samt stödja samverkan på lokal och regional nivå, till exempel genom att sprida goda exempel.⁴⁹ I detta arbete har Länsstyrelserna fått i uppdrag via regleringsbrev åren 2020, 2021, 2022, 2023 samt 2024 som har haft bäring på Länsstyrelsernas uppdrag i den nationella hemlöshetsstrategin. Under 2024 var regleringsbrevsuppdraget följande:

- "Länsstyrelserna ska redogöra för hur kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjningen kan bidra till att främja ett ökat bostads-

⁴⁸ Sveriges Stadsmissioner, se [Bostad först - vi kan minska hemlösheten i Sverige](#) (hämtad 2025-05-02).

⁴⁹ Regeringen, se [Nationell hemlöshetsstrategi 2022 - 2026 \(regeringen.se\)](#) (hämtad 2024-05-02).

byggande. Vidare ska länsstyrelserna redogöra för om det finns behov av kompetenshöjande insatser för att förbättra eller påskynda kommunernas arbete med att ta fram aktuella riktlinjer som kan möta de behov som finns på bostadsmarknaden i en situation då bostadsbyggandet faller snabbt.”

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska redovisa kommunens arbete för att nå syftet i lag: Att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. När det gäller byggandet är riktlinjerna centrala för att komma fram till vad som behöver byggas i volym men också i upplåtelseformer, hustyper och storlekar. Riktlinjerna ska vara vägledande för kommunens översiktsplan där kommunen bland annat planerar var nya bostäder kan byggas. Aktuella och gedigna riktlinjer för bostadsförsörjningen underlättar kommunens fysiska planering. Kommunen vet då behovet och kan fokusera på att hitta lägen som är lämpliga för bostäder, till exempel med hänsyn till olika allmänna intressen, vilket kan underlätta för kommande detaljplanering.

Nationell samverkan om uppdraget

Länsstyrelserna har en nationell samverkan och en kontinuerlig dialog om uppdraget via handläggarrträffar och seminarium.

Samverkan och erfarenhetsutbyte har också skett externt tillsammans med Kronofogdemyndigheten, Socialstyrelsen, Boverket, Finansdepartementet och Sveriges Allmännytt, samt internt inom Länsstyrelserna, mellan olika sakområden.

Sorteringsmall för kommuner i olika län

För att möjliggöra länsövergripande samverkan och dialogmöten med kommuner från olika län som har liknande förutsättningar, har Länsstyrelserna gemensamt tagit fram en mall för att kunna jämföra olika kommuner. Mallen har spridits till alla Länsstyrelser och syftar till att bidra med stöd i det fortsatta arbetet. Mallen används av berörda kommuner i Kronobergs län.

Underlag i sorteringsmallen består av Socialstyrelsens ”Sorteringsnyckeln”⁵⁰ och ”Öppna jämförelser av socialtjänst och kommunal hälso-

⁵⁰ Socialstyrelsens öppna jämförelser har en socioekonomisk sorteringsnyckel som har tagits fram från SCB:s register. Nyckeln är primärt ett mått på kommuners och stadsdelars relativa socioekonomiska status och mäter avståndet till den kommun som har högst socioekonomisk status. Nyckeln baseras på invånarnas arbetsmarknadsanknytning och inkomst vilka samvarierar med ekonomiskt bistånd. Sorteringsnyckeln kan tolkas som en indikation på behov av ekonomiskt bistånd i en kommun/stadsdel jämfört med övriga kommuner/stadsdelar. Den kan användas för att hitta kommuner med liknande socioekonomiska förutsättningar. De framräknade värdena har rangordnats och delats in i åtta grupper, 1–8. Grupp 1 indikerar relativt låg risk

och sjukvård 2022”⁵¹. Underlaget i sorteringsmallen består även av delar av Boverkets öppna data, om ”Bedömning av bostadsbrist”⁵².

Länsstyrelsens arbete med uppdraget om hemlöshet

I oktober 2024 anordnade Länsstyrelsen en grundutbildning i ”Bostad först” i Kalmar. Utbildningen skedde i samverkan med Stadsmissionen och Länsstyrelserna i Blekinge län och Kalmar län. Utbildningen hölls av Stadsmissionen och riktade sig till alla yrkesgrupper som samverkar kring ”Bostad först”.

I februari 2025 anordnade Länsstyrelsen ett webinarium ”Rätt till bostad?” som handlade om socialt utsatta personers boendesituation. Webbinariet innehöll föredrag från Socialstyrelsen om hemlöshetskartläggningen, från Boverket om deras uppdrag kring att stärka de sociala perspektiven i samhällsplaneringen, från Vidingehem (Växjö kommuns allmännyta) om deras vräkningsförebyggande arbete samt från Kvinnojouren Blenda om utmaningarna med våldsutsatta kvinnors boendesituation.

Länsstyrelsen har även spridit webinarium som anordnats av Länsstyrelserna i Stockholms län och Västra Götalands län inom ramen för hemlöshetsuppdraget till kommunerna i Kronobergs län.

Under hösten 2025 planerar Länsstyrelsen att fortsätta hålla dialoger med länets kommuner och undersöka vilka behov och önskemål av stöd det finns för år 2026.

Kartläggning av hemlöshet

Sedan år 1993 kartlägger Socialstyrelsen hemlösheten i riket vart sjätte år. Den senaste kartläggningen genomfördes under år 2023, där frågor ställdes till kommunerna i bostadsmarknadsenkäten. Socialstyrelsen publicerade resultaten i en rapport den 1 februari 2024.⁵³ Kartläggningen är en del av uppdragen inom regeringens nationella strategi för att motverka hemlöshet åren 2022–2026 och resultaten redovisades i 2024 års bostadsmarknadsanalys.⁵⁴

Socialstyrelsens kartläggning av hemlöshet i riket

I kartläggningen definierar Socialstyrelsen hemlöshet utifrån boende-

och Grupp 8 indikerar relativ hög risk för behov av ekonomiskt bistånd jämfört med kommuner/stadsdelar i stort.

⁵¹ Socialstyrelsen, se [Öppna jämförelser av att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden - Socialstyrelsen](#) (hämtad 2025-05-02).

⁵² Boverket, se [Bedömning av bostadsbrist - Boverket](#) (hämtad 2025-05-02).

⁵³ Socialstyrelsen, se [Kartläggning av hemlösheten 2023](#) (hämtad 2025-05-02).

⁵⁴ Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2024 – Kronobergs län (juni 2024).

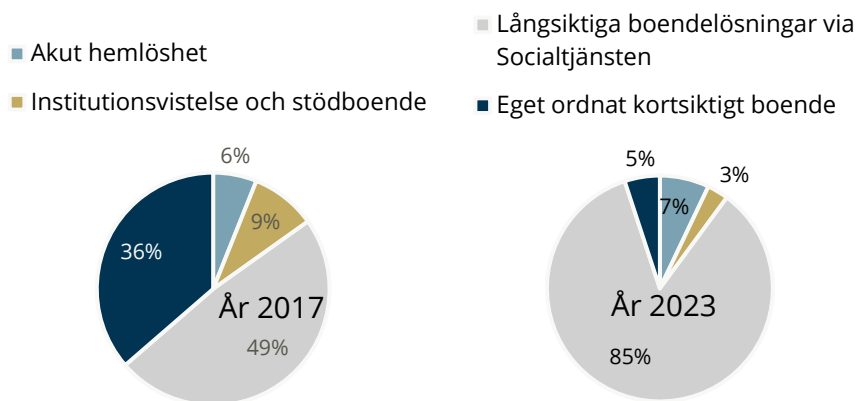
situationerna akut hemlöshet, institutionsvistelse och stödboende, långsiktiga boendelösningar (ordnat av Socialtjänsten) samt eget ordnat kortsiktigt boende.

Resultaten i kartläggningen visar att flest personer befinner sig i långsiktiga boendelösningar via Socialtjänsten följt av akut hemlöshet, eget ordnat kortsiktigt boende samt institutionsvistelse och stödboende. De vanligaste faktorerna som bidragit till akut och tillfällig hemlöshet rör missbruk och skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa samt arbetslöshet, ingen stadig eller låg inkomst.⁵⁵

Socialstyrelsens kartläggning av hemlöshet i Kronobergs län

Socialstyrelsens kartläggningsresultat för Kronobergs län redovisades i Bostadsmarknadsanalysen 2024.⁵⁶ I och med att kartläggningar görs vart sjätte år så ger vi här en resumé av resultaten åren 2017 och 2023, se Figur 16. Kartläggningen år 2023 visar att hemlösheten totalt sett har ökat sedan år 2017. Antal hemlösa per 10 000 invånare år 2023 var 23,5 personer, att jämföras med 20,6 personer år 2017. Resultatet i länet är lägre i jämförelse med riket.

Flest antal hemlösa finns i Växjö kommun, medan störst andel hemlösa finns i Ljungby kommun följt av Tingsryds kommun och Växjö kommun. Fördelningen mellan hur många personer som befinner sig i olika boendesituationer är densamma i länet som i riket. Däremot skiljer sig andelarna åt mellan kartläggningen år 2017 och kartläggningen år 2023.⁵⁷



Figur 16. Socialstyrelsens resultat om hemlöshet med jämförelser för åren 2017 och 2023 i Kronobergs län. Källa: Socialstyrelsen⁵⁸.

⁵⁵ Socialstyrelsen, se [Kartläggning av hemlösheten 2023](#) (hämtad 2025-05-02).

⁵⁶ Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2024 – Kronobergs län (juni 2024).

⁵⁷ Socialstyrelsen, Socialstyrelsens kartläggning av hemlöshet 2023 – resultat för Kronobergs län. PDF. Webinarie 2024-04-22, med Länsstyrelsen Kronoberg.

⁵⁸ Socialstyrelsen, Socialstyrelsens kartläggning av hemlöshet 2023 – resultat för

Kommunernas arbete med att motverka hemlöshet i länet

Det förebyggande arbetet kräver både resurser och prioriteringar, något som flertalet kommuner uppger att det inte alltid finns utrymme till. Avgörande för kommunernas möjlighet att arbeta strukturerat utifrån Socialstyrelsens framgångsfaktorer är att det finns tilldelade resurser samt tålamod för att bära det förebyggande uppdraget långsiktigt.

Älmhult kommun anger i årets bostadsmarknadsenkät att de för närvarande inte arbetar aktivt för att förebygga och motverka hemlöshet. Länets övriga sju kommuner svarar att de på ett eller flera sätt arbetar med frågan, om att förebygga och motverka hemlöshet. De mest förekommande arbetssätten bland kommunerna är uthyrning av bostäder i andra hand, uppsökande verksamhet för att förebygga vräkningar samt hyresgarantier. Det som skiljer svaren åt jämfört med BME 2024 är att hyresgarantier nu är en mer förekommande åtgärd i länet.

Växjö kommun använder sig av flest efterfrågade åtgärder, följt av Alvesta kommun, Ljungby kommun och Uppvidinge kommun. Det är en stor utökning av åtgärder som används i länet jämfört med år 2024, då flertalet kommuner angav en åtgärd (se Bilaga, Figur B5.8).

Lessebo kommun anger att de arbetar med förebyggande insatser på annat sätt, nämligen genom ett socialt stödteam.

Vräkningsförebyggande arbete

För att undvika att en person blir hemlös är det vräkningsförebyggande arbetet viktigt. Sex av länets åtta kommuner anger att de arbetar med vräkningsförebyggande åtgärder. I samtliga dessa kommuner med ett allmännyttigt bostadsföretag sker en samverkan mellan kommunen och bostadsföretaget. Fyra av åtta kommuner, oberoende av om de arbetar med vräkningsförebyggande åtgärder eller inte, anger att de även samverkar med privata bostadsföretag.

Ljungby kommuns och Växjö kommuns framtidsytande arbete noteras återigen, i år tillsammans med Alvesta kommun. Alla tre kommunerna arbetar enligt samtliga efterfrågade arbetssätt som, utöver samverkan med allmännyttan, är att det finns ett beslut eller en strategi för kommunens vräkningsförebyggande arbete samt att det finns en person som är formellt utsedd för att samordna det arbetet. Ljungby kommun och Växjö kommun samverkar även med privata bostadsföretag (se Bilaga, Figur B5.9).

Tre kommuner arbetar med metoden "Bostad först"

Utöver Ljungby kommun, som redan i BME 2023 var först i länet med att arbeta med metoden "Bostad först", arbetar numera även Alvesta kommun och Växjö kommun med denna metod. Fler av länets kommuner har även, i andra sammanhang, lyft till Länsstyrelsen att de på olika sätt har startat upp ett arbete efter metoden "Bostad först".

Ljungby kommun och Växjö kommun erbjuder inom metoden andrahandskontrakt medan Alvesta kommun erbjuder förstahandskontrakt (se Bilaga, Figur B5.8). Alvesta kommun och Växjö kommun har dessutom sökt och fått del av det statsbidrag som Socialstyrelsen utlyst under år 2025 och som syftar till att stärka kommunerna i deras arbete för att motverka hemlöshet.⁵⁹ Bidraget kan ges till kommuner som avser att förbereda, starta upp, utöka eller förbättra sin verksamhet enligt metoden.⁶⁰ År 2024 beviljades Alvesta kommun statsbidraget. År 2023 beviljades Alvesta kommun, Ljungby kommun och Uppvidinge kommun statsbidraget. År 2022 beviljades Alvesta kommun och Uppvidinge kommun detta statsbidrag.⁶¹

Utmaningar idag och kommande år i Kronobergs län

Det ekonomiska omvärldsläget med stigande livsmedelspriser, räntehöjningar och ökad inflation påverkar hushållen i hög grad. Särskilt bekymmersamt är det naturligtvis för hushåll som redan innan denna situation levde med små ekonomiska marginaler. Socialstyrelsen redovisar i en rapport⁶² att den vanligaste orsaken till att hyresvärdar ansöker om avhysning är obetalda hyror. Hyresskuld är grund för avhysning i cirka 85 till 90 procent av fallen.

Flertalet kommuner lyfter en oro över att antalet hushåll som riskerar att avhysas ökar. Utvecklingen i länet under innevarande och kommande år blir därför särskilt viktigt att följa.

Mänskliga rättigheter i länet

I rapporten "På tal om statistik och mänskliga rättigheter – Lägesbild Kronobergs län"⁶³ som gavs ut i fjol, är resultaten nära kopplade till Länsstyrelsens olika uppdrag, bland dem uppdraget om hemlöshet. Rappor-

⁵⁹ Socialstyrelsen, se [Rekordmånga ansökningar 2025 – Hård konkurrens om statsbidraget Bostad först - Socialstyrelsen](#) (hämtad 2025-05-02).

⁶⁰ Socialstyrelsen, se [Motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först - Socialstyrelsen](#) (hämtad 2025-05-02).

⁶¹ Socialstyrelsen, se [Motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först - Socialstyrelsen](#) (

⁶² Socialstyrelsen, se [Förebygga och motverka hemlöshet](#) (hämtad 2025-05-02).

⁶³ Länsstyrelsen Kronoberg, se [På tal om statistik och mänskliga rättigheter – Lägesbild Kronobergs län 2023 | Länsstyrelsen Kronoberg](#) (hämtad 2025-05-02).

ten från år 2024 synliggör lägesbilder för ett urval av mänskliga rättigheter i relation till FN:s konvention om de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna (CESCR). Rapporten används av Länsstyrelsen till att integrera kunskap om hur levnadsförhållandena ser ut i länet. Den kan också användas som stöd vid dialog och utvecklingsarbete på regional nivå samt gentemot andra myndigheter och aktörer. I rapporten lyfts bland annat rätten till tillfredställande levnadsstandard fram. Denna rätt finns i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, i flertalet konventioner och i regeringsformen.

I den internationella konventionen för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ingår en lämplig bostad i tillfredställande levnadsstandard. Det betonas också att alla människor i Sverige inte får sin levnadsstandard tillgodosedd, bland annat genom att det finns personer som är bostadslösa och att vräkningar ökar som drabbar barn.

Låt oss avrunda avsnittet och kapitlet med nuläget vad gäller avhysningar i länet bland hushåll med barn.

Att minska vräkningar som drabbar barn är en viktig mänsklig rättighet – hur ser det ut i länet?

Antalet avhysningar har ökat under de senaste åren. Högst var det år 2021 då flest avhysningar skedde i Växjö kommun.⁶⁴ Nu har situationen förändrats för hushåll med barn, från att avhysningar tidigare år har skett till att dessa inte längre förekommer bland barnfamiljer.

I årets bostadsmarknadsenkät ställs frågan om det under år 2024 förekommit några avhysningar bland de hushåll som hyr i andra hand av kommunen med tillsyn och/eller särskilda villkor. Alvesta kommun, Markaryds kommun, Tingsryds kommun, Uppvidinge kommun och Älmhults kommun svarar ”nej”.

Ljungby kommun och Växjö kommun svarar ”ja, hushåll utan barn”. Det innebär att avhysningar skett i dessa bägge kommuner i fjol (år 2024), men att inga av de avhysta hushållen hade barn. I Ljungby kommun har tre hushåll avhysts under år 2024 och i Växjö kommun gäller det avhysning av ett hushåll.

Lessebo kommun lämnar inget svar på frågan.

⁶⁴ Länsstyrelsen Kronoberg, se [På tal om statistik och mänskliga rättigheter – Lägesbild Kronobergs län 2023 | Länsstyrelsen Kronoberg](#) (hämtad 2025-05-02).



Foton:

Tre foton från Växjö centralort, med Evelid Vårdboende (överst vänster), i närheten av Helgasjön. Bostadsrättsföreningen Trummens strand vid sjön Trummen intill Linnéuniversitetet (överst höger). Bostadsrättsföreningen Biskopskolonin i stadsdelen Biskopshagen, vid Växjösjön (nederst).

Hur arbetar kommunerna med bostadsförsörjningen?

Kommunerna har enligt bostadsförsörjningslagen⁶⁵ huvudansvaret för bostadsförsörjningen. I lagen anges vilka krav som ställs på kommunen när det gäller planeringen för bostadsförsörjningen.

I detta kapitel ser vi närmare på hur kommunerna i Kronobergs län arbetar med bostadsförsörjningen, där handlingsplan för planeringen av bostadsförsörjningen är en del. Vi går också in på de verktyg som kommunerna använder samt beskriver Länsstyrelsens uppdrag och genomförd verksamhet som rör bostadsförsörjning.

Handlingsplan för planeringen av bostadsförsörjningen

Den 1 mars 2025 trädde lagändringarna i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar i kraft. Lagändringarna innebär bland annat att kommunala riktlinjer ersätts med kommunal handlingsplan, insatser ersätts med åtgärder, kommunerna ska bedöma behovet av tillskott av bostäder och redogöra för det i handlingsplanen samt att kravet på kommunal samordning förtydligas.

Enligt lag⁶⁶ ska varje kommun planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen är att skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Handlingsplanen för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid planläggning av bostadsbyggandet och utveckling av bostadsbeståndet enligt plan- och bygglagen (PBL)⁶⁷.

Handlingsplanen för bostadsförsörjning ska antas av kommunfullmäktige en gång under varje mandatperiod. Den ska minst innehålla följande delar:

1. behovet av tillskott av bostäder i kommunen,
2. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet,
3. kommunens planerade åtgärder för att nå sina mål, och

⁶⁵ Sveriges riksdag, Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

⁶⁶ Sveriges riksdag, Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

⁶⁷ Sveriges riksdag, Plan- och bygglagen (2010:900).

4. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Som grund för de här uppgifterna ska det finnas en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna, och vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Analysen ska genomföras med stöd av ett underlag som Boverket förser kommunen med. Kommunen får använda ytterligare underlag som behövs för analysen.

Länsstyrelsen ska lämna råd, information och underlag till kommunerna i länet inför planeringen av bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen ska även uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning mellan kommuner och verka för att sådan samordning sker.

Kommuner med riktlinjer/handlingsplan och när de antogs

Kommunfullmäktige i länets samtliga åtta kommuner har antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen. Två kommuner har dock riktlinjer som är äldre än år 2018, nämligen Alvesta kommun och Uppvidinge kommun, vilket framgår av Figur 17 (se även Bilaga, Figur B4.1).

	Antagit riktlinjer under nuvarande/föregående mandatperiod	Har riktlinjer äldre än 2018	Nya riktlinjer/ny handlingsplan beräknas antas under 2025
Alvesta			
Lessebo			
Ljungby			
Markaryd			
Tingsryd			
Uppvidinge			
Växjö			
Älmhult			

Figur 17. Svar på frågan i BME 2025 om kommunfullmäktige har antagit riktlinjer/ny handlingsplan för bostadsförsörjningen under nuvarande/föregående mandatperiod i kommunen. Källa: BME 2025.

Alvesta kommun lyfter i bostadsmarknadsenkäten att nya riktlinjer, eller en ny handlingsplan, beräknas antas i år (2025). Detta är ett svar Alvesta kommun har gemensamt med Tingsryds kommun och Älmhults kommun. I dessa bägge kommuner är också nya handlingsplaner under utveckling och förväntas antas senare detta år, 2025.

I Lessebo kommun, Ljungby kommun, Markaryds kommun och Växjö

kommun har kommunfullmäktige antagit riktlinjer under nuvarande eller föregående mandatperiod,

Länsstyrelsen kan konstatera att arbetet med att ha aktuella riktlinjer, eller en ny handlingsplan, har gått framåt men är ett fortsatt utvecklingsområde för flera av länets kommuner.

Verktyg i det strategiska arbetet

Utöver riktlinjer/handlingsplan för planeringen av bostadsförsörjningen finns andra verktyg som kommunerna kan använda i det strategiska arbetet, bland dem:

- intern och regional samverkan
- allmännyttan
- förtur
- kommunala hyresgarantier

Låt oss se vad kommunerna svarat i BME 2025 på frågor som rör just dessa fyra verktyg i det strategiska arbetet för bostadsförsörjningen.

Intern och regional samverkan

I kapitlet Regional samverkan går vi igenom hur samverkan fungerar i länet, både internt i kommunerna och regionalt, i avsnittet Så här fungerar samverkan i länet.

Allmännyttan

Markaryds kommun saknar allmännytta. I länets övriga sju kommuner fanns vid enkätens genomförande (2024-12-09–2025-01-31) ett allmännyttigt bostadsaktiebolag i varje kommun. I Tingsryds kommun finns även en stiftelse. Sedan enkäten besvarades har AB LesseboHus upphört, vilket skedde den 1 maj 2025.⁶⁸ Kommuner i länet med allmännytta har i dagsläget följande bostadsaktiebolag:

- Alvesta kommun: AllboHus Fastighets AB
- Ljungby kommun: Ljungbybostäder AB
- Tingsryds kommun: Tingsrydsbostäder AB
- Uppvidinge kommun: AB Uppvidingehus
- Växjö kommun: Vidingehem AB
- Älmhults kommun: Älmhultsbostäder AB

⁶⁸ Från och med 2025-05-01 är alla fastigheter inom LesseboHus AB sålda och verksamheten har upphört, se [Lessebohus - Lessebo](#) (hämtad 2025-05-06).

Ökning respektive minskning av beståndet år 2024

I enkäten ställs frågan om det har skett någon ökning i allmännyttiga bostadsföretags bestånd under år 2024 genom nybyggnad, ombyggnad eller inköp. Resultaten visar att en ökning har skett i Alvesta kommun, Ljungby kommun, Tingsryds kommun och Växjö kommun, med totalt 189 bostäder.

Samtidigt har det skett en minskning i det allmännyttiga bostadsföretagets bestånd i Uppvidinge kommun samma år (2024) genom tretton sålda bostäder i kommunen.

Försäljning av beståndet under år 2025

I Alvesta kommun, Lessebo kommun och Växjö kommun finns beslut om att sälja bostäder inom allmännyttan under året (2025). I Alvesta kommun handlar det om tio bostäder och i Lessebo kommun om 316 bostäder. Växjö kommun anger att det handlar om noll (0) bostäder, och ger följande kommentar:

- Växjö kommun: "Fastigheten som planeras säljas innehåller i dagsläget inga bostäder utan är en fastighetsutvecklingsfastighet."

Förtur

Kommunal förtur avser att vissa hushåll som uppfyller särskilda kriterier får gå före andra personer i en kö till en permanent bostad med förstahandskontrakt. I sex av länets kommuner kan en person söka förtur till bostad i kommunen, dock inte i Markaryds kommun eller i Älmhults kommun. Markaryds kommun ger följande kommentar:

- Markaryds kommun: "Vi har inte så stor efterfrågan på bostäder, konkurrensen om lediga bostäder är liten."

Övriga sex kommuner i länet svarar "ja", det finns möjlighet att ansöka om förtur till en bostad i kommunen.

I sex kommuner finns möjlighet att ansöka om förtur till en bostad

I de sex kommuner där det finns möjlighet att ansöka om förtur till en bostad – Alvesta kommun, Lessebo kommun, Ljungby kommun, Tingsryds kommun, Uppvidinge kommun och Växjö kommun – kan en person vända sig till det kommunala bostadsföretaget för att ansöka om förtur. I Lessebo kommun, Uppvidinge kommun och Växjö kommun kan personen även vända sig till kommunen för att ansöka om förtur. I Växjö kommun kan en person också ansöka om förtur på annat sätt, nämligen:

- Växjö kommun: "Det går att ansöka om förtur via det som kallas näringslivsförtur. Ansökan går via Näringslivsavdelningen. Svaren i tidigare frågor relaterar också till kommunens kvotlägenheter för utsatta grupper. Näringslivsförtur beslutas av Näringslivsavdelningen

och kvotlägenheter inom förvaltningen Arbete och Velfärd samt en intern förtur inom allmännyttan.”

I samtliga kommuner tar det kommunala bostadsbolaget ställning till ansökningar om förtur. I Uppvidinge kommun och i Växjö kommun är det även kommunens socialförvaltning eller motsvarande som tar ställning till en ansökan om förtur, medan det i Lessebo kommun även är annan kommunal förvaltning som tar ställning till förtur.

I Alvesta kommun, Tingsryds kommun och Växjö kommun behöver personen intyg från läkare, psykolog, kurator, socialsekreterare eller liknande för att styrka behovet om förtur.

15 bostäder fördelades genom förtur år 2024 – mer än en halvering jämfört med tidigare år

I Ljungby kommun, Tingsryds kommun och Växjö kommun har personer som fått arbete i kommunen, och som bor utom pendlingsavstånd, fått förtur till en bostad år 2024. I Tingsryds kommun har även hushåll som av ekonomiska skäl behöver flytta till en billigare bostad fått förtur. Totalt i dessa tre kommuner fördelades 15 bostäder till personer genom förtur år 2024, varav åtta bostäder i Ljungby kommun, fyra bostäder i Tingsryds kommun och tre bostäder i Växjö kommun.

Vanligast är att förtur beviljas personer som har ett arbete men som bor utom pendlingsavstånd. Vi kan samtidigt konstatera att länets kommuner inte har beviljat någon person förtur av följande skäl, skäl som Boverket lyfter i årets bostadsmarknadsenkät:

- Trångbodda familjer
- Personer med lättare funktionsnedsättning som behöver flytta till en bostad med bättre tillgänglighet
- Hushåll som på grund av separation behöver ny bostad
- Hemlösa
- Kvinnor utsatta för våld av närstående
- Andra personer/hushåll i behov av skyddat boende
- Personer med medicinska skäl
- Personer med andra sociala skäl än de ovan
- Personer med andra förtursgrunder

Trångboddhet är en regional utmaning. Trots detta har ingen trångbodd familj i länet beviljats förtur till en bostad under de senaste åren. Trångboddheten återfinns framför allt i kommuner i länet med socialt utsatta områden och med ett högt bestånd av hyresrätter i flerbostadshus. När det gäller trångboddhet i flerbostadshus är andelen dessutom högre i

länet jämfört med riket.⁶⁹

Sedan år 2022 har allt färre bostäder i länet fördelats genom förtur;

- År 2024 – 15 bostäder fördelades genom förtur
- År 2023 – 24 bostäder fördelades genom förtur⁷⁰
- År 2022 – 36 bostäder fördelades genom förtur⁷¹

På två år har således mer än en halvering skett av antalet bostäder som fördelas genom förtur. Från 36 bostäder år 2022 till 15 bostäder i fjol, 2024. Med allt färre bostäder som förmedlas genom förtur, till allt färre länsbor, finns fortsatta utmaningar i länet att nå ett socialt hållbart samhälle, ett samhälle för alla kronobergare.

Kommunala hyresgarantier

”Kommunal hyresgaranti innebär att kommunen går i borgen för en hyresgäst som har tillräckligt god ekonomi för att ha ett eget boende, men som ändå har svårt att få en hyresrätt med besittningsskydd. Till exempel om du är projektanställd och har regelbunden inkomst, men hyresvärden kräver en tillsvidareanställning för att du ska få ett eget hyreskontrakt på en lägenhet.”⁷² Ställer länets kommuner ut kommunala hyresgarantier i enlighet med lagen om vissa kommunala befogenheter?⁷³

Sex kommuner ställer inte ut kommunala hyresgarantier

Lessebo kommun, Ljungby kommun, Markaryds kommun, Uppvidinge kommun, Växjö kommun och Älmhults kommun ställer inte ut kommunala hyresgarantier. Skälen till kommunernas ställningstagande varierar. Markaryds kommun bedömer att det statliga bidraget inte täcker den ekonomiska risken för kommunen.

I Lessebo kommun, Uppvidinge kommun och Älmhults kommun har

⁶⁹ Region Kronoberg, se [Uppföljning av indikatorerna i den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025](#) (hämtad 2025-05-06).

⁷⁰ Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2024 – Kronobergs län (juni 2024), där Ljungby kommun inte angav antalet bostäder som hade fördelats genom förtur år 2023.

⁷¹ Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2023 – Kronobergs län (juni 2023).

⁷² Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025, s. 23.

⁷³ Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025, s. 23, där det lyfts att kommuner kan lämna ekonomiskt stöd till enskilda hushåll i syfte att minska deras kostnader för att inneha eller skaffa en permanentbostad. Det kan handla om ett kommunalt bostadsbidrag eller bostadstillägg på objektiva grunder. Lagen kallas även Befogenhetslagen, och lagutrymmet lyfts i 2 kap 6 § Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

frågan inte varit aktuell för övervägande.

Ljungby kommun och Växjö kommun svarar "annan orsak" som anledning och lämnar följande kommentarer:

- Ljungby kommun: "Kommunen arbetar med "Bostad först".
- Växjö kommun: "Kommunen söker pengar från Boverket men beviljar hyresgarantier enbart enligt SoL (Socialtjänstlagen) och inte i enlighet med 2 kap 6 § lag (2009:47)."

Alvesta kommun och Tingsryds kommun ställer ut kommunala hyresgarantier

Alvesta kommun och Tingsryds kommun ställer ut kommunala hyresgarantier. På frågan om vilken eller vilka målgrupper som kommunerna främst kunnat hjälpa med en kommunal hyresgaranti under de senaste fem åren svarar Alvesta kommun följande:

- Alvesta kommun: "Personer med betalningsanmärkning, personer med skulder och personer som tidigare misskött sig i sitt boende."

Alvesta kommun har även under år 2024 fullföljt sitt åtagande som borgenär för tre hushåll.

Hur arbetar Länsstyrelsen med råd, stöd och underlag till kommunerna?

Länsstyrelsen fick i 2024 års regleringsbrev i uppdrag att redogöra för hur kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjningen kan bidra till att främja ett ökat bostadsbyggande. Länsstyrelsen ska även redogöra för om det finns behov av kompetenshöjande insatser för att förbättra eller påskynda kommunernas arbete med att ta fram aktuella riktlinjer som kan möta behoven som finns på bostadsmarknaden. Redovisningen ska ske i 2025 års bostadsmarknadsanalys. Länsstyrelsen ska uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning med andra kommuner inom en eller flera regioner och verka för att en sådan samordning kommer till stånd.⁷⁴

Länsstyrelsen ska även yttra sig över de kommunala riktlinjerna för bostadsförsörjning utifrån ett regionalt perspektiv avseende planeringsförutsättningar, framtida behov och utvecklingstendenser.⁷⁵

⁷⁴ Svensk författningssamling, Förordning (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

⁷⁵ Länsstyrelserna regleringsbrev år 2024, uppdrag 3B3 2024, se [Ändringsbeslut 2024-06-20 Myndighet länsstyrelserna](#) (hämtad 2025-04-08).

Länsstyrelsens genomförande av uppdraget

Under år 2024 fick Länsstyrelsen riktlinjer för bostadsförsörjningen på samråd från Alvesta kommun. Alvesta kommun beräknar att anta nya riktlinjer/ny handlingsplan under detta år (2025). I samrådsyttrandena till kommunen lyfte Länsstyrelsen bland annat fram vikten av att riktlinjerna ska fungera som ett underlag till detalj- och översiktsplanering, tydlig målsättning för att möta behoven hos alla målgrupper samt att kommunen bör inkludera hemlöshet i sina riktlinjer.

Initiativ inom samhällsplanerings- och bostadsfrågorna

Länsstyrelsen har de senaste åren tagit flera initiativ inom samhällsplanerings- och bostadsfrågorna. Exempel på dessa initiativ är:

- årliga besök hos kommunerna i länet
- anordnandet av en årlig bostadskonferens
- besök av byggprojekt
- planeringsunderlagen för översiktsplanering presenteras på ett lättillgängligt sätt

Länsstyrelsen är aktiv inom "Samplanering Kronoberg", som är ett samarbete inom strategisk fysisk planering med Region Kronoberg som samordnare. Länsstyrelsen medverkar även i ett arbete som Region Kronoberg har påbörjat, med BY2030⁷⁶. BY2030 är en samhällsutvecklingsmässa som fokuserar på landsbygdens möjligheter att bidra till regionens hållbara utveckling. Framför allt ska landsbygden som boendemiljö lyftas fram.

Uppdrag som har bäring på varandra

De uppdrag som Länsstyrelserna har fått i regleringsbrev de senaste åren har bäring på såväl Länsstyrelsens andra övergripande uppdrag som på Länsstyrelsernas uppdrag i den nationella hemlöshetsstrategin. Aktiviteterna som genomförts inom dessa uppdrag är således fördjupningar och delar av Länsstyrelsens uppdrag kring bostadsförsörjning.

Inom ramen för hemlöshetsuppdraget har en rad olika aktiviteter genomförts. Se mer om detta i föregående kapitel, avsnittet Länsstyrelsernas uppdrag i hemlöshetsstrategin.

Regionala planerarträffar inom bostadsförsörjning

Länsstyrelsen genomför varje kvartal en planerarträff för kommunernas tjänstepersoner inom hållbar samhällsplanering. I februari i år (2025) genomfördes planerarträffen på Residenset i Växjö med temat "Riktlinjer för bostadsförsörjning och sociala perspektiv i samhällsplaneringen". Syftet med träffen var att främja intern och mellankommunal samverkan

⁷⁶ Region Kronoberg, se [Startsida - BY2030](#) (hämtad 2025-05-02).

vid framtagandet av riktlinjer för bostadsförsörjning samt dialog kring sociala perspektiv i samhällsplaneringen. Syftet innefattade också att ta del av kommunernas framgångar, utmaningar och behov av stöd inom bostadsförsörjning. På träffen informerade Länsstyrelsen om tidiga indikationer från Bostadsmarknadsenkäten 2025, om lagkravet för riktlinjer för bostadsförsörjningen samt om de lagändringar i Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar som trädde i kraft den 1 mars 2025. Träffen innehöll även föredrag från Härryda kommun om deras arbete med socialtjänstens roll i samhällsplaneringen samt från Boverket om webbhandboken för bostadsförsörjning.

Planerarträffen genomfördes som en del av Länsstyrelsens hemlöshetsuppdrag och regleringsbrevsuppdrag inom bostadsförsörjning. Länsstyrelsen samlade in det som kommunerna delade med sig av som framgångar, utmaningar och behov av stöd inom arbetet med bostadsförsörjning. Underlaget har bland annat använts som grund till starten av en arbetsgrupp inom Samplaneringsnätverket med fokus på bostadsförsörjning. Läs mer om arbetsgruppen i kapitlet Regional samverkan.

Tidig dialog och samverkan

Länsstyrelsen menar att en tidig dialog med kommunerna, en tvärsektoriell beredning internt på Länsstyrelsen och samverkan med Trafikverket om bland annat planärenden, bidrar till hållbara och goda boendemiljöer. Länsstyrelsen arbetar för att upprätthålla en fortsatt god dialog med kommunerna och för att stödja dem i planeringsprocesserna.

Under året har hittills sex av länets åtta kommuner besökts.⁷⁷ Kommunerna får bestämma innehållet vid dessa kommunbesöksmöten. Dessutom har platsbesök i aktuella planområden i respektive kommun genomförts i samband med kommunbesöket.

Utvecklad analys, bilaga med enkätsvar och årlig bostadskonferens

Länsstyrelsens bostadsmarknadsanalys har utvecklats under de senaste åren, så att den på bästa sätt under ett helt verksamhetsår kan fungera som ett stöd och källmaterial. Dels internt på Länsstyrelsen för medarbetare inom enheten Hållbar samhällsplanering, dels externt för bland annat medarbetare inom planfrågor i länets åtta kommuner. Sedan år

⁷⁷ Hittills har sex kommunbesök genomförts under första halvåret 2025, detta vid följande tillfällen och i aktuell kommun; 2025-03-27 Markaryds kommun; 2025-04-02 Tingsryds kommun; 2025-05-08 Växjö kommun; 2025-05-14 Lessebo kommun; 2025-05-22 Älmhults kommun och 2025-06-12 Alvesta kommun. Under andra halvåret 2025 planerar Länsstyrelsen för att genomföra kommunbesök i Ljungby kommun och i Uppvidinge kommun.

2023 har därför länets bostadsmarknadsanalys kompletterats med en utförlig bilaga, där kommunernas svar på samtliga frågor i respektive bostadsmarknadsenkät⁷⁸ är sammanställda.

I samband med att Länsstyrelsen rapporterar årets bostadsmarknadsanalys till Boverket och Regeringskansliet genomförs sedan år 2022 en bostadskonferens på Residenset, i juni månad⁷⁹. Värd för konferensen är Landshövdingen med länsarkitekten som samtalsledare. Bostadskonferensen vänder sig till dem som är länets viktiga parter på bostadsmarknaden; byggaktörer, fastighetsägare, arkitekter, planerare, utvecklare och/eller politiker. Syftet med bostadskonferenserna är att vi bättre ska förstå vilka utmaningar och möjligheter som finns i Kronobergs län samt på vilket sätt vi kan arbeta tillsammans och gemensamt för en långsiktigt hållbar bostadsförsörjning. Bostadskonferenserna är uppskattade av länets olika parter, och konferensen på Residenset blir därför varje år fullbelagd.



Foto: Bostadskonferensen 2024, när Erik Berg, Egnahemsfabriken Tjörn, håller i en digital information om småhusbyggnation.

⁷⁸ Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2023 – Kronobergs län (juni 2023); Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2024 – Kronobergs län (juni 2024); Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 – Kronobergs län (juni 2025).

⁷⁹ Länsstyrelsen Kronoberg, Inbjudan till Attraktiva bostäder – Hur får vi fler att välja Kronoberg? Samtal om boendattraktivitet och bostadsbyggande i länet, 2022-06-13; Länsstyrelsen Kronoberg, Inbjudan till Bostadskonferensen 2023 – Samtal om länets bostadsförsörjning och boendattraktivitet, 2023-06-12; Länsstyrelsen Kronoberg, Inbjudan till Bostadskonferensen 2024 – Attraktiva boenden i Kronoberg – nu och i framtiden, 2024-06-19; Länsstyrelsen Kronoberg, Inbjudan till Bostadskonferensen 2025 – Träffa Stefan Attefall och delta i dialog om länets bostadsförsörjning och småhusbyggnation, 2025-06-17.

BME-resultat för riket

Boverket har redovisat enkätsvaren från de kommuner som besvarade 2025 års bostadsmarknadsenkät. Totalt svarade 287 kommuner på enkäten, bland dem samtliga åtta kommuner i Kronobergs län.

Boverket har sammanställt kommunernas svar om bostadsmarknadsläget i olika regioner och kommungrupper samt för olika grupper på bostadsmarknaden.⁸⁰

Boverkets BME-resultat för riket jämfört med Kronoberg

I detta avsnitt presenteras i korthet några av Boverkets BME-resultat för riket, resultat som jämförs med svaren från länets kommuner. Resultaten utgår från de områden i bostadsmarknadsenkäten som Boverket lyfter på sin webbplats, med ett urval av enkätens totalt 83 frågor.⁸¹

Bostadsmarknaden i regioner och kommuner

Boverket redovisar svaren från bostadsmarknadsenkäten dels på riks-nivå, dels utifrån en indelning av landets 290 kommuner i sju grupper. Kommunerna delas in utifrån folkmängd och geografisk placering i förhållande till en högskola eller en större stad.⁸²

Fler kommuner har överskott på bostadsmarknaden

Boverket lyfter att i 2025 års bostadsmarknadsenkät är det 127 kommuner som anger underskott på bostadsmarknaden i kommunen som helhet, medan 160 kommuner anger balans eller överskott. Detta kan jämföras med de historiskt höga nivåerna år 2017, då 255 kommuner bedömde underskott på bostadsmarknaden som helhet. Samtliga kommuner i länet gjorde det året bedömningen underskott. För varje år sedan dess har det blivit färre kommuner som bedömer att de har ett underskott på bostadsmarknaden, både i riket och i länet.⁸³

Förflyttningar mellan underskott, balans och överskott

Boverket beskriver att 31 kommuner har gått från att bedöma balans eller underskott på bostadsmarknaden år 2024 till att bedöma överskott år 2025. Av dessa kommuner tillhör 25 kommuner kommungruppen "övriga

⁸⁰ Boverket, se [Bostadsmarknadsenkäten - Boverket](#), [Bostadsmarknaden i regioner och kommuner - Boverket](#) och [Iakttagelser BME - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

⁸¹ Boverket, se [Bostadsmarknadsenkäten - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

⁸² Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

⁸³ Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

kommuner med färre än 25 000 invånare”. I samtliga av dessa 25 kommuner har befolkningen minskat under år 2024, vilket stämmer väl överens med aktuella kommuner i Kronobergs län. Det är även fyra större högskolekommuner i riket som har gått från att bedöma balans 2024 till överskott 2025, bland dem Växjö kommun. I samtliga dessa fyra kommuner har befolkningen ökat under 2024.⁸⁴

Bostadsmarknadsläget om tre år

Boverket beskriver att färre kommuner jämfört med föregående år bedömer att det kommer vara underskott på kommunens bostadsmarknad som helhet om tre år jämfört med i dag, 134 kommuner jämfört med 173 i BME 2024. Samtidigt svarar 26 kommuner att det kommer råda överskott på bostadsmarknaden i kommunen som helhet om tre år, jämfört med tretton kommuner som gjorde motsvarande bedömning i fjolårets enkät. 106 kommuner svarar att de bedömer att det kommer råda balans på bostadsmarknaden i kommunen som helhet om tre år, jämfört med 90 kommuner som gjorde motsvarande bedömning förra året.

Svaren i riket stämmer väl in på kommunerna i Kronobergs län. Alvesta kommun och Markaryds kommun bedömer att det om tre år kommer vara ett överskott på bostadsmarknaden medan övriga kommuner anger att det då är en balans i kommunen som helhet.⁸⁵

Dessa bostäder råder det behov av i kommunerna

I enkäten får kommunerna svara på vilken typ av bostäder som det främst råder behov av i kommunen. En majoritet av kommunerna, hela 208 kommuner, svarar att det främsta behovet är bostäder med rimliga boendekostnader. Därefter är det främsta behovet stora bostäder (130), bostäder för äldre (142) och tillgänglighetsanpassade bostäder (131) lyfter Boverket.

Svaren i riket liknar svaren från kommunerna i länet, där sex av kommunerna lyfter bostäder med rimliga boendekostnader och stora bostäder som de bostäder det mest råder behov av. Bostäder i kollektivtrafiknära lägen respektive bostäder för äldre finns det behov av i Älmhults kommun medan det finns behov av tillgänglighetsanpassade bostäder i Alvesta kommun och i Uppvidinge kommun.⁸⁶

Hinder för att personer ska få sina bostadsbehov tillgodosedda

Vilka hinder finns för personer att få sina bostadsbehov tillgodosedda i kommunen? De vanligaste svaren från kommunerna är att personer

⁸⁴ Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

⁸⁵ Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Bilaga, Figur B1.4.

⁸⁶ Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B1.8.

saknar ekonomiska förutsättningar för att köpa en bostad i kommunen och att det saknas bostäder av viss hustyp, storlek eller på rätt ställen i kommunen utifrån de aktuella bostadsbehoven.

Samma synpunkter lyfter även tre av kommunerna i länet, nämligen Ljungby kommun, Tingsryds kommun och Uppvidinge kommun. Att personer saknar ekonomiska förutsättningar att köpa en bostad i kommunen är också ett stort och viktigt hinder, såväl i riket som i Kronobergs län. I länet lyfts detta av fem kommuner, vilket gör det till det främsta hindret för att personer ska få sina bostadsbehov tillgodosedda.⁸⁷

Bostadsbyggandet i riket och i länet förväntas öka år 2026

Boverket beskriver att bostadsmarknaden har utvecklats svagt efter det att invasionskriget i Ukraina bröt ut i februari 2022. Bostadsbyggandet minskade kraftigt från hösten 2022 och under 2023. Kommunernas förväntningar i årets bostadsmarknadsenkät indikerar att byggtakten kan falla ytterligare något under 2025 för att därefter öka nästa år, 2026. Detta gäller med undantag för småhus som förväntas öka redan i år. Sammantaget förväntar kommunerna att det påbörjas cirka 36 000 bostäder genom nybyggnad i riket år 2025. År 2026 förväntas takten öka med 37 procent, till cirka 49 000 bostäder.⁸⁸ Detta stämmer även in på kommunerna i länet, där förväntan på bostadsbyggandet förvisso är mycket låg såväl i år som nästa år, men kommunernas förväntan ökar, från 353 bostäder i år (2025) till 404 bostäder nästa år (2026).⁸⁹

Flera faktorer begränsar dagens bostadsbyggande

Boverket beskriver att i bostadsmarknadsenkäten får kommunerna ange de främsta faktorerna som för närvarande begränsar bostadsbyggandet i kommunen. Höga produktionskostnader, svårigheter för privatpersoner att få långgivare/hårda lånevillkor samt svårigheter för byggherrar/byggaktörer att få långgivare/hårda lånevillkor anges som begränsande faktorer av flest antal kommuner i riket i år, liksom i BME 2024.

I länet svarar Lessebo kommun att det inte finns några faktorer som begränsar bostadsbyggande. Övriga sju kommuner lyfter att de faktorer som främst begränsar bostadsbyggandet är svårigheter för privatpersoner att få lån, höga produktionskostnader, svårigheter för byggherrar/byggaktörer att få långgivare respektive vikande befolkningsunderlag.⁹⁰

⁸⁷ Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B1.9.

⁸⁸ Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

⁸⁹ Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B2.1.

⁹⁰ Boverket, se [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg,

Bostadsförsörjning för olika grupper

Boverket beskriver att de följer utvecklingen på bostadsmarknaden för olika grupper. Läget på bostadsmarknaden påverkar möjligheterna att få en bostad. När bostadsmarknaden inte är i balans slår det hårdast mot de grupper som av olika skäl har en svag ställning på bostadsmarknaden. Det kan handla om att personen är ny på bostadsmarknaden och kanske saknar kötid, fast inkomst eller referenser.⁹¹

Positiv trend på bostadsmarknaden för ungdomar

Den positiva trenden gällande bostadsmarknadsläget för ungdomar fortsätter enligt bostadsmarknadsenkäten 2025 menar Boverket. Antalet kommuner som anger underskott på bostadsmarknaden för ungdomar minskar för åttonde året i rad och en majoritet bedömer nu att det råder balans på bostadsmarknaden. Även om läget har förbättrats så finns det dock ett fortsatt underskott runt om i landet, speciellt i storstadskommuner och i större högskolekommuner. I länet har hälften av kommunerna en balans på bostadsmarknaden för ungdomar 19–25 år. Bland övriga fyra kommuner har två kommuner ett överskott och två kommuner ett underskott på bostäder.⁹²

I riket är hyresrabatter den mest förekommande insatsen för att underlätta för ungdomar att få en bostad. I länet har tre kommuner pågående insatser, med nyproduktion av bostäder med överkomliga hyror, hyresrabatter för ungdomar samt omvandling av studentbostäder till ungdomsbostäder succesivt vid omflyttning.⁹³

Högskolekommuner har överskott på bostäder för studenter

Tretton av landets 38 högskolekommuner bedömer att det råder överskott på bostadsmarknaden för studenter vid högskola eller universitet i bostadsmarknadsenkäten 2025. Boverket konstaterar att i BME 2024 ökade antalet kommuner som anger överskott kraftigt, och årets resultat ligger kvar på ungefär samma nivå.

I länet har Ljungby kommun och Växjö kommun ett överskott på bostäder för studenter, medan Tingsryds kommun har en balans. Övriga kommuner anger att frågan inte är aktuell.⁹⁴

Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 – Kronobergs län, Figur B2.2.

⁹¹ Boverket, se [Bostadsförsörjning för olika grupper - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

⁹² Boverket, se [Ungdomar - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 – Kronobergs län, Figur B5.1.

⁹³ Boverket, se [Ungdomar - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 – Kronobergs län, s. 37.

⁹⁴ Boverket, se [Studenter - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 – Kronobergs län, Figur B5.2.

Bristen på särskilda boendeformer för äldre är fortsatt stor

Totalt 103 kommuner i riket bedömer i 2025 års bostadsmarknadsenkät att de har ett underskott på särskilda boendeformer för äldre. Boverket konstaterar att det är i nivå med hur det har sett ut de senaste tio åren, bortsett från pandemiåren då färre personer sökte plats på boendena. Totalt ska 6 500 nya bostäder byggas i Sverige under de närmaste två åren, vilket är cirka 1 100 fler bostäder inom SÄBO än under föregående tvåårsperiod.

I Kronoberg är situationen bättre, där Uppvidinge kommun och Växjö kommun har ett överskott inom denna boendeform, och de övriga sex kommunerna har en balans, med ett tillräckligt antal platser inom särskilt boende för äldre i förhållande till behovet.⁹⁵

Kommunerna behöver fler seniorbostäder

Boverket lyfter att det finns seniorbostäder i 214 av landets kommuner enligt bostadsmarknadsenkäten 2025. Av dessa bedömer knappt 47 procent av kommunerna att det skulle behövas fler. Generellt behövs det ett större och mer varierat utbud av bostäder för äldre personer, som kan möta de olika behov som finns.

I länet finns seniorbostäder i Alvesta kommun, Lessebo kommun, Markaryds kommun, Växjö kommun och Älmhults kommun. Två av de tre övriga kommunerna som idag saknar seniorbostäder, Tingsryds kommun och Uppvidinge kommun, menar att det finns behov av denna boendeform.⁹⁶

Få kommuner ser ett behov av biståndsbedömt trygghetsboende

Av de 248 kommuner som hittills inte har inrättat biståndsbedömt trygghetsboende uppger 33 kommuner att det finns ett behov av boendeformen, vilket är åtta kommuner färre jämfört med BME 2024 konstaterar Boverket. 136 kommuner uppger att det inte finns något behov av denna form av boende.

Ingen kommun i Kronobergs län har inrättat biståndsbedömt trygghetsboende. Ingen kommun i länet planerar heller för att införa boendeformen.⁹⁷

⁹⁵ Boverket, se [Särskilda boendeformer för äldre - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B5.11.

⁹⁶ Boverket, se [Seniorbostäder - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B5.14.

⁹⁷ Boverket, se [Särskilda boendeformer för äldre - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, s. 56.

Ett stort antal kommuner saknar trygghetsbostäder

Det finns trygghetsbostäder i drygt 60 procent av rikets kommuner. Mer än hälften av kommunerna bedömer att de har för få platser menar Boverket efter sammanställning av svaren i BME 2025. Många kommuner har svårt att beräkna behovet framåt, bland annat på grund av att trygghetsbostäder förekommer både i kommunal och privat regi.

Motsvarande resultat framkommer i länet, där två av de fem kommuner med trygghetsbostäder, Ljungby kommun och Växjö kommun, har ett underskott.⁹⁸

Ett stort antal kommuner har brist på bostäder med särskild service

Boverket noterar en minskning i bristen på bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning. I BME 2025 uppger 127 kommuner att de har underskott på någon form av bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning. Trots en förbättring av läget är det fortsatt många kommuner som har för få bostäder. Vanligast är underskott på boendetyper gruppbostäder.

I Kronobergs län har samtliga åtta kommuner bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning/-variation. Hälften av kommunerna bedömer att de har balans inom boendeformen, medan den andra hälften har ett underskott med ett otillräckligt antal bostäder i förhållande till behovet.⁹⁹

Lättare för nyanlända att erbjudas en bostad

Bostadssituationen för nyanlända är ungefär densamma som föregående år. Det visar resultatet av 2025 års bostadsmarknadsenkät. Boverket konstaterar att ett stort antal kommuner uppger att de har goda eller mycket goda möjligheter att erbjuda bostäder när nyanlända anvisas. Samtidigt bedömer 82 kommuner att de har ett underskott på bostäder för självbosatta nyanlända.

I länet är bilden ljus. Samtliga åtta kommuner har goda till mycket goda möjligheter att erbjuda anvisade nyanlända en bostad. När det gäller självbosatta lyfter Lessebo kommun och Växjö kommun att det finns ett överskott på bostäder, och övriga sex kommuner i länet har en balans.¹⁰⁰

⁹⁸ Boverket, se [Trygghetsbostäder - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B5.15.

⁹⁹ Boverket, se [Personer med funktionsnedsättning - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B5.16.

¹⁰⁰ Boverket, se [Nyanlända - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B5.4.

Olika verktyg i kommunerna för att motverka hemlöshet

Boverket noterar att den senaste nationella kartläggningen av hemlöshet genomfördes år 2023 när drygt 27 380 personer över 18 år kartlades vid två enkätinsamlingar. Socialstyrelsen kartlägger hemlösheten i riket vart sjätte år (sedan år 1993), och tar fram underlag och stöd till kommunerna i deras arbete med att motverka hemlöshet.¹⁰¹ Boverket konstaterar att merparten av kommunerna motverkar hemlöshet genom att erbjuda särskilda boendelösningar och insatser för personer som av olika anledningar inte själva kan anskaffa en permanent boendelösning. De flesta kommuner anger att de arbetar med vräkningsförebyggande åtgärder samt andra verktyg i bostadsförsörjningen för att förebygga och motverka hemlöshet, där andrahandsuthyrning är vanligast. Antalet kommuner som anger att de använder metoden "Bostad först" ökar stadigt.

I länet förebygger och motverkar kommunerna hemlöshet genom hyresgarantier, uppsökande verksamhet, uthyrning av bostäder i andra hand samt genom ägardirektiv. I länet arbetar Alvesta kommun, Ljungby kommun och Växjö kommun med "Bostad först".¹⁰²

Kommunernas verktyg i bostadsförsörjningen

Boverket lyfter att alla kommuner behöver ha en strategi för hur bostadsbeståndet ska utvecklas i olika delar av kommunen. Det gäller alltså inte enbart kommuner med en ökande befolkning, utan samtliga.¹⁰³

De flesta kommuner har riktlinjer för bostadsförsörjningen

Boverket redogör för att Riksdagen har tagit beslut om en ändring av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Lagändringen började gälla den 1 mars 2025. En kommun kan samtidigt fortfarande anta nya riktlinjer för bostadsförsörjningen efter lagens ikraftträdande, fram till dess att kommunfullmäktige har antagit en handlingsplan enligt de nya reglerna.¹⁰⁴

¹⁰¹ Boverket, se [Hemlösa - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

¹⁰² Boverket, se [Åtgärder för att motverka hemlöshet - Boverket](#), [Kommunernas särskilda boendelösningar - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B5.8.

¹⁰³ Boverket, se [Kommunernas verktyg - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

¹⁰⁴ Boverket, se [Riktlinjer för bostadsförsörjning - Boverket](#) där Boverket beskriver förändring i lagen där riktlinjer byter namn till handlingsplan. Kommunerna ska genom handlingsplanen redovisa de faktiska behov av tillskott av nya bostäder som behövs i kommunen, och därmed inte enbart hur de planerar förbyggande som tidigare. Dessutom ska handlingsplanen redovisa kommunens planerade åtgärder för att nå sina mål. Uppgifterna i handlingsplanen ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden.

Hälften av rikets kommuner, 147 kommuner, svarar i BME 2025 att de har riktlinjer som är antagna under nuvarande eller föregående mandatperiod. 118 kommuner har svarat att nya riktlinjer/ny handlingsplan beräknas antas under 2025. Ytterligare ett knappt tjugotal kommuner uppger att de har påbörjat ett arbete med nya riktlinjer eller att de räknar med att anta nya riktlinjer under de närmaste åren.

I länet har kommunfullmäktige i samtliga åtta kommuner antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen. Två kommuner har riktlinjer som är äldre än år 2018, nämligen Alvesta kommun och Uppvidinge kommun, där nya riktlinjer/ny handlingsplan beräknas antas i Alvesta kommun i år, 2025.¹⁰⁵

Allmännyttan finns i de flesta kommuner i riket

Boverket beskriver att av rikets 290 kommuner uppger 91 procent (265 kommuner) att de har ett eller flera allmännyttiga bostadsföretag, de flesta i form av aktiebolag medan ett mindre antal kommuner har stiftelser.

Boverket lyfter att det endast är 18 kommuner i riket som inte har några allmännyttiga bostadsaktiebolag eller bostadsstiftelser, vilket i länet vid enkätillfället gällde Markaryds kommun, men sedan den 1 maj i år även gäller Lessebo kommun.¹⁰⁶

De flesta kommuner har en egen kö för allmännyttan

Boverket noterar att det vanligaste sättet att söka bostad är att ansöka direkt hos det enskilda bostadsbolaget, oavsett om det är kommun- eller privatägt. Det stora flertalet kommuner i riket, 241 kommuner, svarar att det kommunala bostadsbolaget har en egen kö. Många kommuner har också en lista med hyresvärdar på sin webbplats, vilket 173 kommuner uppger att de har, vilket kan jämföras med 167 kommuner förra året.

I länet stämmer bilden överens med riket. Samtliga kommuner med ett kommunalt bostadsbolag har en egen kö, och merparten har en lista med hyresvärdar på sin webbplats.¹⁰⁷

Det går att ansöka om förtur till en bostad i flertalet kommuner

Boverket noterar att det går att ansöka om förtur till bostad i 164 kommuner, en ökning med en kommun jämfört med BME 2024 och med nio

¹⁰⁵ Boverket, se [Riktlinjer för bostadsförsörjning - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B4.1.

¹⁰⁶ Boverket, se [Allmännyttiga bostadsföretag - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, s. 23.

¹⁰⁷ Boverket, se [Bostadsförmedling och förtur - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B4.3.

kommuner jämfört med BME 2022. 117 kommuner svarar att det inte finns någon sådan möjlighet. Resultaten i riket stämmer med länet. I sex av länets åtta kommuner går det att ansöka om förtur.¹⁰⁸

Precis som tidigare år är det näringslivsförturer som flest kommuner i riket anger som grund till att ett hushåll fått förtur till bostad (85 kommuner). Kvinnor utsatta för våld av närstående har fått förtur till bostad i 56 kommuner, förtur på medicinsk grund har getts i 55 kommuner och personer med lättare funktionsnedsättning som behöver flytta till en bostad med bättre tillgänglighet har fått förtur till bostad i 50 kommuner. Detta är små förändringar jämfört med BME 2024.

I likhet med riket är förtur till personer som fått arbete i kommunen vanligast i Kronobergs län. Dessutom har hushåll som av ekonomiska skäl behöver flytta till en billigare bostad fått förtur under år 2024 i en av länets kommuner.¹⁰⁹

Fler kommuner i riket ställer ut kommunala hyresgarantier – varav två kommuner i länet

Boverket konstaterar att i BME 2025 uppger 66 kommuner att de ställer ut kommunala hyresgarantier i enlighet med lagen¹¹⁰, vilket är något fler än i BME 2024 då 58 kommuner svarade ”ja” på frågan.

I länet ställer Alvesta kommun och Tingsryds kommun ut kommunala hyresgarantier.¹¹¹

Samverkan inom och mellan kommuner

Boverket lyfter att i stort sett alla kommuner har en fungerande samverkan mellan olika förvaltningar och sakområden för att planera för bostadsförsörjningen. I BME 2025 svarar 276 kommuner att de har en samverkan inom kommunen. Antalet har legat på ungefär samma nivå de senaste åren, mellan 260–280 kommuner. Samtidigt svarar sju kommuner i riket att de inte har någon samverkan inom kommunen. En av dessa sju kommuner är Markaryds kommun.¹¹²

Samverkan över kommungränserna

Bostadsförsörjningen är ett kommunalt ansvar, men eftersom flera

¹⁰⁸ Boverket, se [Bostadsförmedling och förtur - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, s. 31.

¹⁰⁹ Boverket, se [Bostadsförmedling och förtur - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, s. 33.

¹¹⁰ Sveriges riksdag, Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, 2 kap. 6 §.

¹¹¹ Boverket, se [Kommunala hyresgarantier - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, s. 33.

¹¹² Boverket, se [Samverkan lokalt och regionalt - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, Figur B4.2.

kommuner kan ingå i en gemensam bostadsmarknad kan det behövas ett utvecklat samarbete mellan kommuner och inom regioner. Detta framgår dessutom av bostadsförsörjningslagen poängterar Boverket. I årets bostadsmarknadsenkät svarar 155 kommuner att de samverkar med andra kommuner i planeringen för bostadsförsörjningen. Antalet har ökat de senaste åren, från 149 kommuner i BME 2024 och 142 kommuner i BME 2023.

Alvesta kommun, Lessebo kommun och Tingsryds kommun svarar i årets enkät att de samverkar med andra kommuner i regionen för bostadsförsörjningen, vilket samtidigt innebär att övriga fem kommuner i länet svarar att de inte har någon samverkan med andra kommuner i länet.¹¹³

Ökande antal kommuner samverkar med andra kommuner kring personer som utsatts för våld av närstående

Boverket konstaterar att i årets bostadsmarknadsenkät svarar 193 kommuner att de samverkar med andra kommuner inom det egna länet när det gäller personer som utsatts för våld av närstående och som på grund av hotbild behöver flytta till en annan kommun. Det är en ökning med 27 kommuner jämfört med BME 2024. I länet har sex av åtta kommuner denna samverkan inom länet för personer som utsatts för våld av närstående. Fyra av länets kommuner har även samverkan med kommuner utanför Kronobergs län.¹¹⁴



Foton:

Nybyggda flerbostadshus i centrala Ljungby (vänster). Flerbostadshus i centrala Tingsryd (höger).

¹¹³ Boverket, se [Samverkan lokalt och regionalt - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, s. 28.

¹¹⁴ Boverket, se [Samverkan lokalt och regionalt - Boverket](#) och Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 - Kronobergs län, s. 28.

Regional samverkan

Bostadsförsörjning är ett kommunalt ansvar, med ett antal handfasta verktyg till kommunens förfogande. Samtidigt finns ett stort behov i länet av regional samverkan för bostadsförsörjningen. Viktig är givetvis även samverkan lokalt i den egna kommunen och interkommunalt, mellan två och fler av länets kommuner. Samverkan innebär att arbeta gentemot samma mål lokalt, mellan berörda förvaltningar och att samarbeta och arbeta nära andra aktörer på bostadsmarknaden. Samverkan kan bestå av gemensam regionplanering, gemensam exploatering vid kommungränser, analyser av bostadsmarknaden eller utbyte av information om bostadsbyggande och bostadsbehov.

Så här fungerar samverkan i länet

Intern och regional samverkan för bostadsförsörjningen

Intern samverkan i sju kommuner

Den interna samverkan är viktig för bostadsförsörjningen. Sker samverkan eller samarbete inom kommunen mellan olika förvaltningar och sakområden i planeringen för bostadsförsörjningen? Markaryds kommun svarar "nej", och ger följande kommentar:

- Markaryds kommun: "Låg efterfrågan på bostäder, särskilt senaste året."

Övriga sju kommuner i länet svarar "ja", det sker samverkan/samarbete inom kommunen mellan olika förvaltningar/sakområden i planeringen för bostadsförsörjningen. Tingsryds kommun och Uppvidinge kommun lyfter samverkan men anger inte med vilka förvaltningar samverkan sker.

Alvesta kommun, Lessebo kommun, Ljungby kommun, Växjö kommun och Älmhults kommun, lyfter samverkan med samhällsbyggnad/miljö- och byggförvaltning (motsvarande) samt socialförvaltning/omsorgsförvaltningen. I fyra kommuner sker samverkan med det allmännyttiga bostadsbolaget respektive med kommunledningen (se Bilaga, Figur B4.2).

Regional samverkan lyfts av tre kommuner

I de senaste årens bostadsmarknadsenkäter har två kommuner – Alvesta kommun och Tingsryds kommun – lyft att de samverkar med andra kommuner i länet i planering för bostadsförsörjningen. I årets enkät har de fått sällskap av Lessebo kommun. Dessa tre kommuner lyfter att den typ av regional samverkan som det rör sig om handlar om följande:

- Alvesta kommun: "Gemensam regionplanering och annan typ av samverkan, med mark- och exploateringsträffar, plannätverk, samplanering Kronoberg."
- Lessebo kommun: "Gemensam regionplanering och gemensamma analyser av bostadsmarknaden."
- Tingsryds kommun: "Gemensamma analyser av bostadsmarknaden samt utbyte av information om bostadsbyggande och bostadsbehov."

Är det endast Alvesta kommun, Lessebo kommun och Tingsryds kommun som ser ett värde i den gemensamma regionalplaneringen? Varför är det endast dessa tre kommuner som lyfter den regionala samverkan i bostadsmarknadsenkäten? Övriga fem kommuner i länet – Ljungby kommun, Markaryds kommun, Uppvidinge kommun, Växjö kommun och Älmhults kommun – svarar alltså tvärt om även i årets bostadsmarknadsenkät, att kommunerna inte samverkar med andra kommuner i planeringen för bostadsförsörjningen. Att samverka regionalt och att samverka interkommunalt, med andra kommuner, är därmed ett fortsatt angeläget utvecklingsområde för länets kommuner och övriga aktörer. Vi återkommer med detta utvecklingsområde i det avslutande kapitlet – Slutord.

Samverkan som påverkar bostadsförsörjningen

Det övergripande syftet med de plattformar som finns på regional nivå och som påverkar bostadsförsörjningen, är att genom dialog åstadkomma samverkan utifrån regionala och lokala mål. Samverkan sker mellan kommuner, myndigheter, civilsamhället och privata sektorn. Syftet styr vilka aktörer som ingår i respektive plattform. Dessutom finns i länet viktiga nätverk, bland dem Samplanering Kronoberg, ett nätverk med samhälls- och trafikplanerare från Region Kronoberg, Länsstyrelsen Kronoberg, Trafikverket och länets åtta kommuner.¹¹⁵

Under början av året har en arbetsgrupp med fokus på bostadsförsörjning startats inom Samplaneringsnätverket. Regionen har huvudansvaret för att samordna arbetsgruppen och Länsstyrelsen stöttar planeringen av arbetet utifrån de uppdrag som Länsstyrelsen har. Syftet med arbetsgruppen är att stärka förutsättningarna att arbeta strategiskt, samordnat och kunskapsbaserat med bostadsförsörjning i Kronobergs län. Arbetsgruppen kan även fungera som ett forum för erfarenhetsutbyte för bostadsförsörjning. Det som kommunerna delade med sig av under planerarträffen som Länsstyrelsen höll i februari 2025 ligger till grund för arbetsgruppen.

¹¹⁵ Region Kronoberg, se [Uppföljning av det regionala utvecklingsarbetet 2023 och förutsättningar Framåt](#) (hämtad 2025-05-12).

RUS 2025–2035 – Framtidens Kronoberg i världen

I den nya regionala utvecklingsstrategin "Framtidens Kronoberg i världen 2025–2035" blickar Region Kronoberg tio år framåt med fokus på länets utveckling. Strategin antogs av regionfullmäktige i fjol, 27 november 2024. Den gäller sedan 1 januari 2025.

Kronobergs utveckling påverkas av vad som händer i omvärlden och av våra egna förutsättningar. Syftet med den nya regionala utvecklingsstrategin är ett gott liv i ett livskraftigt Kronoberg. Strategin beskriver hur det ska vara att leva, bo och verka i Kronoberg i framtiden. Strategin är något att samlas runt – en färdriktning för länets utveckling. Den angriper samhällsutmaningar vi inte klarar själva, aktörerna var för sig, och sätter länet i ett större sammanhang.¹¹⁶

Den regionala utvecklingsstrategin "Framtidens Kronoberg i världen" innehåller en beskrivning av länets styrkor och utmaningar. Målbilden – ett gott liv i ett livskraftigt län – innefattar en strukturbild tillsammans med fyra långsiktiga prioriteringar, både med förflyttningar och punkter att agera utifrån samt fyra utforskande kraftsamlingar. Med en gemensam strategi kan alla som vill få information om och påverka utvecklingen i Kronobergs län.¹¹⁷

Den regionala utvecklingsstrategin tar upp att den påverkas av nationell och internationell styrning men även av samverkan och förutsättningar på lokal nivå. Denna flernivåstyrning bidrar bland annat till tydligare ansvars- och rollfördelning och mer effektiv resursanvändning.¹¹⁸ I strategin lyfts behovet av att ta vara på och samordna befintliga, kommunala chefsnätverk och tvärsektoriella nätverk. Länsstyrelsens roll är att arbeta för en hållbar utveckling av miljö, tillväxt och goda levnadsvillkor samt ansvara för att beslut från riksdagen och regeringen genomförs i länet.

På lokal nivå har kommunerna ansvaret för att förvalta resurser och utveckling. Att föra in den kommunala kompetensen i det regionala utvecklingsuppdraget är viktigt i genomförandet av strategin.¹¹⁹

¹¹⁶ Region Kronoberg, se [Region Kronoberg - Om den regionala utvecklingsstrategin](#) (hämtad 2025-05-07).

¹¹⁷ Region Kronoberg, se [Region Kronoberg - Om den regionala utvecklingsstrategin](#) (hämtad 2025-05-07).

¹¹⁸ Region Kronoberg, se [Regional utvecklingsstrategi Kronoberg 2025–2035](#) (hämtad 2025-05-07).

¹¹⁹ Region Kronoberg, se [Regional utvecklingsstrategi Kronoberg 2025–2035](#) (hämtad 2025-05-07).

Samverkan för att stärka boendattraktiviteten på en levande landsbygd

En av kraftsamlingarna i den nya regionala utvecklingsstrategin handlar om att stärka boendattraktiviteten i hela länet. En viktig plattform är BY2030, en gemensam satsning där Region Kronoberg och länets kommuner arbetar tillsammans med näringsliv, civilsamhället, kultursektorn, Länsstyrelsen Kronoberg, Trafikverket och Linnéuniversitetet för att göra länets byar så trivsamma som möjligt på ett hållbart sätt.¹²⁰

År 2024 tilldelades BY2030 utmärkelsen Årets strålkastare. Utmärkelsen Årets strålkastare delas ut årligen av Boverket, Riksantikvarieämbetet, Arkdes och Statens konstråd vid den nationella konferensen för gestaltad livsmiljö. Priset går till initiativ som på ett föredömligt sätt arbetar att skapa hållbara och attraktiva livsmiljöer.¹²¹

Ödehus och landsbygdsutveckling – med Agenda 2030 som grund

I några kommuner i länet pågår verksamhet med att få nytt liv i de så kallade ödehusen. I tidigare bostadsmarknadsanalyser¹²² har vi lyft dessa ödehus, som gått från projekt till ordinarie verksamhet. Ett fortsatt mål är att få fler invånare att flytta till kommunen och samtidigt få småhus som antingen saknar ägare eller där ägaren inte bor eller använder sitt hus, att bli upprustade och bebodda. Inventering pågår och flera matchningar har hittills skett.

Ödehusfrågan har koppling till flera frågor som är viktiga för utvecklingen i länet, med en levande landsbygd, inflyttning, kompetensförsörjning, attraktiva och hållbara miljöer och service¹²³ samt BY2030. Det handlar även om att utveckla befintligt bestånd och infrastrukturen. Husen finns redan på plats men behöver omvårdnad och någon person som bor i dem. Det kostar mycket att bygga nytt, och det tär även på våra gemensamma och ändliga resurser. Genom att bättre ta vara på det som redan är byggt bidrar vi i länet till att minska klimatavtrycket. Det handlar om en hållbar samtid och framtid i Kronobergs län utifrån Agenda 2030.

¹²⁰ BY2030, se [Startsida - BY2030](#) (hämtad 2025-05-22).

¹²¹ BY2030, se [BY2030 prisas som Årets Strålkastare - BY2030](#) (hämtad 2025-05-22).

¹²² Länsstyrelsen i Kronobergs län, Bostadsmarknadsanalys 2021 – Kronobergs län (juni 2021) samt Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2022 – Kronobergs län (juni 2022).

¹²³ Region Kronoberg, se [Gröna Kronoberg 2025 - Kronobergs läns regionala utvecklingsstrategi](#) och [Regional utvecklingsstrategi Kronoberg 2025-2035](#) (hämtad 2025-05-22).

Marknadsförutsättningar

Kronoberg – ett strategiskt placerat län, i mitten av Sydsverige

Marknadsförutsättningarna för Kronobergs län är goda. Länet är strategiskt placerat, i mitten av Sydsverige. För marknaden innebär detta goda förutsättningar för länsbon, för företag och näringslivet, för exporten, för arbetsmarknaden, för besöksnäringen men också för bostadsmarknaden. Låt oss se närmare på dessa marknadsförutsättningar för Kronobergs län och hur de påverkar bostadsmarknaden.

Infrastruktur för att underlätta kommunikationer – internationellt, regionalt och lokalt

Kronobergs län har ett centralt läge i södra Sverige. En viktig marknadsförutsättning och en stor infrastruktursatsning som kommer att öppna nya möjligheter för länet finns i sikte inom en snar framtid. År 2029 står den fasta förbindelsen mellan Rødby i Danmark och Puttgarden i Tyskland (Fehmarn Bält-tunneln) färdig. Den kommer att knyta Danmark och hela södra Sverige närmare Europa. För Kronoberg innebär tunneln att Schleswig-Holstein och norra Tyskland kommer att få en helt annan tillgänglighet än idag. I Region Kronobergs rapport "Fehrman Bält och Kronoberg"¹²⁴ ställs frågan om den integration som skapas kommer att inkludera Kronoberg, eller om de integrativa vinsterna i Sverige kommer att stanna i Skåne. Svaret på frågan är, enligt rapporten, inte givet, utan i hög grad beroende av hur Region Kronoberg kan rustas för att nyttiggöra de möjligheter som Fehrman Bält-tunneln skapar. Det handlar om hur regionens infrastruktur utvecklas och knyts till Skåne och vidare söderut. Det handlar också om strategier för näringslivsutveckling, besöksnäring och inte minst Växjö's roll som ekonomiskt nav i regionen.

Inom länet planeras ett antal infrastrukturprojekt för att underlätta kommunikationer för både länsbor och besökare, kommunikationer mellan hemmet, arbetet, skolan och fritidsaktiviteter.

De pågående infrastruktursatsningarna i länet är:

Södra stambanan, järnväg

- Trafikverket planerar att bygga ny järnväg i Alvesta mellan Södra stambanan och Kust till kust-banan för att skapa en bättre koppling mellan Värnamo-Alvesta-Älmhult och minska restiden.

¹²⁴ Region Kronoberg, se [Fehmarn Bält och Kronoberg](#) (hämtad 2025-05-23).

- Alvesta-Älmhult: Trafikverket rustar upp järnvägssträckan för att möta framtidens krav på en driftsäker järnväg.

E4:an, länets Europaväg

- Kånna-Ljungby-Toftanäs: Trafikverket bygger om E4 för att öka kapaciteten på sträckan.

Väg 23

- Trafikplats Helgevärma: Trafikverket vill skapa en smidig och trafik-säker miljö och planerar för att bygga ut trafikplatsen i en första etapp.
- Trafikplats Räfte: Trafikverket ska bygga en trafikplats på väg 23 i höjd med Räfte, för att resenärer ska komma fram snabbare och säkrare, ett bygge för framtiden.

Väg 25

- Glamshult-Vrå: Trafikverket planerar att mötesseparera vägen, det ska även göras viltåtgärder samt åtgärder i vägens sidoområden.
- Växjö-Ljungby: Trafikverket bygger faunapassager för att öka trafik-säkerheten och minska viltolyckor.
- Österleden i Växjö: Trafikverket bygger tillsammans med Växjö kommun en ny trafikplats vid Fagrabäck och en ombyggnation av Österleden.

Väg 555

- Hovdinge-Mjälén: Trafikverket och Ljungby kommun planerar att bygga en gång- och cykelväg för att öka framkomligheten och trafik-säkerheten för oskyddade trafikanter.
- Mjälén-Tannåker: Trafikverket planerar bygga en gång- och cykelväg tillsammans med Ljungby kommun för att förbättra framkomligheten och trafiksäkerheten för gående och cyklister.

Väg 941

- Lillagården-Stenbrohult: Trafikverket breddar vägen för att öka trafiksäkerheten och framkomligheten.¹²⁵

Genom dessa olika infrastruktursatsningar finns goda förutsättningar för att länet kan fortsätta växa, i antalet arbetsplatser, i antalet bostäder och förhoppningsvis även i antalet länbor.

Ett län med växande besöksnäring

Länets strategiska placering och höga natur- och kulturvärden resulterar

¹²⁵ Trafikverket, se [Projekt i Kronobergs län - www.trafikverket.se](http://projekt.i.kronobergs.län-wwww.trafikverket.se) (hämtad 2025-05-08).

i en alltmer växande besöksnäring. Det betyder besökare från länet, från riket och internationellt. Den internationella marknaden innebär framför allt besökare från Danmark, Tyskland och Nederländerna. Beträffande Tyskland så ökar gästnätterna, där länet i fjol var femte län i landet avseende antalet gästnätter. Detta trots länets mindre kapacitet på marknaden.¹²⁶ I länet finns möjlighet för alla till ett gott vardagsliv, länsbor och besökare, i naturnära omgivningar, i ett Sverige på riktigt.¹²⁷

Matcha kompetens och arbetskraft med bostadsmarknaden

Stärkta funktionella samband är viktiga ur ett tillväxtperspektiv. Kronobergs läns strategiska placering ger en utmärkt tillgänglighet till kompetens och arbetskraft, en central faktor för näringslivets utvecklingsförutsättningar i alla län, och givetvis även i Kronoberg.¹²⁸ Kommungränserna är viktiga men samtidigt administrativa gränser. Länet är även ett exporterande län, där exporten ökar till olika närliggande länder, bland dem Tyskland.¹²⁹

När det gäller arbetsmarknad så går denna över både kommun- och länsgränser, inom arbetsmarknadsregionen och till landets övriga regioner. I Kronobergs län finns ett stort behov av att matcha arbetsmarknadsutbudet med efterfrågan på kompetens och arbetskraft. Dessa bör samtidigt även kopplas till infrastrukturförbättringar, för att underlätta in- och utpendling.

Ett län med hög grad av pendling till arbete, skola och fritid

Länet har en hög och viktig inpendling av arbetskraft, bland den högsta i landet, till länets goda arbetsmarknad. Förutsättningarna för bostadsmarknaden och boendattraktiviteten, med en god tillgång på bostäder, bör därmed vara perfekt, där pendlarnas familjesituation och bostadsbehov kan matchas med tillgängliga och attraktiva bostäder. I länet har vi här en utmaning i att möta och tillgodose bostadsbehoven hos alla som söker ett nytt boende. Inte minst att matcha behoven för de personer som idag pendlar från ett annat län till ett arbete i en kommun i Krono-

¹²⁶ Destination Småland, se [Tyskarna valde Småland - fler gästnätter och exportintäkter ökar - Destination Småland](#) (hämtad 2025-05-08).

¹²⁷ Destination Småland, se [Välkommen till Småland | Visit Småland](#) (hämtad 2025-05-08).

¹²⁸ Regionsamverkan, se [Ortsstruktur och funktionella samband i södra Sverige - Regionsamverkan Sydsvenska](#) (hämtad 2025-05-07) samt Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2024 - Kronobergs län (juni 2024).

¹²⁹ Destination Småland, se [Tyskarna valde Småland - fler gästnätter och exportintäkter ökar - Destination Småland](#) (hämtad 2025-05-08).

bergs län (se Figur 14), bland dem arbetspendlare från nordöstra Skåne till IKEA i Älmhult, en av länets större pendlingsrutter.¹³⁰

Även länsborna är frekventa pendlare. Länsborna pendlar i relativt hög grad till arbete, skola och fritid, både inom den egna kommunen, till en angränsande kommun eller en längre sträcka (se Figur 13 och Figur 14). Möjligheten till pendling med allmänna kommunikationer eller med egen bil ger förutsättningar att bo och verka i hela länet.

Bra arbetsmarknad med möjlighet att öka boendeattraktiviteten

Även om länet är strategiskt placerat i mitten av Sydsverige, så är boendeattraktiviteten i vissa delar av Kronobergs län i dagsläget relativt låg. Detta påverkar både bostadsbyggande och kompetensförsörjning. Kronobergs län är samtidigt ett landsbygdslän som domineras av småhus. I sju av länets åtta kommuner utgörs bostadsmarknaden till mellan 59–72 procent av just småhus. Växjö kommun utgör undantaget, med 40 procent småhus.

Länet har i relation till antalet länsbor ett högt antal arbetstillfällen och hög inpendling. För att fler personer ska bli länsbor och vilja både bo och verka i länet är det angeläget att vi aktörer fortsätter arbeta tillsammans för att hitta fler sätt att öka länets boendeattraktivitet.

Minskad befolkning – utmaning på marknaden och för framtiden

Länet har en minskande befolkning, vilket delvis beror på minskad invandring. Samtidigt finns ett stort utbud av vakanta bostäder i länet, på en bostadsmarknad med ett överskott. Den stora tillgången på bostäder underlättar samtidigt för en befolkningstillväxt och en inflyttning.

Ett stort utbud ger möjligheter för bostadsökande

Länet har en fortsatt god återhämtning på bostadsmarknaden. I 75 procent av kommunerna finns ett överskott på bostäder. Efter ett flertal år med underskott på bostadsmarknaden har länet nu ett överskott på bostäder, vilket innebär att det ständigt finns fler vakanta hyresbostäder eller bostäder till salu än vad som efterfrågas.¹³¹ Det betyder även större valalternativ för kronobergaren, samtidigt som överskottet påverkar fastighetsägare och byggaktörer negativt, med uteblivna intäkter i form av försäljning och hyror med mera.

¹³⁰ Regionsamverkan, se [Ortsstruktur och funktionella samband i södra Sverige – Regionsamverkan Sydsverige](#) (hämtad 2025-05-07).

¹³¹ Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025, s. 2.

I länet finns det idag ett flertal vakanta bostäder att hyra eller till salu, och byggmarknaden är ansträngd, med få planerade nybyggnationer. Byggaktörerna har stora utmaningar med att bygga nytt. Likaså har länsborna utmaningar med att ha råd att byta befintlig bostad till ett annat boende. Antalet länsbor minskar, men samtidigt kan bostadsmarknaden på ett bättre sätt än tidigare år nu möta alla bostadssökandes behov. Detta mycket tack vare den höga byggtakten och färdigställandet av många nya bostäder i länet de senaste åren.

Möjlighet till ökad rörlighet på bostadsmarknaden

I bostadsmarknadsenkäten anger två kommuner att det finns ett underskott på ungdomslägenheter, samtidigt som det finns ett överskott på studentlägenheter i samma kommun eller i en grannkommun. Detsamma gäller olika boendeformer för äldre respektive för personer med funktionsnedsättning/-variation, där samma kommun kan ha överskott på en boendeform och underskott på en annan. I länet finns idag ett gott utbud av bostäder, bostäder som passar länsbor i olika skeden i livet. En utgångspunkt när kommunerna ska bedöma förutsättningarna för bostadsbyggande samt vilken typ av bostäder som kommuninvånarna efterfrågar, är behov av mer inkluderande bostäder med hållbara och attraktiva närmiljöer, tillgängliga för alla. Gärna bostäder där du kan bo kvar i närområdet så länge du vill. Länet bör här utveckla ett arbetssätt som bidrar till flyttkedjor och ökad rörlighet mellan olika boendeformer för enskilda länsbor och för mer prisvärda bostäder till resurssvaga grupper.

De bostäder som byggdes som en del av miljonprogrammet under åren 1964–1974 utgör en väsentlig del av länets bostadsbestånd.¹³² Hur väl vi lyckas med förvaltning och utveckling av den bebyggelsen har stor betydelse för bostadsförsörjningen. Det finns här ett behov av renovering och anpassning till dagens krav på bostäder¹³³, samtidigt behöver bebyggelsens karaktärsdrag och kvaliteter bibehållas. Nybyggnation tillsammans med ett bättre nyttjande av det befintliga bostadsbeståndet bör ha en god potential att tillgodose behovet av olika typer av bostäder i flera prisnivåer i länet. Det är därför ett viktigt utvecklingsområde.

Unga och hemlösa etableras på bostadsmarknaden

Att etablera sig på länets bostadsmarknad är en utgångspunkt för många ungdomar. Det handlar om att unga länsbor ska kunna flytta hemifrån och på egen hand etablera sig på länets bostadsmarknad, samtidigt som

¹³² Boverket, se [Miljonprogrammet - Boverket](#) där det också framgår att en relativt stor andel av det som räknas in i miljonprogrammet utgörs av småhus (hämtad 2025-05-22).

¹³³ Länsstyrelsen Kronoberg, se [Det småskaliga miljonprogrammet i Kronobergs län - Rapport och utvärdering | Länsstyrelsen Kronoberg](#) (hämtad 2025-05-22).

studenter vid Linnéuniversitetet ska motiveras att bo kvar i länet efter avslutade studier. Bostäder med rimliga boendekostnader efterfrågas återigen, precis som i tidigare års bostadsmarknadsenkäter, av flertalet kommuner i länet (se Bilaga, Figur B1.8). Detta samtidigt som ingen kommun menar att det finns behov av små bostäder, bostäder som bland annat attraherar ungdomar. Ska länet lyckas och åter få en befolkningstillväxt måste insatser till för att även möta ungdomarnas bostadsbehov. Fler kommuner behöver genomföra olika insatser för att underlätta för ungdomar att skaffa egen bostad. Det kan handla om nyproduktion med överkomliga hyror, hyresrabatter och/eller att omvandla vissa outhyrda studentlägenheter till ungdomslägenheter.

Länsstyrelsen ser även behov av ett ökat kommunalt ansvar för boendet i ett socialt hållbart samhälle. Detta gäller framför allt hemlösa där metoden "Bostad först" ska vara ett verktyg i länets samtliga kommuner, ett verktyg som ger hemlösa möjlighet att etablera sig på länets bostadsmarknad.

Länet ska vända få bygglov till en utmaning

Vid Länsstyrelsens besök hos länets kommuner i frågor som rör hållbar samhällsplanering har kommunerna i snart tre år tid lyft att det har skett en rejäl avmattning i antalet inkomna nya bygglovsärenden, vilket även visas i analysen (se Figur 8). Med allt färre nya bygglov kommer allt färre nya bostäder att byggas de kommande åren. De påbörjade projekten byggs färdigt, men färre nya byggprojekt startar upp.

Nuvarande fåtal bygglov kommer sannolikt att fortsätta avspegla sig på bostadsmarknaden under de kommande åren. Vi ställer oss frågan om nedgången i antalet bygglov kommer att fortsätta. Om nedgången fortsätter innebär det allt färre nya bostäder på sikt och därmed möjliga problem med bostadsförsörjningen i länet om några år, in på 2030-talet. Länsstyrelsen menar att då finns det risk för att länet återgår till det underskott på bostäder som vi hade under en stor del av 2010-talet.

Länsstyrelsen ser sammantaget med viss oro på framtiden med bostadsförsörjningen i länet. Påverkan på marknaden med rådande omvärldssituation är fortsatt stor. Vi har en förändrad ekonomisk situationen för både byggaktörer och bostadsköpare, med krig i vår närhet, höga byggpriser, konjunkturläget, införande av tullar som påverkar både länets export och import med mera. Tillsammans behöver vi vända avmattningen i antalet bygglov till en utmaning för länet, för att få en god kontroll på planer och bostadsplanering som länet har nytta av när läget och marknaden ändras. Länsstyrelsen kommer här fortsätta att noga följa utvecklingen på bostadsmarknaden.

Samverkan mellan kommunerna är en marknadsmässig utmaning

Länsstyrelsen noterar även i denna bostadsmarknadsanalys att ett fåtal av länets kommuner anger att de har en interkommunal respektive regional samverkan när det gäller bostadsförsörjningen. Samverkan mellan länets kommuner är en marknadsmässig utmaning. Länsstyrelsen menar att det skulle underlätta för länets kommuner och andra aktörer om vi tillsammans kan bedöma förutsättningarna för länets bostadsbyggande. Denna utmaning är ett fortsatt utvecklingsområde för kommunerna, med stöd av Länsstyrelsen.

Att skapa utrymme för ny bebyggelse

På grund av konjunkturen och de hinder som kommunerna lyfter som påverkar bostadsmarknaden, är det viktigt att vi tillsammans i länet fortsätter arbetet med att skapa utrymme för ny bebyggelse. Detta såväl i de olika centralorterna som i andra delar i respektive kommun, med småhus och med flerbostadshus. Här är det angeläget att vi aktörer underlättar för marknaden att möta bostadsbehoven hos länsborna, med efterfrågan om var och hur personer vill bo – idag och i framtiden.

Länets boendemiljöer – en viktig marknadsförutsättning

Byggnadsnämndernas tillgång till arkitektkompetens för att ta ställning till gestaltungsfrågor på olika nivåer är av stor betydelse för möjligheten att bidra till väl utformade boendemiljöer. Detta vid nybyggnation, ombyggnation och för att ta vara på platsens kulturmiljövärden. Kompetensen kring gestaltungsfrågor kan också byggas upp hos fler. Ett samspel inom kommunernas organisationer, där kunskap och kompetenser tas till vara på bästa sätt, kan ha stor betydelse för resultatet.

I plan- och bygglagen finns tydliga krav på varsamhet vid ändring av byggnader. Vid planläggning och nybyggnation ska estetiskt tilltalande utformning och en god helhetsverkan eftersträvas. För att lyckas med detta krävs kompetens hos byggaktörerna och kommunernas tjänstepersoner samt en vilja i kommunledningarna. Det handlar om att eftersträva god kvalitet i det vi bygger, eftersom vi bygger både för vår nutid och för vår framtid.

Älmhults kommun har ett gemensamt projekt med IKEA, Next Generation Homes¹³⁴ för att attrahera en yngre målgrupp med en ny sorts boen-

¹³⁴ Älmhults kommun, se [Next generation homes | Älmhults kommun](#) (hämtad 2025-05-22).

deform. Det pågår sedan flera år arbete med landsbygdens attraktion genom BY2030 som är ett av Region Kronobergs kraftsamlingsområden. Länet har med ett fortsatt arbete med höga ambitioner och utveckling inom området möjlighet att vara i framkant för bostadsbyggandet i riket.

Utformning av livsmiljöer och kunskap om den byggda miljön

Utformningen av våra livsmiljöer sker på olika nivåer. Redan på den övergripande regionala och kommuntäckande nivån, när områden för utveckling och exploatering bestäms, har mycket av förutsättningarna satts. Det gäller till exempel transportmöjligheter, koppling till omkringliggande bebyggelse och landskap samt tillgången till service. I den fortsatta planeringen och utformningen bedöms alltmer detaljerade aspekter av gestaltning och utformning av de livsmiljöer som kommer att användas av oss och kommande generationer. Länsstyrelsen ordnar här återkommande konferenser för att utveckla kunskaper om gestaltning, arkitektur och kulturmiljö.

I maj 2025 samlades planerare från länet för att bland annat reflektera över den förnyade nationella inriktningen stadsutvecklingspolitiken¹³⁵. Det är få kommuner i länet som har tagit fram arkitekturstrategier tidigare men nu pågår arbete och tas initiativ inom området på några håll. De lättnader i bygglovskraven som är på gång kommer att flytta över en del av ansvaret för hur byggnader förändras från kommunerna till fastighetsägarna. Det kan ge anledning till förebyggande informationsinsatser riktad till allmänheten. Kommunerna kommer även behöva ta ställning till vilka miljöer som bedöms vara särskilt värdefulla. Detta ifall föreslagna lagförändringar går igenom under året.

Ett annat initiativ som har tagits är att inom Samplanering testa ett stadsanalysverktyg som kan belysa hur sambanden i den byggda miljön ser ut och vilka förutsättningar den utgör för hur vi rör oss i staden. Växjö kommun och Länsstyrelsen leder initiativet och övriga kommuner som är intresserade kan delta. Förhoppningsvis kan till exempel frågor kring segregation och trygghet påvisas och lyftas till diskussion mellan olika professioner.

När marknaden möter de bostadssökande så behöver den nya bebyggelsen samsas med äldre miljöer, med parker och attraktiva livsmiljöer, där arkitektur och gestaltning tar mer plats. Detta samtidigt som förutsättningarna för kommunikationer och infrastruktur är en viktig del. Vi återkommer till våra utvecklingsområden i nästa avsnitt, Slutord.

¹³⁵ Regeringen, se [Ny strategi för levande och trygga städer - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491313/1/ny-strategi-for-levande-och-trygga-stader) (hämtad 2025-05-22).



Foton:

IKEA museum var tidigare den första IKEA-butiken i världen, i centrala Älmhult, omgärdad av flerbostadshus och granne med Södra stambanan (överst vänster). Nybyggnation av småhus i Markaryds samhälle (överst höger). Tingsryds nya pendelstation och upprustade stationsområde, i centrala Tingsryd, bredvid väg 27 vid sjön Tiken (mitten). Interiör med foajén till nybyggda Ljungbybostäders trygghetsboende, särskilt boende och förskola i centrala Ljungby (underst).



Foton:

I Linneuniversitetets laboratorium pågår forskning inom byggande av trä (överst). Småhus och flerbostadshus i Linneryds samhälle, Tingsryds kommun (mitten). På en hjärtlig vårpromenad i naturreservatet Bokhultet, centralt i Växjö och omgärdad av stadsbebyggelse (nederst vänster), samt fritidshus i Dädesjö, Växjö kommun (nederst höger).

Slutord

Vi avrundar 2025 års bostadsmarknadsanalys för Kronobergs län med detta kapitel och våra slutord.

Genom denna årliga analys lämnar Länsstyrelsen kommunerna i länet råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen. Utöver en regional bostadsmarknadsanalys innehåller rapporten en redovisning av:

- hur kommunerna lever upp till kraven enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar,
- hur Länsstyrelsen lever upp till kraven i 3 § i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, och
- hur planeringen av bostadsförsörjningen samordnas inom kommunen, med andra kommuner och regionalt.

Utvecklingsområden inom boende

I de senaste årens bostadsmarknadsanalyser har vi konstaterat att det i länet finns fortsatta behov av ett antal gemensamma utvecklingsområden inom boende. Några utvecklingsområden har vi under dessa år gemensamt kunnat slutföra, andra pågår och några är i sitt inledande skede. Arbetet är långsiktigt, där samtliga utvecklingsområden har betydelse och hänger ihop eller nära samman med andra utvecklingsområden. Alla vi aktörer behöver både ta och ha ett eget ansvar för länets utveckling.

För att nå dessa utvecklingsområden inom boende behöver länets aktörer fortsätta samverka och samordna sina insatser. När det om ett år är dags för Bostadsmarknadsanalys 2026 är det Länsstyrelsens förhoppning att vi i länet tillsammans har vidareutvecklat den regionala samverkan för ett mer hållbart Kronoberg, där människor och företag växer tillsammans. I arbetet ska följande utvecklingsområden vara i fokus:

- Öka attraktiviteten så att fler flyttar till länet
- Samverkan och samordning
- Bygga nytt, bygga om och nyttja nuvarande bostadsbestånd bättre
- Metoden "Bostad först" fortsätter att spridas i länet och utvecklas
- Livsmiljö och god gestaltning på alla nivåer i den byggda miljön
- Bostadsutveckling för en levande landsbygd – utifrån Agenda 2030
- Vara i framkant för kvalitet och hållbarhet i bostadsbyggandet

De olika utvecklingsområdena presenteras närmare i kommande avsnitt, där det lyfts vad varje område innebär och innehåller utifrån länets utmaningar på bostadsmarknaden.

Öka attraktiviteten så att fler flyttar till länet

Länet har en stark och attraktiv arbetsmarknad men har fortsatt mycket svårt att motivera pendlare att flytta till en kommun i länet. Lika svårt har länets aktörer att motivera studenterna på Linnéuniversitet att stanna kvar i länet för ett arbete efter avslutade studier. Detta trots en bostadsmarknad som i hela länet antingen har ett överskott eller är i balans.

Länets aktörer behöver utveckla metoder där vi tillsammans ökar länets boendeattraktivitet, och där kommuner och övriga aktörer tillsammans vänder trenden så att fler flyttar till länet.

Samverkan och samordning

Samverkan i länet kan bestå av gemensam regionplanering, gemensam exploatering vid kommungränser, analyser av bostadsmarknaden eller utbyte av information om bostadsbyggande och bostadsbehov.

Att samverka med andra kommuner och att samverka regionalt är fortsatt ett angeläget utvecklingsområde för länets samtliga kommuner, vilket analysen visar. Detta gäller såväl mellan kommunerna i planeringsfrågor som med den sammantagna bostadsförsörjningen, där en förbättrad och utvecklad samverkan behöver komma på plats. Här är Samplanering Kronoberg en viktig plattform där det finns möjlighet att välja att fokusera på bostadsförsörjning som ett gemensamt tema.

Bygga nytt, bygga om och nyttja nuvarande bostadsbestånd bättre

Under några år har nybyggnationen minskat drastiskt jämfört med tidigare nivåer. Många planerade bostadsprojekt har inte kommit i gång och en del redan byggda bostäder är svåra att sälja eller hyra ut. Det krävs nu särskilt fokus på att lyfta fram och främja olika sätt att få i gång byggnationen. Det kan handla om kommunernas dialoger med byggaktörer kring markanvisningsavtal, om byggaktörernas möjligheter att anpassa produktion och inriktning eller att analysera efterfrågan.

Nybyggnation i någon omfattning krävs troligen för att det inte ska uppstå en ny bostadsbrist efter en långvarig och låg produktion. Utöver det är det allt viktigare att även arbeta med det befintliga bostads- och byggnadsbeståndet.

Metoden "Bostad först" fortsätter att spridas i länet och utvecklas

Arbetsmetoden "Bostad först" har sedan år 2023 börjat tillämpas i flera av länets kommuner. Målsättningen är att detta ska vara det vanliga arbetssättet i alla länets kommuner. Nu när metoden börjat tillämpas i ett antal kommuner är nästa steg att fortsätta sprida den till fler. Det gäller även att utveckla och anpassa arbetet utifrån olika kommuners förutsättningar och behov.

Livsmiljö och god gestaltning på alla nivåer i den byggda miljön

Bostadsförsörjning och arkitektur handlar om att planera och forma vårt nuvarande och framtida samhälle. Arkitektur berör oss alla dagligen och bidrar till hur vi mår och trivs samt hur vi människor och samhället fungerar. När miljöer, offentliga byggnader och bostäder planeras, byggs och förvaltas så är detta en mötespunkt för en mångfald av aktörer. Skapandet av arkitekturen är därmed en samlande kraft för initiativ, utveckling, innovation och nytänkande.

För att lyckas krävs att vi alla hjälps åt med att bidra till en god gestaltad livsmiljö. Det offentliga kan gå före och uppmuntra alla andra att följa efter.¹³⁶ Här är utformningen av det som byggs grundläggande. Det handlar inte enbart om att bygga utan även om hur det byggs. Att kunna få till ett byggande med kvalitet, inspirerad av karaktär och tradition i länets olika delar bidrar till en särprägel för Kronobergs län, med god arkitektur.

Bostadsutveckling för en levande landsbygd – utifrån Agenda 2030

Livsmiljön är i fokus i arbetet med BY2030. BY2030 handlar dels om att förbättra den fysiska miljön (gator, torg och byggnader) i länets byar tillsammans med de boende, företagen och respektive kommun, dels om att visa upp byarnas utveckling under en mäsas, om hur det är att bo på landsbygden i framtidens Kronoberg.¹³⁷ BY2030 syftar till att stärka den gemensamma boendeattraktiviteten i länet och utforska metoder för samskapande. Den är en gemensam satsning i länet med många aktörer som samverkar för att utforska framtidens hållbara och goda liv utanför storstaden. Vardagslivet och livsmiljöer är i fokus, snarare än enskilda byggnader. BY2030 syftar även till att utforska innovativt och hållbart byggande. Lokala material som glas och trä kommer kombineras med

¹³⁶ Boverket, se [Arkitektur och gestaltad livsmiljö - Boverket](#) (hämtad 2025-05-22).

¹³⁷ Region Kronoberg, se [Startsida - BY2030](#) (hämtad 2025-05-22).

design. BY2030 ska också fungera som en plattform för att testa arbets-sätt och samverkan, som alternativa finansieringsmodeller för att utveckla byggandet i glesbygdens miljöer.¹³⁸

Inom Region Kronobergs arbete BY2030 har det genomförts utbildningar i hur kommuner kan arbeta med gestaltad livsmiljö i praktiken med fokus på mindre samhällen. I utvecklingsarbetet tar vi aktörer med oss att fler satsningar behövs på ökad kunskap om gestaltad livsmiljö med stark koppling till tillämpningen i kommunernas arbete på olika nivåer.

Vara i framkant för kvalitet och hållbarhet i bostadsbyggandet

En stor del av de nya bostäderna och bostadsmiljöerna som byggs i länet har hög arkitektonisk kvalitet med omsorgsfullt utformade utemiljöer. Mycket som byggs är också i framkant när det gäller hållbarhet, med träbyggnation som särskild inriktning. Det finns även många kvaliteter i den befintliga bebyggelsen att ta vara på. Linnéuniversitetet bedriver viktig forskning för trähusbyggnation och det finns framgångsrika byggföretag och en lång tradition av småhusproduktion i länet.

Vi behöver lyfta fram betydelsen av omsorgsfull och varierad utformning av de byggnader och miljöer som vi ska leva med under lång tid. Detta blir särskilt slående i mindre kommuner, där det byggs få bostäder på ett år. Utformningen av varje projekt och bostad har stor betydelse och ofta är det byggkostnaderna som anges vara styrande för resultatet. Vi behöver samtidigt i länet diskutera på vilket sätt kvaliteten kan höjas utan att kostnaderna ökar.

En omsorgsfullt utformad boendemiljö har stor betydelse för tillvaron för kronobergaren som ska leva där. Den är också en del av vår gemensamma byggda miljö. Vackra miljöer och invånare som trivs bidrar starkt till platserns attraktivitet. Detta vill Länsstyrelsen tillsammans med länets kommuner och övriga aktörer fortsätta värna i länet och på så sätt nå ett mer hållbart Kronoberg, där människor och företag växer tillsammans.

¹³⁸ Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2022 – Kronobergs län (juni 2022).

Källförteckning

Boverket, [Allmännyttiga bostadsföretag - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Arkitektur och gestaltad livsmiljö - Boverket](#) (hämtad 2025-05-22).

Boverket, [Bedömning av bostadsbrist - Boverket](#) (hämtad 2025-05-02).

Boverket, Begreppsförklaringar Bostadsmarknadsenkäten 2025, diarienummer 7247/2025 (2024-12-09).

Boverket, [Bostadsförmedling och förtur - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Bostadsförsörjning för olika grupper - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Bostadsmarknaden i regioner och kommuner - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Bostadsmarknadsenkäten - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, Bostadsmarknadsenkäten – En kunskapskälla för analyser av bostadsmarknaden (2024-12-09).

Boverket, Handledning till bostadsmarknadsenkäten 2025, diarienummer 7247/2025 (2024-12-09).

Boverket, [Hemlösa - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Iakttagelser BME - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Kommunala hyresgarantier - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Kommunernas särskilda boendelösningar - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Kommunernas verktyg - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, Kopia av BME med statistik från SCB, framtaget 2025-02-21.

Boverket, [Miljonprogrammet - Boverket](#) (hämtad 2025-05-22).

Boverket, [Nyanlända - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Personer med funktionsnedsättning - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Riket - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Riktlinjer för bostadsförsörjning - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Samverkan lokalt och regionalt - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Seniorbostäder - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Studenter - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Särskilda boendeformer för äldre - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Stöd till bostäder för äldre - Boverket](#) (hämtad 2025-05-02).

Boverket, [Trygghetsbostäder - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, [Ungdomar - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

Boverket, Välkommen till Bostadsmarknadsenkäten 2025 (2024-12-09).

Boverket, [Åtgärder för att motverka hemlöshet - Boverket](#) (hämtad 2025-05-19).

BY2030, [Startsida - BY2030](#) (hämtad 2025-05-22).

BY2030, [BY2030 prisas som Årets Strålkastare - BY2030](#) (hämtad 2025-05-22).

Destination Småland, [Tyskarna valde Småland - fler gästnätter och exportintäkter ökar - Destination Småland](#) (hämtad 2025-05-08).

Destination Småland, se [Välkommen till Småland | Visit Småland](#) (hämtad 2025-05-08).

Ekonomifokus, [Bostadspriser 2025 | Prognoser, statistik, grafer & historik](#) (hämtad 2025-04-15).

Ekonomistyrningsverket, Länsstyrelsernas regleringsbrev år 2022, [Regleringsbrev 2022 Myndighet länsstyrelserna](#) (hämtad 2025-04-08).

Ekonomistyrningsverket, Länsstyrelsernas regleringsbrev år 2024, [Ändringsbeslut 2024-06-20 Myndighet länsstyrelserna](#) (hämtad 2025-05-09).

LesseboHus, [Lessebohus - Lessebo](#) (hämtad 2025-05-06).

Länsstyrelsen Kronoberg, Bilaga: Bostadsmarknadsenkät 2025 – Kronobergs län. Diarienummer 405-684-2025 (juni 2025).

Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2022 – Kronobergs län (juni 2022).

Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2023 – Kronobergs län (juni 2023).

Länsstyrelsen Kronoberg, Bostadsmarknadsanalys 2024 – Kronobergs län (juni 2024).

Länsstyrelsen Kronoberg, [Det småskaliga miljonprogrammet i Kronobergs län - Rapport och utvärdering | Länsstyrelsen Kronoberg](#) (hämtad 2025-05-22).

Länsstyrelsen Kronoberg, Inbjudan till Attraktiva bostäder – Hur får vi fler att välja Kronoberg? Samtal om boendeattraktivitet och bostadsbyggande i länet, 2022-06-13.

Länsstyrelsen Kronoberg, Inbjudan till Bostadskonferensen 2023 – Samtal om länets bostadsförsörjning och boendeattraktivitet, 2023-06-12.

Länsstyrelsen Kronoberg, Inbjudan till Bostadskonferensen 2024 – Attraktiva boenden i Kronoberg – nu och i framtiden, 2024-06-19.

Länsstyrelsen Kronoberg, Inbjudan till Bostadskonferensen 2025 – Träffa Stefan Attefall och delta i dialog om länets bostadsförsörjning och småhusbyggande, 2025-06-17.

Länsstyrelsen Kronoberg, [På tal om statistik och mänskliga rättigheter – Lägesbild Kronobergs län 2023 | Länsstyrelsen Kronoberg](#) (hämtad 2025-05-02).

Länsstyrelsen Kronoberg, [Årsredovisning 2024 | Länsstyrelsen Kronoberg](#) s. 56. (hämtad 2025-05-02).

Maslow, Abraham, se [Behovshierarki – Wikipedia](#) (hämtad 2025-05-12).

Migrationsverket, [Statistik om anvisning till kommuner och bosättning – Migrationsverket](#) (hämtad 2025-05-05).

Regeringen, [Nationell hemlöshetsstrategi 2022 - 2026](#) (hämtad 2025-05-02),

Regeringen, [Ny strategi för levande och trygga städer - Regeringen.se](#) (hämtad 2025-05-22).

Regeringen, [Regeringens strategi för att motverka hemlöshet 2022-2026 - Regeringen.se](#) (hämtad 2025-05-02).

Region Kronoberg, [Fehmarn Bält och Kronoberg](#) (hämtad 2025-05-23).

Region Kronoberg, [Gröna Kronoberg 2025 - Kronobergs läns regionala utvecklingsstrategi](#) (hämtad 2025-05-22).

Region Kronoberg, [Region Kronoberg - Rapporter och uppföljning](#) (hämtad 2025-05-23).

Region Kronoberg, [Regional utvecklingsstrategi Kronoberg 2025-2035](#) (hämtad 2025-05-07).

Region Kronoberg, [Startsida - BY2030](#) (hämtad 2025-05-02).

Region Kronoberg, se [Uppföljning av det regionala utvecklingsarbetet 2023 och förutsättningar Framåt](#) (hämtad 2025-05-12).

Region Kronoberg, [Uppföljning av indikatorerna i den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025](#) (hämtad 2025-04-30).

Regionsamverkan, [Ortsstruktur och funktionella samband i södra Sverige – Regionsamverkan Sydsverige](#) (hämtad 2025-05-07).

Socialstyrelsen, [Kartläggning av hemlösheten 2023](#) (hämtad 2025-05-02).

Socialstyrelsen, [Motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först - Socialstyrelsen](#) (hämtad 2025-05-02).

Socialstyrelsen, [Rekordmånga ansökningar 2025 - Hård konkurrens om statsbidraget Bostad först - Socialstyrelsen](#) (hämtad 2025-05-02).

Socialstyrelsen, Socialstyrelsens kartläggning av hemlöshet 2023 – resultat för Kronobergs län. PDF. Webinarie 2024-04-22, med Länsstyrelsen Kronoberg.

Socialstyrelsen, [Öppna jämförelser av att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden - Socialstyrelsen](#) (hämtad 2025-05-02).

Statistiska Centralbyrån, [Antal personer per hushåll efter region och boendeform. År 2012 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30).

Statistiska Centralbyrån, [Antal lägenheter efter region och hustyp \(inklusive specialbostäder\). År 2013 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30).

Statistiska Centralbyrån, [Antal lägenheter efter region och hustyp \(inklusive specialbostäder\). År 2013 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-04-30).

Statistiska Centralbyrån, [Bygglov för nybyggnad, antal lägenheter i bostadshus och fritidshus efter region och hustyp. Kvartal 1996K1 - 2024K4. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-02).

Statistiska Centralbyrån, [Folkmängden efter region, civilstånd, ålder och kön. År 1968 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-02).

Statistiska Centralbyrån, [Färdigställda lägenheter och rumsenheter i nybyggda hus efter region och hustyp. År 1975 - 2024. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-09).

Statistiska Centralbyrån, [Förvärvsarbetande pendlare 16-74 år över kommungräns \(RAMS\) efter kommun och kön, ny tidsserie. År 2019 - 2021. PxWeb](#) (hämtad 2025-05-23).

Svensk författningssamling, Förordning (2011:1160) om regionala bostads-

marknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2011).

Svensk författningssamling, Förordning (2007:637) om statligt bidrag för kommunala hyresgarantier (2007).

Svensk författningssamling, [Förordning \(2016:848\) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer | Sveriges riksdag](#) (hämtad 2025-05-02).

Svensk författningssamling, Förordning (2013:868) om ändring i förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2013).

Sveriges riksdag, Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (2010).

Sveriges riksdag, Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000).

Sveriges riksdag, Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016).

Sveriges riksdag, Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993).

Sveriges riksdag, Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter (2009).

Sveriges riksdag, Plan- och bygglagen (2010:900) (2010).

Sveriges riksdag, Socialtjänstlagen (2001:453) (2001).

Sveriges Stadsmissioner, [Bostad först - vi kan minska hemlösheten i Sverige](#) (hämtad 2025-05-02).

Trafikverket, [Projekt i Kronobergs län - www.trafikverket.se](#) (hämtad 2025-05-08).

Älmhults kommun, [Next generation homes | Älmhults kommun](#) (hämtad 2025-05-22).



Länsstyrelsen
Kronoberg

www.lansstyrelsen.se/kronoberg